

Назив предмета: Експериментално истраживање језика – акустичка анализа гласовних низова I
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са основама акустичке фонетике.
Исход предмета Студенти познају физичка својства гласова и у стању су да разликују тонске и шумне, звучне и беззвучне гласовне реализације на спектралним сликама гласовних низова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Општи и биолошки модели говорне комуникације. Однос артикулационе и акустичке фонетике. Гласовни канал и моделовање звука. Физичка својства гласа. Униформна цев и Хелмхолцови резонатори (једноструки и двоструки). Артикулационо-акустичке особине гласова. Појам основног тона. Појам форманта. <i>Практична настава.</i> Акустичка анализа у програму <i>Праат</i> . Распознавање спектралних слика вокала и сугласника на унапред припремљеном материјалу.
Препоручена литература Voersma, P. and D. Weenink (2005). <i>Praat: doing phonetics by computer</i> [Computer program]. Гудурић, Снежана (2004). <i>О природи гласова</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Ивић П, Лехисте И, (1996). <i>Прозодија речи и реченице у српскохрватском језику</i> . Нови Сад Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Јовичић, Слободан (1999). <i>Говорна комуникација, физиологија, психоакустика и перцепција</i> . Београд: Наука. Ладефогед П. (1996). Ladefoged P. <i>The Sounds of the World's Languages</i> . Blackwells. Фант, Гунар (1960). Fant G, <i>Acoustic theory of speech production</i> . The Hague: Mouton. Фланаган Ј. Л. (1972). Flanagan J. L, <i>Speech analysis, synthesis and perception</i> . Berlin: Springer-Verlag.

Назив предмета: Експериментално истраживање језика – акустичка анализа гласовних низова II
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање студената за самосталну припрему и акустичку анализу гласовних низова.
Исход предмета Студенти су научили да врше основну акустичку анализу гласовних низова, у стању су да на основу спектрограма дају текстуални запис гласовног низа. Студенти су обучени да поставе и спроведу истраживање у области експерименталне фонетике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Коартикулација фонема: самогласници у контакту. Разлика између самогласника у контакту и дифтонга. Карактеристике дифтонга. Самогласници у контакту са сугласницима. Сугласници у контакту. Утицај назалног тракта на спектралну слику гласа. Утицај прозодије на акустичка обележја гласова. <i>Самостални истраживачки рад</i> Самостална припрема корпуса и његова акустичка анализа у програму PRAAT.
Препоручена литература Voersma, P. and D. Weenink (2005). <i>Praat: doing phonetics by computer</i> [Computer program]. Гудурић, Снежана (2004). <i>О природи гласова</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Ивић П, Лехисте И, (1996). <i>Прозодија речи и реченице у српскохрватском језику</i> . Нови Сад Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Јовичић, Слободан (1999). <i>Говорна комуникација, физиологија, психоакустика и перцепција</i> . Београд: Наука. Ладефогед П. (1996). Ladefoged P. <i>The Sounds of the World's Languages</i> . Blackwells. Фант, Гунар (1960). Fant G, <i>Acoustic theory of speech production</i> . The Hague: Mouton. Фланаган Ј. Л. (1972). Flanagan J. L, <i>Speech analysis, synthesis and perception</i> . Berlin: Springer-Verlag.

Назив предмета: Француска лингвистика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са најзначајнијим теоријама у француској лингвистици: традиционалном граматичком, структуралном, зависносношћу, формалном, функционалном граматиком, психосистематиком.
Исход предмета Студенти познају најзначајније теорије у француској лингвистици и успешно их примењују у својим анализама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Традиционалне француске граматичке школе. Структурализам Ф. де Сосира и његових следбеника. Граматика зависности Лисјена Тенијера. Формална синтакса и формална семантика. Функционална граматика. Психосистематика. <i>Практична настава</i> Анализа корпуса на основу једне од обрађених теорија.
Препоручена литература Béchéde, H.-D. (1986). <i>Syntaxe du français moderne et contemporain</i> . Paris: PUF. Benveniste, E. (1974). <i>Problème de linguistique générale</i> , Paris: Gallimard. Martinet, A. (1998). <i>Grammaire fonctionnelle du français</i> . Paris: Didier. Chomsky, N. (1987). <i>La Nouvelle Syntaxe</i> . Paris: Seuil. Laenzlinger, C. (2003). <i>Initiation à la syntaxe formelle du français</i> . Peter Lang. Leeman-Bouix, D. (1994). <i>Grammaire du verbe français. Des formes au sens</i> . Paris: Nathan. Tesnière, L. (1965). <i>Éléments de syntaxe structurale</i> . Paris: Klincksieck. Le Goffic, P. (1993). <i>Grammaire de la phrase française</i> . Paris: Hachette. Gross, M. (1975). <i>Méthodes en syntaxe</i> . Paris: Hermann. Saussure, F. de (1974). <i>Cours de linguistique générale</i> , édition critique préparée par Tullio de Mauro. Paris: Payothèque. Saussure, F. de (2002). <i>Écrits de linguistique générale</i> . Paris: Gallimard. Soutet, O. (1995). <i>Linguistique. Collection Quadrige</i> . Paris: PUF.

Назив предмета: Интеркултурна и језичка медијација
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање студента да разуме и преноси на страни језик и са њега културолошке обрасце и значења, да преведе вредности, идеје и поруке из разних области друштвеног живота на језик близак некој друштвеној групи и широј јавности. Освешћивање потребе за говором са поштовањем културног идентита и националног осећања, упознавање са локацијама, симболима и артефактима од специфичног културног значаја за различите етносе и групе друштва различите вере, обичаја и потреба. Препознавање елемената идентита другог у сопственом идентитету (<i>overlapping identities</i>). Овладавање комуникацијским вештинама у мултикултурном контексту.
Исход предмета Студент је оспособљен да води интеркултурног дијалог уз висок степен толеранције и разумевања културних и језичких различитости. Уме да примени стечена знања у различитим контекстима комуникације (усмена, писана, мултимедијална), да се обрати широј јавности и специфичним друштвеним групама, званичним институцијама, да успостави контакте у секторима у којима је неопходна интеркултурна компетенција (издаваштво, масмедији, друштвене мреже, институције културе и дипломатије). Познаје и влада методологијом истраживања језичких и културних различитости неопходних за превођење и оспособљен је за даље самостално усавршавање.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Утицај убрзаног процеса глобализације који повезује људе из екстремно различитих култура што повећава потребу за јачањем интеркултурне компетенције у различитим сегментима друштвеног живота. Колективно сећање, формирање стереотипа и њихова фосилизација у језику, етноцентрични ставови који због историјских и културно-политичких догађаја потврђују своје постојање, позитивна и негативна конотација културног наслеђа. Комуникација и медијација у оквиру већих друштвених група различите старости, пола, колективног интереса (политика, спорт, породица) са мањинским и специфичним идентитетима. <i>Практична настава</i> Језичке и прагматичке активности за подстицање писмене и усмене компетенције на страном језику уз примену културолошких, метајезичких и методолошких знања, неопходних за интеркултурну и међујезичку медијацију. Анализа случајева, инсценирање интеркултурног дијалога у различитим формама (медији, штампа, аудио-визуелни контекст, друштвене мреже).
Препоручена литература Bilić-Stefan, M. (2006). Uključivanje interkulturalne komunikacijske kompetencije u poučavanje stranih jezika. <i>Odgojne znanosti</i>, 8, 11, 279-288. Блатешић, А. (2016). <i>Колокације, фраземи и паремије са компонентом етнонима у италијанском језику</i>, Нови Сад: Филозофски факултет. Biscoe, A. (2001). European Integration and the Maintenance of Regional Cultural Diversity: Symbiosis or Symbolism. <i>Regional Studies</i>, 35, 1, 57-64. Brislin R., Yoshida T. <i>Intercultural communication training: an introduction</i>, London: Sage publications, 1994. Council of Europe. (2008). <i>Autobiography of intercultural encounters: Context, concepts and theories</i>. Strasbourg: Council of Europe. Council of Europe (2000). <i>Cultural Policies in Europe: A Compendium of Basic Facts and Trends</i>. Bonn: ERICarts, Artcult Media. Demetrio, D., Favaro, G. (2002). <i>Competenze interculturali. Teoria e pratica nei settori scolastico-educativo, giuridico, aziendale, sanitario e della mediazione culturale</i>. Franco Angeli. Dragojević, S. (1999). Multikulturalizam, interkulturalizam, transkulturalizam, plurikulturalizam: suprotstavljeni ili nadopunjujući koncepti. U: <i>Kultura, etničnost, identitet</i> (ur. Jadranka Čačić-Kumpes), Zagreb: Institut za migracije i narodnosti – Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo, 77-90. Durbaba, O. (2016). <i>Kultura i nastava stranih jezika. Uvod u interkulturnu primenjenu lingvistiku</i>. Beograd: Filološki fakultet. Eccher, Ch. (2016). <i>Vento di terra – miniature geopoetiche</i>. Roma: La Sapienza editrice. Eccher, Ch. (2018). <i>Il mare appassito: la ballata di Rudi di Elio Pagliarani</i>. Novi Sad: Filozofski Fakultet, 2018. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2018/978-86-6065-493-1 Fiedler, K., Kurzenhäuser, S. (2000). Das linguistische Kategorienmodell und die sprachliche Vermittlung von Einstellungen. In: S. Deminger, T. Fögen, J. Scharloth, & S. Zwickel (eds.), <i>Einstellungsforschung in der Soziolinguistik und Nachbardisziplinen</i>. Frankfurt/M.: Peter Lang, 161-177. Liebe, F., Gilbert, N. (1996). <i>Interkulturelle Mediation – eine schwierige Vermittlung. Eine empirisch-analytische Annäherung zur Bedeutung von kulturellen Unterschieden</i>. Berlin: Albdruk. Vučo, J. (2013). O nekim specifičnostima interkulturne razmene u savremenoj nastavi stranih jezika. U: <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru</i> (II/1), Novi Sad: Filozofski fakultet, 373–379.

Назив предмета: Контрастивна морфосинтакса енглеског и русинског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: завршене мастерске академске студије
Циљ предмета Да студенти овладају научним апаратом који је неопходан за препознавање и контрастивно проучавање језичких појава са нивоа предикатске реченице енглеског и русинског језика.
Исход предмета Усвајање термина, појмова и теоријско-методолошких поставки које омогућавају самостално контрастивно истраживање језичких појава у енглеском и русинском језику. Примена у самосталном истраживању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Историјат контрастивних истраживања енглеског и русинског језика. Морфосинтакса. Приступи проучавању морфосинтаксе. Граматичка и лексичка морфема. Граматичке морфеме у енглеском и русинском. Синтагма. Врсте синтагми (именичка, придевска, прилошка, глаголска) и њихове функције. Граматичке категорије у енглеском и русинском – род, број, падеж, време, вид, пасив, начин и др. Језичке универзалије. Предикатска реченица. Реченичне конструкције у енглеском и русинском језику. <i>Практична настава:</i> Анализа текста. Утврђивање врста синтагми и њихових функција. Идентификација елемената реченичних конструкција у енглеском и русинском језику. Излагање резултата самосталног истраживачког пројекта.
Препоручена литература Chomsky, N. (1957). <i>Syntactic Structures</i> . The Hague: Mouton. Фејса, М. (2005). <i>Време и вид у русинском и енглеском језику</i> . Нови Сад: ИК Прометеј, Филозофски факултет – Одсек за русинистику. Фејса, М. (2009). <i>Функционоване конструкцији/форми Во у преношеном часо-видових одношењих у приповедках Гавриїла Костельника</i> . Нови Сад: ВХ Прометей, Филозофски факултет. Фејса, М. (2015). <i>Виреченово конструкцији у руским и енглеским језику / Sentence Constructions in Ruthenian and English / Реченичне конструкције у русинском и енглеском</i> . Нови Сад: ИК Прометей, Филозофски факултет, КПД ДОК. Фејса, М. (2019). <i>Енглески утицај на русински језик / Англијски утицај на руски језик / The English Influence On the Ruthenian Language</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Одсек за русинистику. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-515-0 Greenbaum, S. (1996). <i>The Oxford English Grammar</i> . Oxford: Oxford University Press. Huddleston, R., Pullum, G. K. (2002). <i>The Cambridge Grammar of the English Language</i> . Cambridge: CUP. Novakov, P. (2005). <i>Glagolski vid i tip glagolske situacije u engleskom i srpskom jeziku</i> . Futura: Novi Sad. Пипер, П. и др. (ур.) (2005). <i>Синтакса савременог српског језика: проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска. Roberts, I. (1997). <i>Comparative Syntax</i> . London: Edward Arnold.

Назив предмета: Основи аспектологије
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета: Упознавање студената са функционисањем категорије глаголског вида у руском, српском и другим словенским језицима, с различитим средствима помоћу којих се реализује структурирање глаголских радњи, с повезаношћу вида и ширег аспектуалног контекста, као и с појмовно-терминолошком апаратуром која се користи у истраживањима језика на овом нивоу.
Исход предмета: Похађање курса аспектологије студентима треба да олакша схватање законитости везаних за избор глаголског вида у различитим условима његовог функционисања. Поред тога курс треба да допринесе сагледавању категорије вида као универзалне и типолошки релевантне језичке категорије, која захтева специфичан методолошки приступ приликом њене обраде и проучавања. Све то студентима треба да омогући дубљи увид у различите функционално-семантичких односе у оквиру аспектуално-темпоралног комплекса у најширем смислу те речи, а самим тиме и да значајно прошире своја укупна лингвистичка знања.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Предмет аспектологије. Опште (лексичко-граматичке) карактеристике глаголског вида. Вид као граматичка категорија. Дефиниција категорије вида. Творбени аспекти глаголског вида. Видска опозиција као граматичка супротстављеност видских (инваријантних и варијантних) значења глагола. Типови видских парова. Семантички типови глагола без видске опозиције (једновидски глаголи). Двовидски глаголи. Начини (врсте) глаголске рање (временски, квантитативни, резултативни). Употреба глаголског вида. Класификација видских значења с обзиром на тип ситуације-контекста. Повезаност вида с другим граматичким категоријама. Однос категорија вида и времена. “Конкурентност” и неутрализација свршеног и несвршеног вида у руском језику у поређењу са српским и другим словенским језицима. Функционално-граматички аспекти категорија вида и времена и њихово структурирање у функционално-семантичка поља (ФСП). Семантичка категорија (СК) аспектуалности као део аспектуално-темпоралног комплекса (СК/ФСП аспектуалности, темпоралности, таксиса, временске локализованости, временског редоследа). Вид и модалност. Типолошки аспекти категорије вида: глаголски вид у руском језику у поређењу са српским и другим словенским (и несловенским) језицима. <i>Практична настава</i> Аспектуално-темпорална анализа на одабраном материјалу. Решавање тестова у чијој основи се налазе, пре свега, критеријуми одређивања основних аспектуално-темпоралних односа, као и проналажења сличности и разлика у руском, српском и другим словенским језицима на датом плану. Презентације (реферати/семинарски радови) самосталног студентског рада.
Препоручена литература 1. Авилова Н.С. (1976). Вид глагола и семантика глагольного слова. Москва: Наука. 2. Бондарко А.В. (2007). Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии. Москва: ЛКИ. 3. Бондарко А.В. (ред.) (2013). Теория функциональной грамматики: Введение. Аспектуальность. Временная локализованность. Таксис. Санкт-Петербург: УРСС Эдиториал. 4. Войводић Д. (2012). Об аспектуально-темпоральном комплексе как предикативной основе предложения-высказывания. Русистика: язык, культура, перевод. София: Изток-Запад: 142–150. 5. Војводић Д. (2018). Футуралност у савременом руском, пољском и српском језику [Ел. извор]. Нови Сад: Филозофски факултет. (Едиција Е-дисертација ; књ. 15). [Permalink: http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2018/978-86-6065-449-8]. 6. Војводић Д. (2018). Аспектуално-темпоралне карактеристике перформатива (с посебним освртом на прескриптиве у српском и другим словенским језицима). Зборник Матице српске за славистику, књ. 93: 79–113. 7. Војводић Д. (2019) О видско-временској синонимији и метафори у српском, руском и другим словенским језицима. Славистика, књ. XXIII/1: 9–42. 8. Зализняк Анна А., Шмелев А.Д. (2000). Введение в русскую аспектологию. Москва: Школа „Языки русской культуры“. 9. Карпухин С.А. (2011). Семантика русского глагольного вида. Самара: Изд-во „Самарский университет“. 10. Падучева Е.В. (2010). Семантические исследования: Семантика времени и вида в русском языке. Семантика нарратива. Москва: Языки славянской культуры. 11. Петрухина Е.В. (2009). Русский глагол: категории вида и времени. Москва: МАКС Пресс. 12. Dickey S.M. (2000). Parameters of Slavic Aspect: A Cognitive Approach. Stanford: CSLI. 13. Kravar M. (1976). Glagolski vid kao tipološko-komparativni problem. Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, sv. 14–15: 289–312. 14. Novakov P. (2005). Glagolski vid i tip glagolske situacije u engleskom i srpskom jeziku. Novi Sad: Futura publikacije.

Назив предмета: Когнитивносемантичка истраживања концепата у руском и српском језику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:
Услов:
Циљ предмета: Упознати студенте са основама когнитивне лингвистике, посебно когнитивне семантике као новог правца у лингвистичким истраживањима. Оспособити студенте да кроз семантичку анализу препознају елементе културе у језичким јединицама и структурама и да контрастирају руски и српски језик и културу.
Исход предмета: Студенти су оспособљени да препознају елементе у лексичком систему који су узроковани антропоцентричношћу језика и његовом повезаношћу са културом. Могу да изврше контрастивну когнитивну анализу језичких концепата у руском и српском језику коришћењем когнитивносемантичких метода.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Когнитивна лингвистика као правац у лингвистици. Когнитивна и језичка слика света. Лингвистичка категоризација. Концептуализација. Метафора у когнитивној лингвистици. Концепт у етнолингвистици, лингвокултурологији и лингвоконцептологији. Асоцијативни тезаурус и модел језичке свести. Лексикографско и психоллингвистичко значење као елементи садржаја концепта. Когнитивна дефиниција у словенској етнолингвистици. Методи за истраживање концепта. Извори за проучавање концепта. Номинативно поље концепта. Структура концепта. Когнитивна интерпретација сема, паремија, асоцијативних поља. Моделовање концепта. <i>Практична настава</i> Анализа и интерпретација језичког материјала у вези са обрађеним теоријским градивом. Групни рад на когнитивносемантичком опису изабраних концепата у руском језику и поређење њихове садржине и структуре са онима у српском.
Препоручена литература Бартмињски, Ј. (2011) <i>Језик – слика – свет</i> . Београд: SlovoSlavia. Караулов, Ю. Н. (1999) <i>Активная грамматика и ассоциативно-вербальная сеть</i> . Москва: ИРЯ РАН. Попова З. Д., Стернин И. А. (2007) <i>Когнитивная лингвистика</i> . Москва: Астрель / Восток – Запад. Уфимцева, Н. В. (2011) <i>Языковое сознание: динамика и вариативность</i> . Москва: ИЯ РАН. <i>Advances in Cultural Linguistics</i> (2017) Sharifian, F. (ed.). Singapore: Springer. Bartmiński, J. (2012) <i>Aspects of Cognitive Ethnolinguistics</i> . Ed. by J. Zinken. Sheffield; Oakville: Equinox. Kövecses, Z. (2005) <i>Metaphor in Culture: Universality and Variation</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Sharifian, F. (2017) <i>Cultural Linguistics: Cultural Conceptualisations and Language</i> . Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. Taylor, J. (1995) <i>Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory</i> . Oxford: Clarendon Press. Wierzbicka, A. (1985) <i>Lexicography and Conceptual Analysis</i> . Ann Arbor: Karoma.

Назив предмета: Дефектност у лексици и граматички
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета: Упознати студенте са појавом дефектности у лексици и граматички руског и српског језика, појмовно-терминолошком апаратом која се користи у таквим испитивањима и оспособити их за уочавање и анализу појава лексичке и граматичке дефектности у конкретним истраживањима.
Исход предмета: Похађање курса посвећеног дефектности у области лексике и граматике треба да допринесе развоју способности запажања специфичности у овој области, да омогући уочавање и разликовање регуларних и нерегуларних језичких појава. Поред тога курс треба да допринесе развоју способности примене стечених знања у самосталном раду, а самим тим омогући студентима да прошире своја лингвистичка знања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам дефектности. Облици дефектности у лексици. Облици дефектности у граматички. Морфолошка / парадигматска дефектност. Дефектност код именица. Дефектност код глагола. Дефектност код других, променљивих врста речи (придева, заменица, бројева). Системска дефектност. Дефектност на синтаксичком плану. Стилска дефектност. Семантичка дефектност. Међујезичка лакунарност. <i>Практична настава:</i> Анализа појаве дефектности на одабраном материјалу. Проналажење сличности и разлика у руском и српском језику на датом плану. Презентације (реферати/семинарски радови) самосталног студентског рада.
Препоручена литература Апресјан Ј.Д. <i>Избранные труды</i> . Том 1: Лексическая семантика (синонимические средства языка). Москва, 1995. Арутюнова Н. Д. <i>Предложение и его смысл</i> . Москва: Наука, 1976. Benvenist Emil. <i>Problemi opšte lingvistike</i> / Prev. S. Marić. Beograd: Nolit, 1975, 290 s. Бондарко А. В., Буланин Л. Л. <i>Русский глагол</i> . Москва-Ленинград: Просвещение. 1967. Быкова Г. В. <i>Внутриязыковые лакуны в системе языка (на материале русского языка)</i> . Благовещенск: Изд-во АмГУ, 1998. Быкова Г. В. <i>Лакунарность как категория лексической системологии</i> . Благовещенск: Изд-во БГПУ, 2003. Вежбица, Анна. <i>Сопоставление культур через посредство лексики и прагматики</i> . Москва. Войводић, Д., Радовановић (Крстић), М. <i>О једној језичкој универзалији (конструкције модалних глагола с инфинитивом у руском и другим словенским језицима)</i> // Славистика, књ. IX, 2005, с. 103–117. <i>Грамматика современного русского литературного языка</i> / Отв. ред. Н. Ю. Шведова. Москва: Наука, 1970. Гурин, Григорий Борисович. <i>Глаголы с неполной личной парадигмой в современном русском литературном языке. На материале словарей</i> : Дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук. Петрозаводск, 2000. Зализняк А. А. <i>Русское именное словоизменение</i> . Москва: Наука, 1967. Золотова Г. А., Онипенко Н. К., Сидорова М. Ю. <i>Коммуникативная грамматика русского языка</i> . Москва: Институт русского языка им. В.В. Виноградова РАН, 1998 (2004). Крстић, М. <i>О дефектности глагольске парадигме у руском језику</i> // Славистика, књ. XIV, 2010, с. 126–134. Крстић, М. <i>Могући начини за „попуњавање празних места“ код глагола са непотпуном парадигмом</i> // Достижения и перспективы сопоставительного изучения русского и других языков, VII международный симпозиум, Международная ассоциация преподавателей русского языка и литературы, Београд, 2012, с. 81–86. Марфунина И. <i>О глаголах с неполной парадигмой</i> // Kontrastivna jezička istraživanja (V simpozijum). Novi Sad: Filozofski fakultet, 1996, с. 163-172. Мельчук И. А. <i>Курс общей морфологии</i> . Т. I. Москва – Вена: Школа «Языки русской культуры», Венский славистический альманах, Издательская группа «Прогресс», 1997. Соболева П. А. <i>Дефектность парадигмы и семантическое тождество слов</i> // Вопросы языкознания, № 5, 1979, с. 37-47. <i>Современный русский язык</i> / Под ред. В. А. Белошапковой. Москва: Азбуковник, 2003. Тарланов З. К. <i>Глаголы с неполной личной парадигмой в русском языке</i> // Вопросы языкознания, № 1, 1979, с. 63-74. Kordić, Snježana. <i>Riječi na granici punoznačnosti</i> . Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2002.

Назив предмета: Методологија истраживања у методици наставе руског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Положен испит из Методике наставе руског језика 3 (МАС)
Циљ предмета: Проширивање и продубљивање знања из Методике наставе руског језика стечених на основним и мастер студијама; изналажање нових теоријских и практичних решења у настави и учењу страног језика, као и избор стратегије научног истраживања у овој области.
Исход предмета: Студент је способан да изнађе нова теоријска и практична решења како у настави тако и у учењу руског језика, да открије и одабере основну стратегију научног истраживања. С циљем повећања ефикасности и оптимализације наставе, студент је способан да саобрази метод истраживања у методици постављеним циљевима и задацима који се примењују у проучавању суштинских проблема и питања наставе страних језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Теорија наставе и учења страног језика и методи истраживања: методи на теоријском нивоу; методи на емпијском нивоу; теорија учења и методика наставе руског језика као научна дисциплина; преглед основних научноистраживачких метода. Организација прикупљене грађе и структурисање писаног рада: приказивање најшире прихваћеног модела структуре писаног научног рада, с кратким описом основних карактеристика појединих делова композиције рада, уз навођење неких илустративних примера. Нова парадигма истраживања и нове технологије у методици: анализа научне и стручне литературе; наставник као истраживач.
Препоручена литература 1. Раичевић, В. (2009) <i>Методологија истраживања у методици наставе страних језика</i> , Чигоја штампа, Београд. 2. Азимов, Э. Г. (2003) <i>Компьютерные технологии в обучении русскому языку как иностранному</i> . В кн.: Практическая методика обучению русскому языку как иностранному/Под ред. А. Н. Щукина. Москва, Русский язык. 3. Бим, И. Л. (1977) <i>Методика обучения иностранному языку как наука и проблемы школьного учебника. Опыт системно-структурного описания</i> . Москва, Русский язык. 4. Канарская, О. В. (2004) <i>Иновационные технологии в методике обучения РКИ</i> . В кн.: Русский язык как иностранный. Методика обучения русскому языку/Под ред. И. П. Лысаковой. Москва, ВЛАДОС, 219–231. 5. Московкин, Л. В. (2004) <i>Основные методы научно-методического исследования</i> . В кн.: Русский язык как иностранный. Методика обучения русскому языку. [Г. М. Васильева и др.]; под ред. И. П. Лысаковой. Москва, ВЛАДОС, 199-218. 6. Пасов, Е. И. и др. (2001) <i>Исследовательские умения, или учитель как исследователь</i> . В кн.: Мастерство и личность учителя: на примере деятельности учителя иностранного языка. 2-ое изд. испр. и доп. Москва: Флинта: Наука. 7. Раичевић, В. (2008) <i>О методологији и методима истраживања у методици</i> . Зборник радова: Евалуација у настави језика и књижевности/приред. Јулијана Вучо. Никшић, Универзитет Црне Горе, Филозофски факултет, 53–64. 8. Раичевић, В. (2007) <i>Опита методика наставе словенских језика у инословенској средини</i> . Београд, Завод за уџбенике. 9. Кончаревић, К. (2004) <i>Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици</i> . Београд, Славистичко друштво Србије. 10. ZEOŽJ (2003): <i>Zajednički evropski okvir: učenje, nastava, ocjenjivanje</i> /urednik prof. dr Slobodan Backović; priredio Dragan Bogojević; prevod: Dragan Bogojević i dr. – Podgorica, Ministarstvo prosvjete i nauke.

Назив предмета: Примена модерних технологија у настави страних језика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета: Овладавање основним принципима примене савремених технологија у настави страних језика и стицање вештина за њихову примену у научноистраживачком раду.
Исход предмета: Студент је способан да самостално примењује савремене технологије у настави страних језика; да креира дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања и овлада вештинама које му омогућавају да спроведе одговарајућу анализу и презентује резултате истраживања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Развој едукационе технологије. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у настави страног језика. Друштвене мреже и учење језика. Гејмификација и учење језика. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави језика. Софтвери за дислексију. Онлајн речници за превођење. Интерактивне табле у настави језика. Виртуелне учионице. <i>Практична настава:</i> обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Duolingo. Pimsleur. Busuu. Tandem. Drops. Mango Languages. Babbel. Beelinguapp. Memrise. Rosetta Stone. AnkiApp. Tinycards. HelloTalk. HiNative. TripLingo. Mindsnacks. Leaf. Blackboard. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative. Sakai. Wiki. WordPress. PowerPoint. Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. RefME. GoConqr. Office Lens. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Препоручена литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i>. Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i>. Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Crystal, D. (2001/6). <i>Language and the internet</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i>. Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. Janjić, I. (2015). Technology in the Classroom: Teaching Romanian Language, Literature and Culture. <i>Studii de Știință și Cultură</i>, 11 (2), 209–215 Janjić, I. and L. Spariosu (2015). Free Online Education: Online Games for Learning Romanian language. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i>, The 11th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”, Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 180–186. Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i>, Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Raičević, V. (2009). <i>Metodologija istraživanja u metodici nastave stranih jezika</i>. Beograd: Čigoja štampa. Rimrott, A. and T. Heift (2005). Language Learners and Generic Spell Checkers in CALL. <i>CALICO Journal</i>, 23 (1), 17–48. Strarkey, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i>. London; New York: Routledge. Spariosu, L., Ursulescu Miličić, R. and I. Janjić (2013). Online translation dictionaries: example of the Romanian-Serbian and Serbain-Romanian online translation dictionary. In: I. Roceanu (ed.), <i>Quality and efficiency in e-learning, The 9th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i>, Vol. 1. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 214–219. Wegerif, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i>. London; New York: Routledge.

Назив предмета: Социолингвистичке методе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ:10
Услов: Нема
Циљ предмета: Студенти ће се упознати са социолингвистичким методама прикупљања података помоћу којих могу извршити обимно анкетирање, анализирање, статистичку и описну обраду, као и извођење закључака.
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да користе социолингвистичке методе: да користе методе прикупљања података помоћу којих могу извршити обимно анкетирање, анализирање, статистичку и описну обраду, као и извођење закључака.
Садржај предмета Теоријска настава Основни појмови и подела метода социолингвистичких истраживања. Ванјезички променљиви (социолошки) чиниоци социолингвистичких истраживања. Припрема за социолингвистички теренски рад. Претходно упознавање са принципима прикупљања података. Практична настава Прикупљање података: постављање конкретних циљева, основних принципа, методологије итд. Типови узимања узорака у складу са конкретним истраживањем. Истраживање језичких ставова. Анализа, статистичка и описна обрада података, као и извођење закључака.
Препоручена литература 1. Kiss Jenő (2002): Társadalom és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 2. Kontra Miklós, Németh Miklós, Sinkovics Balázs (szerk. 2013): Elmélet és empiria a szociolingvisztikában. Gondolat Kiadó, Budapest. 3. Borbély Anna (2000). A nyelvmegőrzést és a nyelvcsere befolyásoló demográfiai és társadalmi faktork. In: Valóság. 43/6 36–47. Kiss Jenő (1995). Társadalom és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 4. Fóris Ágota (2008). Kutatásról nyelvészeknek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008. 5. Kovács Rácz Eleonóra (2011): Nyelvi attitűdök a vajdasági magyarság körében. Újvidék, Sajnos Kiadó. 6. Borbély Anna (szerk. 2000). Nyelvek és kultúrák érintkezése a Kárpát-medencében. MTA Nyelvtudományi Intézete, Budapest. 7. Boronkai Dóra (2009). Bevezetés a társalgáselemzésbe. Ad Librum Kiadó, Budapest. 8. A. Jászó Anna, Bódi Zoltán (szerk. 2002). Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény. Tinta Könyvkiadó, Budapest. 9. Mászlainé Nagy Judit (2008). A szerepjátszós módszer segítségével létrehozott dialógusok elemzési lehetősége. Argumentum. 4. 1-21. http://epa.oszk.hu/00700/00791/00004/pdf/maszlainenij2.pdf 10. Gréczi-Zsoldos Enikő (2011) A nyelvi attitűd. http://www.avorospotakocsi.hu/2011/12/16/a-nyelvi-attitud-2/ 11. Bartha Csilla – Hámori Ágnes. 2010. Stílus a szociolingvisztikában, stílus a diskurzusbán. Nyelvi variabilitás és társas jelentések konstruálása a szociolingvisztika „harmadik hullámában.” A nyelvtudomány műhelyéből. 298–321. In. Magyar Nyelvőr. 134. (3) 298–321. vagy: http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1343/134304.pdf

Назив предмета: Српско-мађарска контрастивна дериватологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: знање српског и мађарског језика
Циљ предмета Оспособљавање студената да схвате разлику деривационог система мађарског и српског језика који и генеолошки и типолошки припадају двома групама језика.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да препознају суфиксе за грађење речи и да истражују њихово понашање у мађарском и српском језику, на основу којих ће бити способни да изведу закључке о функционисању и природи ових наставака у поменутом језику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сегменти речи у мађарском и српском језику. Место суфикса у односу на друге наставке. Функција суфикса. Подела суфикса на основу којим категоријама речи се додају. Подела суфикса на основу резултата деривације. Начин прикључивања суфикса на корен и на проширену основу речи. Семантика суфикса за грађење глагола од глагола, именских речи од глагола, глагола од именских речи и именских речи од именских речи у мађарском језику и њихови еквиваленти у српском. <i>Практична настава</i> Студенти пишу семинарски рад везан за деривациони систем мађарског и српског језика и повлаче паралеле између ова два језика са циљем да сагледају сличности и разлике у стварању речи помоћу суфикса, да на основу својих истраживања потврде нека знања али да оповргну неке устаљене тврдње.
Препоручена литература 1. Андрић Едита (2003). Лексикологија и морфологија мађарског језика. Нови Сад: Филозофски факултет 2. Иван Клајн Творба речи у савременом српском језику 1. Београд-Нови Сад: Завод за издавање уџбеника, Институт за српски језик САНУ, Матица српска 3. Иван Клајн (2003). Творба речи у савременом српском језику 1. Београд-Нови Сад: Завод за издавање уџбеника, Институт за српски језик САНУ, Матица српска 4. Семантичко-деривациони речник српског језика – свеска 1. Нови Сад: Одсек за српски језик, Филозофски факултет 5. Семантичко-деривациони речник српског језика – свеска 2. Нови Сад: Одсек за српски језик, Филозофски факултет 6. Tompa József (1961). A mai magyar nyelv rendszere 1. Budapest: Akadémiai Kiadó

Назив предмета: Српско-мађарска контрастивна фразеологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: знање српског и мађарског језика
Циљ предмета Разматрање теоријских питања фразеологије у оквиру когнитивне лингвистике и приказивање карактеристичних фразеолошких јединица у мађарском и српском језику. Упоредивање идиома у фразема у мађарском и српском језику на основу одредница.
Исход предмета Оспособљавање студената за контрастивно упоређивање појма фразеологије у мађарском и српском језику. Осим разлика у схватању ове појаве студенти ће анализирајући упоредне примере научити да фразеологизме посматрају као језичку манифестацију културолошких, когнитивних знања ова два посматрана језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање појма фразема и њихово место у језичком систему. Типолошка питања фразема. Когнитивни приступ у анализи фразеолошких јединица у српском и мађарском језику. Семантичке, морфолошке и синтаксичке карактеристике фразема у српском и мађарском језику. Изрази исте лексичке структуре и истог значења. Идиоми са истим лексичким склопом али другачијом семантиком. Позајмљена фраземе у војвођанском мађарском језику српског порекла, или који су се посредством српског одаомаћили у мађарском. <i>Практична настава</i> Студенти пишу семинарски рад везан за фразеолошке јединице у мађарском и српском језику и повлаче паралеле између ова два језичка подсистема са циљем да сагледају сличности и разлике у структури, семантици и функционисању изрека и пословица, који су уско повезани са културом поменутих два народа..
Препоручена литература 1. O. Nagy Gábor (1966). Magyar szólások és közmondások Budapest: Gondolat Kiadó 2. Forgács Tamás (2003) Magyar szólások és közmondások szótára. Budapest: Tinta Könyvkiadó 3. Bárdosi, Vilmos. 2012: <i>A magyar szólások, közmondások értelmező szótára fogalomköri szómutterővel</i> . Budapest: Tinta Könyvkiadó 4. Litovkina, Anna T. 2010. <i>Magyar közmondások nagyszótára</i> . Budapest: Tinta Könyvkiadó. 5. Matešić, Josip. 1982. <i>Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika</i> . Zagreb: Školska knjiga. 6. Otašević, Đorđe. 2012. <i>Frazeološki rečnik srpskoga jezika</i> . Novi Sad: Prometej. 7. Речник српског језика (2007). Нови Сад: Матица српска.

Назив предмета: Комуникативна перспектива дискурса
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Стицање знања за теоријско, аналитичко и критичко сагледавање, односно стваралачко осмишљавање и остварење оптималног распореда структурално-функционалних сегмената и компонената унутар реченичког исказа, у циљу препознавања и реконструкције информативно-комуникативне перспективе у различитим облицима дискурса (у сагласности са основним опредељењем докторанда).
Исход предмета Докторанд поседује теоријско знање и неопходне компетенције за самосталну критичку анализу комуникативне перспективе у различитим облицима дискурса, као и способност свесне примене стеченог знања и искуства у пракси.
Садржај предмета Појам комуникативне перспективе и историја њеног истраживања (психолошки, логички, функционани, структурални, генеративни, когнитивни, контрастивни приступ). Комуникативна перспектива и језичке функције. Комуникативна перспектива и језичка типологија. Генеративни модел реченице у мађарском језику. Комуникативни модел и традиционална граматичка структура реченице. Комуникативна перспектива и ред речи у индоевропским језицима. Позициона хијерархија реченичких конституената (наглашене и ненаглашене позиције, предикат, фокус, енклитике и проклитике,). Улога интонације у обликовању комуникативне перспективе. Модалитет и перспектива. Прагматички чиниоци. Говорни чинови и перспектива. Маркери дискурса. Улога врста речи у конституцији комуникативне перспективе. Валенција глагола и перспектива. Повезаност падежа и тематских функција са комуникативном перспективом. Перспектива текста дужине једног параграфа. Комуникативна перспектива у психолингвистици (перцепција и продукција говора). Комуникативна перспектива у примењеној лингвистици (теорија и пракса превођења, комуникативна перспективаа у публицистици, редакција и коректура, методика предавања матерњег и страних језика итд.)
Препоручена литература Hegedűs R.: <i>Magyar nyelvtan. Formák, funkciók, összefüggések</i> . Bp. Tinta Könyvkiadó. 2019. Imrényi A. – Kugler N. et al.: <i>Nyekvtan</i> . Bp. Osiris Kiadó. 2017. Keszler B. – Tátrai Sz. (szerk.): <i>Diskurzus a grammatikában – grammatika a diskurzusban</i> . Bp.: Tinta Könyvkiadó. 2009. Kiefer F. (ed.): <i>Strukturális magyar nyelvtan I. Mondattan</i> . Bp: Akadémiai Kiadó. 1992 Klaudy K.: <i>Fordítás és aktuális tagolás</i> . Nytud. Ért. Bp: Akadémi Kiadó. 1987. Pásztor Kicsi M.: <i>A mai vajdasági magyar napi sajtó és elektronikus média informatív szövegeinek szintaktikai, intonációs és kommunikatív jellemzői</i> . Нови Сад, Филозофски факултет, 2012. 351 стр. Pléh Cs.: <i>A mondatmegértés a magyar nyelvben. Pszicholingvisztikai kísérletek és modellek</i> . Bp: Osiris Kiadó. 1998. Поповић, Ј.: <i>Ред речи у реченици</i> . Бгд: Друштво за српски језик и књижевност. 2004 (2. изд.) Тошовић, Б.: Комуникативна перспектива реченице. = Ивић, М. (ур.): <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Бгд: Инст. за срп. јез. САНУ, Београдска књига, Матица српска. 2005. 1061–1110. Varga L.: <i>A magyar beszéddallamok fonológiai, szemantikai és szintaktikai vonatkozásai</i> . Nytud. Ért. 135., Bp: Akadémiai Kiadó. 1993.

Назив предмета: Примењена лингвистика словачког језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање методологијом истраживања примењене лингвистике, теоријским приступима, општим принципима, законитостима и узроцима промена.
Исход предмета Студенти су способни да самостално презентирају резултате словачке лингвистике у области примењене лингвистике и примењују ове резултате у пракси. Студенти су способни да лингвистичка истраживања повезују са практичним проблемима и употребом језика у друштвеном окружењу. Овладавају теоријским поставкама и емпиријским поступцима у проучавању везе између варијације и промене у језику. Студенти су способни да самостално конципирају и изводе емпиријска истраживања у вези са неком од тема која се обрађује у оквирима курса, као и да приказују добијене резултате у виду саопштења и стручних и научних реферата.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и циљеви примењене лингвистике. Вишејезичност и језички контакти. Језичко раслојавање и језичка стандардизација. Професионална комуникација. Језици струке. Језик и пол. Језик и медији. Језик у наставном процесу. Језик и уџбеници. <i>Практична настава</i> Прати наставно-методичке јединице из теоријске наставе.
Препоручена литература Makišová, A.: Slovenčina v kontakte so srbčinou. Nový Sad: SVS, 2017. Myjavcová, M.: Slovenčina v jazykovej enkláve. Báčsky Petrovec, Nadlak: Kultúra, Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2001. Myjavcová, M.: State o našj slovenčine Báčsky Petrovec: Kultúra, 2006 Myjavcová, M.: Slovenská jazyková čítanka. Báčsky Petrovec: SVC, 2009. Myjavcová, M.: O slovensko-srbskom bilingvizme vo Vojvodine. Báčsky Petrovec: SVC, 2015. Týr, M.: Slovenčina v praxi. Nový Sad : Futura publikacije, 2004. Zbornici radova Primenjena lingvistika Zbornici radova Interkult Zbornici radova Jezici i kulture u vremenu i prostoru Zbornici Sociolingvistica Slovaca 1-5.

Назив предмета: Српско-словачка контрастивна проучавања језика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање методологијом истраживања контрастивне лингвистике, теоријским и општим приступима, препознавање и анализа сличности и разлика изучаваних језика.
Исход предмета Способност тумачења појава у контрастивној лингвистици у светлу основних теоријско-методолошких поставки дисциплине. Оспособљеност за самостално препознавање сличности и разлика између словачког и српског језика, као и за самостално истраживање и анализирање језичких појава ослањајући се на релевантну научну литературу, као и за аргументовано образлагање изабране појаве и добијених резултата.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет и циљеви контрастивне лингвистике са поцепним освртом на релацији српски језик – словачки језик. 2. Извори и грађа. 3. Теорија језика у контакту. 4. Упоредна фонологија. 5. Лексикална семантика. 6. Творба речи са конфронтационог аспекта. 7. Интерферентне синтаксичке промене. 8. Традиције и перспективе контрастивних словачко-српских истраживања у Војводини. <i>Практична настава</i> Праћење појединих методских јединица из теоријске наставе.
Препоручена литература DOLNÍK, J.: <i>Súčasná spisovná slovenčina a jej problémy</i> . Bratislava: Stimul 2007. DOLNÍK, J.: <i>Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny</i> . Bratislava: Veda 2010. DOLNÍK, J.: <i>Všeobecná jazykoveda: opis a vysvetľovanie jazyka</i> . Bratislava: Slovenská akadémia vied 2013. DOLNÍK, J. (ed.): <i>Jazyk a komunikácia v súvislostiach: zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 24. a 25. júna 2004 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave</i> . Bratislava: Univerzita Komenského 2005. MYJAVCOVÁ, M.: <i>O slovensko-srbskom bilingvisme vo Vojvodine</i> . Báčsky Petrovec: Slovenské vydavateľské centrum 2015. MYJAVCOVÁ, M.: <i>Slovenčina v jazykovej enkláve</i> . Báčsky Petrovec: Kultúra; Nadlak: Ivan Krasko 2001. MYJAVCOVÁ, M.: <i>Slovenská jazyková čítanka: o slovenskom jazyku vo Vojvodine</i> . Báčsky Petrovec: Slovenské vydavateľské centrum 2009. MYJAVCOVÁ, M.: <i>State o našej slovenčine</i> . Báčsky Petrovec: Kultúra 2006. ORGOŇOVÁ, O. – BOHUNICKÁ, A.: <i>Lexikológia slovenčiny</i> . Praha: Columbus 2012. КЛАЈН, И. – ПИПЕР, П.: <i>Контрастивна проучавања српског језика: правци и резултати</i> . Београд: САНУ, Одбор за српски језик у поређењу са другим језицима 2010. ПРЋИЋ, Т.: Обједињена контактано-контрастивна лингвистика: принципи и примене. У: <i>Језици и културе у времену и простору</i> 4/2, 2015, стр. 31-45. БОРЂЕВИЋ, Р.: <i>Увод у контрастирање језика</i> . Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду 2000.

Назив предмета: Лексиколошко-фразеолошка проучавања словачког језика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Стицање системских и активних знања о лексиколошкој структури и лексикографској обради лексикона словачког језика, као и из области словачког фразеолошког система.
Исход предмета Оспособљеност за примену теоријских и практичних знања у настави и научно-истраживачком раду у области словачке лексикологије и фразеологије. Способност за самосталне теоријске анализе, методолошка истраживања, писање стручних и научних текстова, као и за компетентну интерпретацију добијених резултата
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Теоријски и методолошки принципи истраживања савременог лексикона словачког језика. 2. Састав лексикона словачког језика. 3. Структура и семантика лексема. 4. Раслојавање лексике (функционално, територијално, временско и културолошко). 5. Терминологизација. 6. Структура лексикона и фразеолошки систем. 7. Место фразеологије у систему словачког језика. 8. Семантички аспекти фразема у систему словачког језика. 9. Формални аспекти фразема у систему словачког језика. 10. Лексикографија и фразеографија. <i>Практична настава</i> Праћење појединих методских јединица из теоријске наставе.
Препоручена литература FURDÍK, J.: <i>Život so slovo tvorbou a lexikológiou: výber zo štúdií pri príležitosti nedožitých sedemdesiatin</i> . Košice: LG 2005. GLOVNÁ, J.: <i>Frazeológia</i> . Nitra: Filozofická fakulta UKF 2015. MLACEK, J.: <i>Tvary a tváre frazém v slovenčine</i> . Bratislava: Stimul 2007. MLACEK, J.: <i>Slovenská frazeológia</i> . Bratislava: SPN 1984. OLOŠTIAK, M. – IVANOVÁ, M.: <i>Kapitoly z lexikológie : lexikálna syntagmatika a viacslovné pomenovania</i> . Prešov: Prešovská univerzita, Filozofická fakulta 2013. ONDRUS, P. – HORECKÝ, J. – FURDÍK, J.: <i>Súčasný slovenský spisovný jazyk. Lexikológia</i> . Bratislava 1980. ORGOŇOVÁ, O. – BOHUNICKÁ, A.: <i>Lexikológia slovenčiny</i> . Praha: Columbus 2012. UHLÁRIKOVÁ, J.: <i>Slovenská a srbská somatická frazeológia</i> . Nový Sad: Filozofická fakulta 2016.

Назив предмета: Немачко-српска контрастивна језичка истраживања
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Проширивање знања докторанада из области Контрастивике, те њихово оспособљавање за бављење научноистраживачким радом из ове области.
Исход предмета Овладаност релевантном литературом и способност самосталног приступа контрастивном немачко-српском језичком истраживању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и циљеви контрастивних језичких истраживања на релацији немачки језик – српски језик. Преглед контрастивних немачко-српских истраживања. Контрастивни пројекти на немачком говорном подручју и код нас. Контрастивна, компаративна и контактна лингвистика у немачком и српском језику. Обим, ниво и смер контрастирања. Еквиваленција, конвергенција и дивергенција. Трећи члан поређења. Језичке универзалије. Трансфер и интерференција. <i>Практична настава</i> Излагање резултата студијског истраживачког рада.
Препоручена литература Wegener, H. (Hg.) (1998). <i>Deutsch kontrastiv</i> . Tübingen: Stauffenburg. Helbig, G. (2001). <i>Deutsch als Fremdsprache. Ein internationales Handbuch</i> . Berlin: Walter de Gruyter. Ђорђевић, Р. (2004). <i>Увод у контрастирање језика</i> . Београд: Филолошки факултет. Engel, U. et al. (2012). <i>Deutsch-serbische kontrastive Grammatik: Teil 1. München: Otto Sagner</i> . Engel, U. et al. (2014). <i>Deutsch-serbische kontrastive Grammatik. Teil 2. München: Otto Sagner</i> . Alanović, M. et al. (2014). <i>Deutsch-serbische kontrastive Grammatik. Teil 3. München: Otto Sagner</i> . Haspelmath, M. et al. (Eds.). (2001). <i>Sprachtypologie und sprachliche Universalien. Ein internationales Handbuch</i> . Berlin: Walter de Gruyter. Филиповић, Р. (1986). <i>Теорија језика у контакту – увод у лингвистику језичних додира</i> . Загреб: ЈАЗУ. Контрастивна језичка истраживања (Зборници радова са истоименог Симпозијума). Нови Сад: Филозофски факултет, Југословенско друштво за примењену лингвистику 1979-1999. Stickel, G. (Hg.) (2003). <i>Deutsch von außen</i> . Berlin: Walter de Gruyter. Alanović, M. et al. (2017). <i>Deutsch-serbische kontrastive Grammatik: Teil 4</i> . Hamburg: Verlag Dr. Kovač. Engel, U. et al. (2018). <i>Deutsch-serbische kontrastive Grammatik. Teil 5</i> . Hamburg: Verlag Dr. Kovač.

Назив предмета: Језик у контексту
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Овладавање основним поставкама одабраних макролингвистичких дисциплина које у свом фокусу имају контекстуалну условљеност употребе језика и/или продубљивање знања и вештина стечених из одговарајућих области у оквиру претходног школовања уз посебан осврт на стручну литературу и истраживања из области германистичке лингвистике. Оспособљавање студената за самосталан одабир и критички однос према стручној литератури у вези са темом истраживања.
Исход предмета Студент -познаје основне поставке и карактеристична поља истраживања обрађених макролингвистичких дисциплина, уме да предочи контекстуалну одређеност употребе језика и да дискутује о одабраним језичким феноменима служећи се адекватном терминологијом; -уме да изабере адекватну литературу у складу са својим интересовањем и циљем истраживања као и да се критички односи према прочитаној литератури.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интеракција – комуникација – језик. Комуникацијски модели и елементи комуникацијског процеса. Комуникација и контекст – језички и ванјезички контекст. Значај <i>контекста</i> из угла историје лингвистике – развој истраживања. Модерни приступи појму и значају <i>контекста</i> . Друштвени контекст – социолингвистичке теме. Прагматички контекст – прагмалингвистичке теме. Културолошка лингвистика. <i>Практична настава</i> Дискусија у вези са одабраним језичким феноменима из угла обрађених теоријских поставки у оквиру одабраних дисциплина и на основу прочитане стручне литературе.
Препоручена литература Finkbeiner, R. et al. (eds.) (2012). <i>What is a Context? Linguistic approaches and challenges</i> . Amsterdam: Benjamins. Glovacki-Bernardi, Z. et al. (2007). <i>Uvod u lingvistiku</i> . II., prošireno izdanje. Zagreb: Školska knjiga. Ball, Martin J. (2010). <i>The Routledge Handbook of Sociolinguistics Around the World</i> . London: Routledge. Filipović, J. (2009). <i>Moć reči : Ogledi iz kritičke sociolingvistike</i> . Beograd: Zadužbina Andrejević. Löffler, H. (2005). <i>Germanistische Soziolinguistik</i> . 3. Aufl. Berlin: Schmidt. Radovanović, M. (1997). <i>Spisi iz kontekstualne lingvistike</i> . Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Radovanović, M. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Ammon, U. et al. (Hrsg.) (2002-2006). <i>Sociolinguistics / Soziolinguistik. An International Handbook of the Science of Language and Society / Ein internationales Handbuch zur Wissenschaft von Sprache und Gesellschaft</i> . Berlin: de Gruyter. Brinker, K. et al. (2000-2001). <i>Text- und Gesprächslinguistik. Linguistics of Text and Conversation. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung</i> . Berlin: de Gruyter. Liedtke, F./Tuchen, A. (2018). <i>Handbuch Pragmatik</i> . s. l.: Metzler. Meibauer, J. (2008). <i>Pragmatik. Eine Einführung</i> . Tübingen: Stauffenburg. Kuße, H. (2012). <i>Kulturwissenschaftliche Linguistik. Eine Einführung</i> . Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht. Straub, J. et al. (Hrsg.) (2007). <i>Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz : Grundbegriffe – Theorien – Anwendungsfelder</i> . Stuttgart: Metzler. Goffman, E. (1986). <i>Interaktionsrituale. Über Verhalten in direkter Kommunikation</i> . Frankfurt a.M.: Suhrkamp. Кончаревић, К. (2018). <i>Језик и култура – Славистичка перспектива</i> . Београд: Јасен.

Назив предмета: Језици у контакту и контрасту
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: /
Циљ предмета Студенти се упознају са теоријским основама и појмовно-терминолошком апаратуром контактне и контрастивне лингвистике. Стицање и развијање компетенција неопходних за самосталан истраживачки рад из области контактне и контрастивне лингвистике.
Исход предмета Студенти су стекли неопходна теоријска, научна и методолошка знања из области контактне и контрастивне лингвистике и оспособљени су за самостални истраживачки рад у овом пољу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција и предмет контактне и контрастивне лингвистике. Методологија контрастивних проучавања. Преглед развоја истраживања из области контактне и контрастивне лингвистике. Контрастивна лингвистика и сродне дисциплине: контрастивна, компаративна, контактна лингвистика и језичка типологија. Контрастивна лингвистика као теоријска и примењена дисциплина, Принципи поређења и tertium comparationis. Еквиваленција и кореспонденција. Основи теорије језика у контакту. Узроци и последице језичких додира: језичко посуђивање, интерференција, језички кодови. Врсте интерференције. Позајмљенице: типови и класификације. Фонолошки, морфолошки и семантички аспекти позајмљеница. Билингвизам и диглосија. Немачки и српски језик у контакту. Англицизми у немачком и српском (контрастивни приказ). Немачки језик у контакту са другим језицима (дијахрони и синхрони приказ). <i>Практична настава</i> Примена резултата истраживања из области контактне и контрастивне лингвистике. Истраживачки рад из области контрастивне и контактне лингвистике.
Препоручена литература 1. Riehl, C. M. (2004). Sprachkontaktforschung: eine Einführung. Tübingen: Narr 2. Bechert, J./Wildgen, W. (1991) <i>Einführung in die Sprachkontaktforschung</i>. Verlag: Wissenschaftliche Buchgesellschaft Darmstadt 3. Wagner, K. H. und Wildgen, W. (Hrsg.) (1988). Studien zum Sprachkontakt. Universität Bremen 4. Caudmont, Jean (Hrsg.) (1982): Sprachen im Kontakt – Langues en contact. Tübingen: Narr 5. Tekin, Ö. (2012). <i>Grundlagen der Kontrastiven Linguistik in Theorie und Praxis</i>. 1. Aufl. Tübingen: Stauffenburg 6. Theisen, J. (2016). <i>Kontrastive Linguistik. Eine Einführung</i>. Tübingen: Narr. 7. Rein, K. (1983). <i>Einführung in die kontrastive Linguistik</i>. Darmstadt:Wissenschaftliche Buchgesellschaft 8. Weinreich, Uriel (1976) Sprachen in Kontakt. Ergebnisse und Probleme der Zweisprachigkeitsforschung. München: Beck. 9. Filipović, R. (1971). <i>Kontakti jezika u teoriji i praksi</i>. Zagreb: Školska knjiga, 10. Ђорђевић, Р. (2000). <i>Увод у контрастирање језика</i> (четврто допуњено издање). Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду.

Назив предмета: Функционална синтакса
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања из функционалне синтаксе, као и стицање вештина за решавање практичних задатака у научноистраживачком раду.
Исход предмета: Студент је способан да примени стечена теоријска знања у научноистраживачком раду.
Садржај предмета Теоријска настава: (1) Функционална синтакса: појмовник, начела и основни правци. Концепције А. В. Бондарка, Г. А. Золотове, М. В. Всеволодове, А. Мартинеа, С. Дика, Р. ван Валина, М. А. К. Халидеја, Џ. Томсона и др. (2) Принцип функционалне синтаксе: од значења ка форми. Језички знак и стварност. Веза језик – значење – контекст. Природа језичког знака: форма, значење и смисао. Однос семантичке и синтаксичке структуре језичког знака: денотативно и презентативно значење. Функције: синтаксичке, семантичке и прагматичке. Комуникативни аспекти употребе језичког знака. (3) Типови синтаксичких јединица: реч, синтагма/конструкција, реченица и текст. Конститутивни елементи семантичке структуре: актанти, сирконстанти и предикати. Типови семантичких структура. Модификатори и спецификатори: оператори и сателити. (4) Од значења ка тексту. Дискурсне стратегије, структура и типови текста. (5) Практична примена функционалне синтаксе у научноистраживачкој и наставној пракси. Практична настава: Провера усвојених теоријских знања. Рад на различитим типовима текста. Ексерпција, систематизација и опис примера из анализиране грађе.
Препоручена литература Алановић, Миливој. <i>Каузативност – манипулативност: од концепта ка форми</i> . Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду, 2011. Арутюнова, Нина Д. <i>Предложение и его смысл</i> . Москва: УРСС, 2003. Бондарко, Александр В. и др. <i>Теория функциональной грамматики. Локативность, бытийность, посессивность, обусловленность</i> . Санкт-Петербург: РАН – Наука, 1996. Бондарко, Александр В. <i>Теория значения в системе функциональной грамматики: на материале русского языка</i> . Москва: Языки славянской культуры, 2002. Всеволодова, Майя. <i>Теория функционально-коммуникативного синтаксиса</i> . Москва: МГУ, 2000. Золотова, Галина А. <i>Коммуникативные аспекты русского синтаксиса</i> . Москва: УРСС, 2003. Кобозева, Ирина М. <i>Лингвистическая семантика</i> . Москва: УРСС, 2004. Кронгауз, Максим А. <i>Семантика</i> . Москва: РГГУ, 2001. Пипер, Предраг и др. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Београд – Нови Сад: Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска, 2005. Тестелец, Яков Г. <i>Введение в общий синтаксис</i> . Москва: РГГУ, 2001. * Bresnan, Joan et. al. <i>Lexical-Functional Syntax</i> . Hoboken: Wiley-Blackwell, 2015. Dalrymple, Mary. <i>Lexical Functional Grammar</i> . San Diego: Academic Press, 2001. Dik, Simon C. <i>The Theory of Functional Grammar. Part 1: The Structure of the clause</i> . Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 1997. Dik, Simon C. <i>The Theory of Functional Grammar. Part 2: Complex and Deriveted Constructions</i> . Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 1997. Falk, Yehuda N. <i>Lexical-Functional Grammar: An Introduction to Parallel Constraint-Based Syntax</i> . Stanford: CSLI, 2001. Givón, Talmy. <i>Syntax: A functional-typological introduction. Volume I</i> . Amsterdam/Philadelphia: J. Benjamins Pub. Co., 2001. Givón, Talmy. <i>Syntax: A functional-typological introduction. Volume II</i> . Amsterdam/Philadelphia: J. Benjamins Pub. Co., 2001. Halliday, M. A. K. & Christian M.I.M. Matthiessen. <i>Halliday's Introduction to Functional Grammar</i> . London/New York: Routledge, 2014. Martinet, André (1979). <i>Grammaire fonctionnelle du français</i> . Paris: CRÉDIF. Morlay, David. <i>Syntax in functional grammar: an introduction to lexicogrammar in systemic linguistics</i> . London: Continuum, 2000. Smirnova, Elena & Tanja Mortelmans. <i>Funktionale Grammatik. Konzepte und Theorien</i> . Berlin/New York: De Gruyter, 2010. Thompson, Geoff. <i>Introducing Functional Grammar</i> . London: Arnold, 2004. Van Valin, Robert Jr. & William A. Foley. <i>Functional Syntax and Universal Grammar</i> . Cambridge: CUP, 1984.

Назив предмета: Граматика валентности
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета: Овладавање основним начелима теорије валентности и усвајање вештина за њихову примену у научноистраживачком раду.
Исход предмета: Студент је способан да самостално спроведе анализу и презентује резултате истраживања примењујући начела теорије валентности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> (1) Вербоцентрична, моноцентрична и бицентрична концепција реченичне структуре. Појмовно и термилошке одређење валентности у лингвистици. Граматика зависности и теорија валентности: почеци, развојне фазе, школе и перспективе. Теорија валентности и конструкциона граматика: начела, јединице, циљеви и исходи анализе. (2) Теоријска начела Л. Тенијера, У. Енгела, Г. Хелбига, К. Велкеа и В. Агела. Синтаксички, семантички и прагматички аспекти валентности. Граматикализација односа између регенса и депенденса у реченици и синтагмама: рекција, конгруенција и прикључење. Логика депенденцијалног стабла. (3) Формална структура реченице и валентност глагола: авалентни, моновалентни и поливалентни глаголи. Валентност именских речи: структурни и значењски односи унутар именског израза. Законитости обликовања прилошких синтагми и предлошких конструкција. Линеарни поредак речи у реченици и синтагми. Принципи организације валенцијских речника. <i>Практична настава:</i> Провера усвојених теоријских знања. Рад на различитим типовима текстова. Ексерпција, презентација и систематизација примера. Разговор о задатим темама.
Препоручена литература Алановић, Миливој (2018). Реченице са допунском клаузом. У: Пипер, П. и др. <i>Синтакса сложене реченице у савременом српском језику</i> (у редакцији П. Пипера). Нови Сад – Београд: Матица српска – Институт за српски језик САНУ, 91– 197. Алановић, Миливој (2019). <i>О допунама и допуњавању у српском језику</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Алановић, Миливој (2011). <i>Каузативност – манипулативност: од концепта ка форми</i> . Библиотека ТЕЗЕ Д. Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. Деже, Ласло (1997). Граматика и лексика у проучавању валенте глагола. <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> , 26/2: 25–33. Енгел, Улрих и Павао Микић (1982). Валентност глагола у реченицама. <i>Зборник радова Института за стране језика и књижевност</i> . 4: 287–291. Мразовић, Павица (2009). <i>Граматика српског језика за странце</i> . Нови Сад – Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Петровић [Ружић], Владислава (1992). Прилог класификацији допунских адвербалних конструкција. <i>Зборник МС за филологију и лингвистику</i> . XXXV/2: 115–132. Петровић [Ружић], Владислава (1990). Глаголска фраза као лексикографски и граматички проблем. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> . XXXIII: 353–363. Пипер, Предраг и др. (2005). <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Београд – Нови Сад: Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска. Радовановић, Милорад (2007) <i>Стари и нови списи: Огледи о језику и уму</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. Самарџија, Марко (1987). Четири питања о бити валентности. <i>Радови Завода за славенску филологију</i> . 22: 85–107. Тополињска, Зузана (1996). "Падеж" и "глаголски род" – две стратегије граматикализације односа између предиката" и његових "аргумената". <i>Јужнословенски филолог</i> . LII: 1–9.

Назив предмета: Историјска лингвистика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Завршене дипломске академске студије (мастер) филологије
Циљ предмета Овладавање теоријским приступима и методологијом истраживања у историјској лингвистици, те знањима о општим принципима, законитостима, механизмима и узроцима језичког развоја.
Исход предмета Способност тумачења процеса у историјском развоју језика у светлу основних теоријскометодолошких поставки дисциплине.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјска лингвистика као дисциплина: предмет, циљ, задаци. Извори и грађа. Методе: унутрашња реконструкција и компаративна метода. Фонолошка промена. Морфолошка промена. Синтаксичка промена. Лексичка и семантичка промена. Узроци (унутрашњи и спољашњи), механизми и принципи промена. Међузависност промена на различитим нивоима, холистички приступ истраживању. Језичка типологија и историјска лингвистика. Когнитивнолингвистички приступ дијахронијским истраживањима. <i>Практична настава</i> -
Препоручена литература Aitchison, Jean. <i>Language Change: Progress or Decay?</i> . Cambridge: University Press, 2002. Anttila, Raimo. <i>An Introduction to Historical and Comparative Linguistics</i> . New York – London: The Macmillan Company, 1972. Грковић-Мејџор, Јасмина. <i>Историјска лингвистика: когнитивно-типолошке студије</i> . Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2013. Jeffers, Robert J., Ilse Lehist. <i>Principles and Methods for Historical Linguistics</i> . Cambridge, Mass. London: The MIT Press, 1979. Lass, Roger. <i>Historical Linguistics and Language Change</i> . Cambridge: University Press, 1997. Meillet, Antoin. <i>Linguistique historique et linguistique générale</i> . Paris: Librairie ancienne Honoré Champion, 1948. Trask, R. L. <i>Historical Linguistics</i> . London: Arnold, 1996. Hock, Hans Henrich. <i>Principles of Historical Linguistics</i> . Berlin – New York – Amsterdam: Mouton de Gruyter, 1986. Hock, Hans Henrich, Brian D. Joseph. <i>Language History, Language Change and Language Relationship: An Introduction to Historical and Comparative Linguistics</i> . Berlin – New York: Walter de Gruyter, 1996.

Назив предмета:	Језик и стил српске средњовековне књижевности
Статус предмета:	изборни
Број ЕСПБ:	
Услов:	Завршене дипломске академске студије (мастер) српске филологије / одговарајуће студијске групе
Циљ предмета	Упознавање докторанада са основним карактеристикама језика жанровски различитих текстова који припадају српском средњовековном писаном наслеђу и оспособљавање за језичку и стилску анализу тих текстова, као и за поређење њихових особености и међусобних сличности.
Исход предмета	Способност самосталне језичке анализе текста који припада српском средњовековном књижевном наслеђу, те могућност вредновања резултата са језичкостилског аспекта.
Садржај предмета	<i>Теоријска настава</i> Методологија проучавања текстова српске средњовековне књижевности с обзиром на ниво језичке анализе: фонолошки, морфолошки, синтаксички и лексички. Језик српске средњовековне књижевности: српскословенски и српски језик. Однос књижевнојезичке норме и наноса из вернакуларне базе писца/писара. Српскословенска језичка норма: унутрашња динамика развоја (функционалностилска раслојеност жанровски условљена) и спољашња динамика развоја (међусобни утицаји српскословенског и старосрпског језика). Виши и нижи стил српскословенског: селекција језичких средстава и реченична организација. Отвореност норме српскословенског језика нижег стила ка иновацијама из српског вернакулара: постојање мешаног језика. <i>Практична настава</i> Преглед препоручене литературе и разговори на те теме.
Препоручена литература	Грковић-Мејџор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i>, Зборник радова I. Београд, 2007б: 249–266. Грковић-Мејџор, Јасмина. О функционалностилској раслојености српскословенског језика. <i>Кирило-Методијевски студии 21</i> (=Средновековни текстове, автори и книги. Сборник в чест на Хайнц Миклас), София: Българска академия на науките, Кирило-Методијевски научен център, 2012: 288–299. Курешевић, Марина. <i>Хипотактичке структуре у Српској Александриди: функционалностилски аспекти</i>. Нови Сад: Филозофски факултет, 2014. Курешевић, Марина. Проучавање хипотактичких структура и њихова улога у расветљавању функционалностилске раслојености српскословенског језика. Јасмина Грковић-Мејџор, В. Ружић (ур.). <i>Српски језик и његове норме: дијахроно-синхрони аспекти</i>. Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2015, 64–82. Курешевић, Марина. Ка дефинисању црквенословенског језика нижег стила: на примеру исказивања семантичке субординације. <i>Slawische Geisteskultur: ethnolinguistische und philologische Forschung</i>. Zum 90. Geburtstag von N. I. Tolstoj, Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH, 2016, 133–150. Курешевић, Марина. Језик <i>Слова Акира Премудрог</i> из рукописног зборника Народне библиотеке Србије бр. 53. <i>Јужнословенски филолог</i> 72/1–2 (2016):105–126. Ремнёва, Марина Леонтьевна. <i>Пути развития русского литературного языка XI–XVII вв.</i> Москва: Издательство Московского университета, 2003. В. М. Живов. <i>История языка русской письменности</i>. Том I. Москва: Университет Дмитрия Пожарского, 2017.

Назив предмета: Историја српског књижевног језика: предстандардни период
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ:
Услов: Завршене дипломске академске студије (мастер) српског језика и књижевности / српске књижевности и језика
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О КАРАКТЕРИСТИКАМА ЈЕЗИКА РАЗЛИЧИТИХ ВРСТА ТЕКСТОВА КОД СРБА У 18. И 19. ВЕКУ И ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА ЊИХОВУ ЈЕЗИЧКУ АНАЛИЗУ.
Исход предмета Студент је способан да, применом одговарајуће методологије, самостално анализира различите врсте текстова писаних на једном од књижевних језика Срба у 18. и 19. веку, да уочи језичке особености и разлике у њима, да одреди жанровску припадност тих текстова и њихово језичко раслојавање.
Садржај предмета Истраживања и филолошка анализа текстова предстандардног периода (18. век и прва половина 19. в.). Рускословенски и славеносрпски језик: писци – текстови – истраживачи. Доситејевски тип књижевног језика: писци – текстови – истраживачи. Однос доситејевског књижевнојезичког идиома и вуковског књижевнојезичког проседеа. <i>Новосадска школа</i> филолошке анализе. Методологија упитника: статистичка анализа – предности и недостаци. Лингвистика текста и социолингвистичка метода. Анализа оријентисана на врсту текста: анализа свих језичких нивоа, контрастивна анализа; синхрони рез: анализа у границама једне врсте текста, дијахрони рез: анализа језика једног аутора.
Препоручена литература Campbell, Lyle. <i>Historical Linguistics. An Introduction</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press, 1998. <i>Lexicography. Critical concepts</i> (2003). I-III. [Ed. R.R.K. Hartmann]. London – New York: Routledge. Бјелаковић, Исидора. <i>Географска терминологија код Срба у 18. и 19. веку</i> . Нови Сад: Два пера, 2017. <i>Предавања из историје језика</i> . (Љ. Суботић, В. Васић и С. Павловић – ред.), Нови Сад: Филозофски факултет, 2004. <i>Синтаксичка истраживања (дијахроно-синхрони план)</i> . (Ј.Грковић-Мејдор, В. Ружић, С. Павловић – ред.). Нови Сад: Филозофски факултет, 2007. Милановић, Александар. <i>Језик Јована Суботића</i> . Београд: Филолошки факултет, 1989. Бјелаковић, Исидора. <i>Партиципски пасив у књижевном језику код Срба у 19. веку</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Толстој, Никита. <i>Студије и чланци из историје српског књижевног језика</i> . Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Матица српска, 2004. Толстой, Н. И. <i>История и структура славянских литературных языков</i> . Москва: Наука, 1988. Черных, П. Я. <i>Очерк русской исторической лексикологии</i> . Москва: Издательство Книжный дом Либроком. 2010.

Назив предмета: Методологија проучавања српскословенске писмености
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ:
Услов: уписане докторске студије
Циљ предмета Упознавање с одговарајућим методама, типовима анализе и могућим правцима у проучавању српскословенских споменика на различитим језичким нивоима.
Исход предмета Способност свестраног монографског описа и анализе српскословенских споменика из различитих периода редакцијске писмености.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Хронолошки, географски и жанровски оквири српске редакције старословенског језика. Корпус српскословенских споменика и центри писмености. Српскословенски као књижевни језик Срба од XII до XVIII века, с једне стране, и варијанта заједничког црквенословенског језика у духовном ареалу <i>Slavia orthodoxa</i> , с друге стране. Међуредакцијски контакти и прожимања. Периодизација руско-јужнословенских књижевних веза. Конзервативизам и флексибилност језичке норме. Појам вишег и нижег стила у зависности од жанра. Стил као избор између конкурентних језичких средстава. Фонолошка норма у свом историјском развоју и питање варијаната књижевног језика. Проблем гласовне вредности јата и полугласничког знака, с обзиром на време и место настанка споменика. Књишке категорије и питања транскрипције. Хронологија успостављања различитих сегмената морфолошке норме: редакцијске црте и иновације наслеђене из канона. Степен наноса из народног језика у зависности од типа текста. Проблеми одређивања дијалекатске провенијенције аутора, писара и споменика. Међусобна зависност историје књижевног и српског народног језика. Методолошка ограничења и разлике у испитивању синтаксе и лексике преведених и оригиналних списа: а) однос према конкурентним категоријама наслеђеним из канона; б) питање грецизације текста с обзиром на жанр, епоху, порекло аутора, његову припадност одређеном књижевном центру; в) проблем књишких категорија; г) однос књижевног језика и језика књижевности; д) утицаји народног језика у оквирима и ван статуса норме. Проблеми семантичке интерпретације и превођења. Српскословенски и српски у светлу историјске лексикографије.
Препоручена литература Грицкат, Ирена. <i>Актуелни језички и текстолошки проблеми у старим српским ћирилским споменицима</i> . Београд: Народна библиотека Србије, 1972. Грковић-Мејдор, Јасмина. <i>Језик „Псалтира” из штампарије Црнојевића</i> . Подгорица: ЦАНУ, 1993. Драгин, Наташа. <i>Језик Теодосијевог Житија светог Саве у препису монаха Марка из XIV века</i> . Нови Сад: Тиски цвет, 2007. Драгин, Наташа. <i>Споменици српскословенске писмености: језик и текстологија</i> . Нови Сад: Тиски цвет, 2013. Јерковић, Вера. <i>Српска Александрида. Академијин рукопис (бр. 352). Палеографска, ортографска и језичка истраживања</i> . Београд: САНУ, 1983. Пиккио, Риккардо. <i>Slavia orthodoxa. Литература и язык</i> . Москва: Знак, 2003.

Назив предмета: Фонетска истраживања акцената и интонације
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ:
Услов: –
Циљ предмета: Упознавање с теоријским основама акустичке природе прозодијских појава. Овладавање методологијом истраживања карактеристика акцената и интонације из перспективе акустичке фонетике.
Исход предмета: Оспособљеност за самостална фонетска истраживања акцената и интонације и тумачење уочених појава у складу с основним теоријским поставкама дисциплине.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни појмови акустичке фонетике који се користе у истраживању акцената и интонације: фреквенција основног тона, интензитет, трајање. Анализа спектрограма. Теорије биолошких кодова. Типологија нагласака у језицима света. Фонетске карактеристике нагласка речи. Фонетске карактеристике акцената стандардног српског језика. Фокус исказа. Интонационе јединице. Интонација обавештајних исказа. Интонација упитних исказа. Интонација узвичних исказа. Интонација недовршених исказа. Интонација и језичке универзалије. Фонетске карактеристике интонације основних типова исказа у стандардном српском језику. Преглед досадашњих истраживања акцената и интонације стандардног српског језика. <i>Практична настава:</i> Анализа говора помоћу програма PRAAT.
Препоручена литература: Hirst, Daniel, Albert Di Cristo (eds.). <i>Intonation Systems: A Survey of Twenty Languages</i> . Cambridge University Press, 1998. Gussenhoven, Carlos. <i>The Phonology of Tone and Intonation</i> . Cambridge: Cambridge University, 2004. William J. Hardcastle, John Laver (eds.). <i>The Handbook of Phonetic Sciences</i> . 2 nd edition. Basil Blackwell Limited, Oxford, 2010. Ladefoged, Peter. <i>Phonetic Data Analysis</i> . 3 rd edition. Oxford: Blackwell Publishing, 2005. Ивић, Павле, Илсе Лехисте. <i>О српскохрватским акцентима</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2002. Sredojević, Dejan. <i>Fonetsko-fonološki opis akcenata u standardnom srpskom jeziku – od specifičnog ka opštem</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 2017. Петровић, Драгољуб, Снежана Гудурић. <i>Фонологија српског језика</i> , Београд – Нови Сад: САНУ, Институт за српски језик – Београдска књига – Матица српска, 2010. Ortiz-Lira, Hector. <i>Word Stress and Sentence Accent</i> . LOM, 2000. Wennerstrom, Ann. <i>The Music of Everyday Speech. Prosody and Discourse Analysis</i> . Oxford: Oxford University Press, 2001. Средојевић, Дејан. Интонација упитних исказа. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> LVII/1 (2014): 93–117. Средојевић, Дејан. Прозодијске карактеристике контрастног фокуса у паровима декларатива и декларативних питања. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> LVIII/1 (2015): 75–99. Garde, Paul. <i>Naglasak</i> . Zagreb: Školska knjiga, 1993.

Назив предмета: Лингвокултуролошка истраживања фразеологије српског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Стицање теоријских знања из области лингвокултурологије и знања о могућности лингвокултуролошког приступа фразеологији српског језика.
Исход предмета Оспособљеност за примену лингвокултуролошке методе на фразеолошком корпусу српског језика у научно-истраживачком раду.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Лингвокултурологија као дисциплина и њено место у односу на друге сродне дисциплине: теоријске поставке, предмет и методологија. 2. Концепт, концептосфера и слика света: дефинисање појмова и издвајање сличности и разлика међу њима. 2.1. Концептосфера културе као лингвокултуролошки појам. 2.2. Типологија концепата: културни концепт према лингвокултурном. 3. Фразеолошки фонд језика као садржатељ културних информација. 3.1. Лингвокултуролошка метода у фразеологији. 3.2. Теорија и методе лингвокултуролошког моделовања фразеолошког значења. 3.3. Информациона организација фразеологизма: митолошка, религиозна, филозофска, научна, естетска, етичка итд.
Препоручена литература 1. Д. Мршевић Радовић, <i>Фразеологија и национална култура</i> , Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. 2. Наташа Вуловић, <i>Српска фразеологија и религија. Лингвокултуролошка истраживања</i> , Београд: Институт за српски језик САНУ, 2015. 3. А. Менац, <i>Хрватска фразеологија</i> , Загреб: Књигра, 2007. 4. Б. Барчот, <i>Лингвокултурологија и зоонимска фразеологија</i> , Загреб: Хрватска свучилишна наклада, 2017. 5. В. Н. Телия, <i>Русская фразеология (семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты)</i> , Москва: Языки русской культуры, 1996. 6. В. М. Мокиенко, <i>Славянская фразеология</i> , Москва: Высшая школа, 1989. 7. В. А. Маслова, <i>Лингвокультурология</i> . Москва: Издательский центр „Академия” 2007. 8. В. В. Воробёв, <i>Лингвокультурология</i> , Москва: Российский университет дружбы народов, 2008. 9. Н. Ф. Алефиренко, <i>Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка</i> , Москва: Флинта – Наука, 2014. 10. И. В. Зыкова, <i>Концептосфера культуры и фразеология. Теория и методы лингвокультурологического изучения</i> , Москва: URSS, 2014.

Назив предмета: Српско-мађарска контрастивна проучавања језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Стицање знања о теоријским основама и појмовно-терминолошкој апаратури контрастивне лингвистике. Упознавање с резултатима српско-мађарских контрастивних истраживања. Развијање способности за истраживачки рад из области контрастивних језичких истраживања.
Исход предмета Студент зна теоријску основу и појмовно-терминолошку апаратуру контрастивне лингвистике. Уме да наведе и опише резултате српско-мађарских контрастивних истраживања. Способан је да стечена знања примени у истраживачком раду из области контрастивних језичких истраживања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Преглед развоја контрастивних проучавања. Контрастивна лингвистика: контрастивна анализа, теорија превођења, анализа грешака. Однос: контрастивна, компаративна и контактна лингвистика. Контрастивни пројекти у свету и код нас. Методологија контрастивних проучавања. Лингвистички модели у контрастивној анализи. Технике контрастивне анализе. Језичке универзалије и типолошке специфичности. Трећи члан поређења. Обим, ниво и смер контрастирања. Еквиваленција и кореспонденција. Примена резултата контрастивне анализе: лингвистичка типологија, настава другог (страног) језика, превођење. Резултати српско-мађарских контрастивних истраживања. <i>Практична настава:</i> Приказ и анализа литературе. Истраживачки рад из области контрастивних језичких истраживања.
Препоручена литература Comrie, Bernard. <i>Language Universals and Linguistic Typology</i> . Oxford, 1989. James, Carl. <i>Contrastive Analysis</i> . London&New York: Longman, 1980. <i>Kontrastivne gramatike srpskohrvatskog i mađarskog jezika</i> 1-6. Novi Sad: Insitut za mađarski jezik, književnost i hungarološka istraživanja Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Бугарски, Ранко. <i>Лингвистика у примени</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1986. Ђорђевић, Радмила. <i>Увод у контрастирање језика (четврто допуњено издање)</i> . Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2000. <i>Контрастивна проучавања српског језика: правци и резултати</i> . Београд: САНУ, Одбор за српски језик у поређењу са другим језицима, 2010. Часописи и зборници: <i>Контрастивна језичка истраживања, Примењена лингвистика, Зборник Матице српске за филологију и лингвистику, IRAL, Strani jezici, Научни састанак слависта у Вукове дане, Сусрет култура, Језици и културе у времену и простору</i> .

Назив предмета: Синтаксичка синтагматика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Оспособљавање за самосталну анализу синтагматских односа, граматичких, семантичких и функционалних обележја синтагме.
Исход предмета Усвајање знања везаних за појам синтагме и њихова практична примена.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Синтагматски/парадигматски план, однос према реченици. Типологија према различитим критеријима. Граматички однос: конгруенција/рекција (синонимија/хомонимија); унутарсинтагматски функционални однос: детерминација/комплементизација; структура и чланови структуре: а) управни члан (именичка, глаголска, придевска, прилошка); б) зависни члан (прост, предлошко падежна конструкција, конструкција с обавезним детерминатором придевског и прилошког типа); значењски однос. <i>Практична настава</i> Рад на тексту, прикупљање корпуса и његова анализа, критички осврт на литературу.
Препоручена литература Апресјан, Ју. Д. <i>Семантики русског глагола</i> , Москва: Наука, 1967; Ајџановић, Јелена. <i>Прилошки предикат у стандардном српском језику</i> . Едиција Е-дисертација. Нови Сад: Филозофски факултет. Арсенијевић, Н. <i>Падежи правог објекта у стандардном српском језику</i> , Нови Сад: Филозофски факултет у Н.Саду, 2012. Bauer, J. <i>Syntactica slavica. Vybrané práce ze slovanské skladby</i> . Brno: Universita J. E. Purkyně, 1972. Белић, А. <i>Општа лингвистика</i> . Изабрана дела Александра Белића. Први том. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 1998. Вежбицкая, А. <i>Язык. Культура. Познание</i> , Москва: Русские словари 1996; Всеволодова, М.В. <i>Теория функционально-коммуникативного синтаксиса</i> . Фрагмент прикладной (педагогической) модели языка Москва: Издательство Московского университета, 2000. Золотова, Г.А. <i>Синтаксический словарь</i> , Москва: Наука, 1988; Золотова, Г.А. <i>Очерк функционального синтаксиса русского языка</i> . Москва: Наука, 1973. Ивић, М. <i>Лингвистички огледи I–VI</i> , Београд: Библиотека XX век 2006 Lyons, J. <i>Semantics</i> . Vol. I, II Cambridge University Press 1977; Петровић, В.; К. Дудић, <i>Речник глагола са допунама</i> , Београд: Завод за издавање уџбеника. Нови Сад/Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства, 1989. Пипер, П., И. Антонић, В. Ружић, С. Танасић, Ј. Поповић, Б. Тошовић. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска, 2005. Радовановић, М. <i>Списи из синтаксе и семантике</i> . С. Карловци/Н. Сад: Издавачка књижарница З. Стојановића, 1990, 77-116; Расулић, К. <i>Језик и просторно искуство</i> , Београд: Филолошки факултет, 2004; Теньер, Л. <i>Основы структурного синтаксиса</i> , Москва: Прогресс, 1988; Topolinska, Z. <i>Anthropocentric Language Theory as Organizing Principle of the Slavic Case System</i> . Bullten dela la société polonaise de linguistique, fasc. LII (1996): 57-72; Шелякин, М.А. <i>Теория функциональной грамматики. Персональность. Залоговость</i> . Санкт-Петербург: Наука, 1991;

Назив предмета: Методика српског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање студената са методичким иновацијама у настави српског језика, примена савремених методичких система, оспособљавање за уочавање проблематике коју би требало истраживати и израда и презентација различитих методичких модела за наставу српског језика
Исход предмета Оспособљавање студената за методичка истраживања и осмишљавање конкретних процедура и корака за успешније учење језичког градива и граматике
Садржај предмета Методичке иновације у настави српског језика. Савремени методички системи који обезбеђују активну, интерактивну и стваралачку наставу. Проблемска, истраживачка и стваралачка настава. Програмирана настава. Учење путем откривања. Комбиновање методичких система. Методологија истраживања проблема у настави језика. Српски као матерњи и српски као нематерњи (други, страни) језик. Могућности примене савремених методичких система у настави свих видова учења српског језика.
Препоручена литература Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић (2010). Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике од 5. до 8. разреда основне школе са оријентационим распоредом градива. Београд: Завод за уџбенике. Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић (2008). Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике за 3. и 4. разред основне школе. Београд: Завод за уџбенике. Илић, Павле (1998). Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе). Нови Сад: Змај. Лукић, Стипан (1997). Учење учења у настави. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине. Николић, Милија (1996). Методика наставе српског језика и књижевности. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Петровачки, Љиљана, Г. Штасни (2008). Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности. Нови Сад: Филозофски факултет. Петровачки, Љиљана, Г. Штасни (2010). Методички системи у настави српског језика и књижевности. Нови Сад: Филозофски факултет. Петровачки, Љиљана (2000). Синтакса у настави српског језика и књижевности. Нови Сад: Змај. Стевановић, Марко, Муратбеговић, А. (1990). Дидактичке иновације у теорији и пракси. Нови Сад: Дневник. Штасни, Гордана (2008). Творба речи у настави српског језика. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Штасни, Гордана (2017). Методика наставе српског језика и књижевности – Методичка обрада књижевног дела. Београд: Завод за уџбенике. Штасни, Гордана (2018). Методика наставе српског језика. Методичка обрада граматичких садржаја. Београд: Завод за уџбенике.

Назив предмета: СИНТАКСА И СЕМАНТИКА СТАНДАРДНОГ СРПСКОГ ЈЕЗИКА
Статус предмета: Основни / изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Завршене дипломске академске студије (мастер) српске филологије / одговарајуће студијске групе
Циљ предмета: Проширивање и продубљивање знања о устројству и функционисању синтаксичко-семантичког система, његових подсистема и микросистема, стандардног српском језику, упознавање с актуелним теоријским приступима и могућим перспективама посматрања.
Исход предмета: Стицање способности за самостални истраживачки рад у области синтаксе и семантике стандардног српског језика.
Садржај предмета: Теоријска настава: Нивои језика и нивои лингвистичке анализе. Место семантике и прагматике у синтаксичкој структури језичког система. Синтаксичко-семантички ниво као вишеделни ниво, његови поднивои и њихова хијерархија. Синтаксичко-семантичке јединице. Синтагматски и парадигматски односи. Опозициони и градуелни односи. Денотација. Референција. Конотација. Конгруенција. Рекција. Валенција. Колокација. Лексичка и граматичка семантика у синтаксичко-семантичким јединицама. Минимални синтаксичко-семантички контекст. Основни теоријски приступи. Могуће перспективе посматрања. Метајезик. Реченица и пропозиција. Површинска и дубинска (базична/прототипска) структура. Екстензија. Кондензација. Номинализација. Вербидизација. Редукција (синтаксичка елипса). Корелација. Кореференција. Субординација: једностепена и вишестепена. Координација: једнострука и вишеструка. Интеграција субординације и координације. Парцелација. Кооптација. Предикација. Декомпозиција. Имплементација. Комплементација. Релација. Детерминација. Обавезна детерминација. Персоналност. Имперсоналност. Транзитивност. Интранзитивност. Рефлексивност. Медијалност. Дијатеза. Субјекат. Агенс. Псеудоагенс. Објекат. Пациенс. Псеудопацијенс. Комплемент. Аблативност. Партитивност. Посесивност. Мероничност. Спацијалност. Темпоралност. Аспектуалност. Квалификативност. Конкомитантност (пропатна околност). Квантификативност. Инструменталност. Социјативност. Каузалност. Критеријалност (основ/критериј). Консекутивност. Интенционалност (теличност). Концесивност. Кондиционалност. Експецијивност. Адитивност. Супститутивност. Опозитивност. Компаративност. Градационост. Копулативност. Адверсативност. Дисјуктивност. Експликативност. Конклузивност. Модалност. Декларативност. Интерогативност. Експресивност. Апелативност. Номинација. Идентификација. Афирмација. Негација. Предлог. Везник. Кореферент. Корелатив. Дистрибуција синтаксичко-семантичких елемената и функционално-комуникативна перспектива. Понашање енкликтика. Практична настава: Дескриптивна и критичка интерпретација литературе из области синтаксе и семантике превасходно стандардног српског језика, али и стране литературе која презентује истраживања на материјалу српског језика или другог језика / других језика, првенствено словенских, али и несловенских, а која су за област синтаксе и семантике од теоријског значаја, с циљем да се уочавају још неразрешена питања, спорна решења или да се, кроз призму друкчијег теоријског приступа од раније примењеног, сагледају одређена језичка факта. Упознавање са могућим изворима грађе, типовима и начинима формирања корпуса језичких факата саобразно изабраном истраживачком задатку.
Препоручена литература (наводи се литература која је релевантна за целину предметне проблематике; сходно појединачним темама, кандидати се упознају са специфичном литературом): Пипер, Предраг, Ивана Антонић, и др. 2005. <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i>. У редакцији академика Милке Ивић. Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска. Пипер, Предраг, М. Алановић, С. Павловић, Ивана Антонић, и др. 2018. <i>Синтакса сложене реченице у савременом српском језику</i>. У редакцији П. Пипера. Нови Сад: Матица српска, Београд: Институт за српски језик САНУ. Antonić, Ivana 2001. <i>Vremenska rečenica</i>. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. <i>Зборник Матице српске за славистику</i> 2007. 71-72 [Словенске синтаксе: Седница Комисије за проучавање граматичке структуре словенских језика Међународног славистичког комитета]. Ivić, Milka 1983/1995–2006. <i>Lingvistički ogledi I–VI</i>. Beograd: Biblioteka XX vek. Klikovac, Duška 2004. <i>Metafore u mišljenju i jeziku</i>. Beograd: XX vek. <i>Когнитивнолингвистичка проучавања српског језика</i> 2006. Зборник радова. Београд: САНУ, Одбор за савремени српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија, 2006. Piper, Predrag. 1997¹ / 2001². <i>Jezik i prostor</i>. Beograd: Biblioteka XX vek. Radovanović, Milorad 1990. <i>Spisi iz sintakse i semantike</i>. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Радовановић, Милорад 2007. <i>Стари и нови списи. Огледи о језику и уму</i>. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижевна Зорана Стојановића. Танасић, Срето 2005. <i>Синтаксичке теме</i>. Београд: Београдска књига. Танасић, Срето 2012. <i>Из синтаксе српске реченице</i>. Београд. Бондарко, А.В. 1984. <i>Функциональная грамматика</i>. Ленинград: Наука. / (1991) <i>Functional Grammar. A Field Approach</i>. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Companys. Lyons, John 1977. <i>Semantics</i>. Vol. I, II. Cambridge University Press. Золотова, Г.А. 1988. <i>Синтаксический словарь</i>. Наука. Москва. Jackendoff, Ray 2002. <i>Foundations of Language. Brain, Meaning, Grammar, Evolution</i>. Oxford University Press. Concise Encyclopedia of Syntactic Theories (1996). Ed by K Brown and J. Miller. Pergamon. Периодика: <i>Јужнословенски филолог</i>. Београд: Институт за српски језик САНУ. <i>Зборник Матице српске за филологију и</i>

лингвистику. Нови Сад: Матица српска. *Зборник Матице српске за славистику*. Нови Сад: Матица српска. *Научни састанак слависта у Вукове дане*. Београд: Међународни славистички центар. *Slavia Meridionalis, Studia linguistica, Slavica et Balcanica*, (Warszawa: Instytut slawistyki Polskiej akademii nauk)

Библиографије: Библиографија. *Јужнословенски филолог*. Београд: Институт за српски језик САНУ. Вићентић, Биљана и др. 2004. *Грађа за библиографију српске синтаксе [1858–1998]*. Друго, поправљено издање. Београд: Институт за српски језик САНУ. *Linguistics Abstracts*. Oxford.

Назив предмета: Савремене теорије у лексиколошким истраживањима српског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Оспособљавање студената за примену савремених лексиколошких теорија у анализи лексике савременог српског језика.
Исход предмета Оспособљеност за разумевање и конкретну примену елемената савремених теорија у анализи, дескрипцији и уочавању законитости у лексичком систему савременог српског језика на семантичком плану.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Представљање савремених лексиколошких теорија, метода којима се служе у аналитичким поступцима, научном апаратом за дескрипцију и синтезу резултата истраживања из угла одабране теорије. а) тумачење теорије прототипа са централним појмовима који ће бити функционални у анализама тематских лексичких група (категоризација и структура категорија у духу ове теорије и класификација односно схватање како се ванјезичка стварност одражава на човеково поимање сложених скупова ентитета који чине једну семантичку целину и поимање прототипа као најрепрезентативнијег представника своје категорије); б) концептуална анализа, уз истицање њених специфичности у односу на друге теорије базиране на принципима когнитивне лингвистике, с посебним освртом на могућности анализе апстрактне лексике посредством појмовних метафора, појмовних метонимија и типичних сценарија; в) фази лингвистика и примана њених принципа истинитости и градуелности у тумачењу парадигматских лексичких односа.
Препоручена литература Barcelona, A. (2003). <i>Metaphor and Metonymy at the Crossroads: A Cognitive Perspective</i> . Berlin – New York: Mouton de Gruyter. Rosch, E. et al (1976). Basic objects in natural categories, <i>Cognitive Psychology</i> . 8: 382–439. E. Rosch – B. Lloyd (1978), <i>Cognition and Categorization</i> , Hillsdale NJ: Lawrence Erlbaum Associates. Драгићевић, Р. (2007). <i>Лексикологија српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике. Радовановић, М. (2008). Преглед основних питања везаних за градуелност у лингвистици. Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. L. 747–758. Радовановић, М. (2007). Фази логика у лингвистици: темељни појмовник и систематизација. Српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија. Књига 2. Семантичка проучавања српског језика. Београд: САНУ. 11–44. Радовановић, М. (2009). Увод у фази лингвистику. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижевница Зорана Стојановића. Štasni, G. (2017). Prototypical plants in Serbian culture / Прототипичне биљке у српској култури. <i>Гора божурова (биљни свет у традиционалној култури словена) / Гора пионовая (растения в традиционной культуре славян) / Peony Mountain (plants and herbs in the traditional slavic culture)</i> . Београд: Удружење фолклориста Србије – Универзитетска библиотека „Светозар Марковић”. 141–151; 152–162. Штасни, Г. (2017). Фазични придеви са значењем унутрашњих људских особина. <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> . 46/1. Београд: Међународни славистички центар – Филолошки факултет. 289–299. Штасни, Г. (2012). <i>Градуелност и антонимија у српском језику</i> , XXXVIII Научна конференција на XLIV међународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Охрид, 14–15 јули 2011. Скопје. 239–251. Штасни, Г. (2009). Номинација фази вредности између антонимских полова, <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> . LII/2. 135–146.

Назив предмета: Колокације у лексичком систему српског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Завршене мастерске студије студијског програма Језик, књижевност, култура
Циљ предмета: Проширивање и примена знања о постојанијим синтагматским лексичким спојевима – колокацијама у контексту лексичког система српског језика; продубљивање вештина селекције и обраде колокација у оквирима лексикографије и корпусне лингвистике.
Исход предмета: Студенти су усвојили способност идентификације колокација у односу на друге синтагматске лексичке односе; у могућности су да примене знања о полисемији у оквирима диференцијације колокација и других лексичких спојева; овладали су алатима претраге и селекције колокација у електронским корпусима и способни су да уреде речнички чланак у специјализованом речнику колокација.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Синтагматски лексички односи, 1.1. Фактори за идентификацију колокација на синтагматској равни лексичких односа. 1.2. Колокације у контексту функционалности раслојености. 1.3. Колокације и термини у језику струке. 2. Синонимија и колокације. 2.1. Контекст као фактор за декодирање значења. 2.2. Колокације и значење лексема. 2.3. Значење лексеме као услов и/или последица колокабилности. 3. Антонима и колокације. 3.1. Очекивано значење у антонимским паровима као блоковима у менталном лексикону корисника/ученика српског као страног и нематерњег језика. 4. Паронимија и колокације. 4.1. Улога семантичко-деривационог аспекта лексема у домену учења страног језика. 5. Колокације у општим и специјализованим речницима. 5.1. Електронски корпуси као базе за проучавање и селекцију колокација. 5.2. Основне особености микро и макроструктуре речника колокација. Практична настава Идентификација и селекција колокација у различитим функционалним стилевима и електронским базама података и формирање речничког чланка. Испитивање постојећих речника колокација, елемената микро и макроструктуре. Презентација синонима, антонима и паронима у речницима колокација.
Препоручена литература Дражић, Ј. (2014). <i>Лексичке и граматичке колокације у српском језику</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. Firth, J. (1957). <i>Papers in Linguistics 1934–1951</i>. Oxford: Oxford University Press. Gotštajn, Lj. (1986). <i>Sinonimija u kolokacijama (sa primerima engleskog jezika naučne argumentacije)</i>. Novi Sad: Institut za strane jezike i književnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu. Hlebec, B. (1998). <i>Connect your words</i>. Beograd: Trebnik. Kilgarriff, A. (2006). Collocationality (and how to measure it). <i>Phraseology and Collocation</i>, Proceedings of the 12th EURALEX International Congress (Eds. Corino, E, Marelllo, C, Onesti, C.). Torino: Euralex. 997–1004. <i>Macmillan Collocations Dictionary</i>. Oxford: Oxford University Press, 2010; <i>Oxford Collocation Dictionary for Students of English</i>. Oxford: Oxford University Press. 2002. <i>Сочетаемость слов и вопросы обучения русскому языку иностранцев</i>. Москва: „Русский язык“, 1984; Stubbs, M. (2002). <i>Words and Phrases. Corpus Studies of Lexical Semantics</i>. Oxford: Blackwell. <i>Teaching Collocation. Further Developments in the Lexical Approach</i> (ed. Lewis M.) (2000). Hove, England: Language Teaching Publications. 126–153. The BBI Dictionary of English Combinations. (1997). Amsterdam. Philadelphia: John Benjamins. Wray, A. (2006), 'Formulaic Language', in Brown, K. (ed.) <i>Encyclopedia of Language and Linguistics</i>. 2nd edition, Oxford, Elsevier.

Назив предмета: Истраживања српских народних говора
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Завршене дипломске академске (мастер) студије српске филологије / одговарајуће студијске групе.
Циљ предмета Упознавање са теоријско-методолошким основама класичних дијалектолошких истраживања српског језика с освртом на неке савремене приступе у истраживању ареалне језичке варијације уопште.
Исход предмета Студент уме да препозна основну дијалектолошку проблематику српског језика на једном језичком нивоу и самостално спроведе истраживање у овој сфери полазећи од теоријско-методолошких поставки класичне дијалектологије и уз примену неких савремених приступа ареалној језичкој варијацији уопште.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Теоријско-методолошке основе класичне дијалектологије српског језика. 2. О неким савременим приступима у истраживању ареалне језичке варијације. 3. Фонетско-фонолошка истраживања дијалеката српског језика. 4. Морфолошка истраживања дијалеката српског језика. 5. Лексиколошка истраживања дијалеката српског језика. 6. Синтаксичко-семантичка истраживања дијалеката српског језика. <i>Практична настава</i> Прикупљање и обрада дијалекатске грађе српског језика за спровођење истраживања на једном језичком нивоу.
Препоручена литература Auer, Peter, Jürgen Erich Schmidt (eds). <i>Language and Space: Theories and Methods: An International Handbook of Linguistic Variation</i> . Berlin – New York: De Gruyter Mouton, 2010, 837–864. Boberg, Charles, John Nerbonne, Dominic Watt (eds). <i>The Handbook of Dialectology</i> . Wiley Blackwell, 2018. Ивић, Милка. Репертоар синтаксичке проблематике у српскохрватским дијалектима. <i>Зборник за филологију и лингвистику</i> VI (1963): 13–30. Ивић, Павле. Инвентар фонетске проблематике штокавских говора. <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> VII (1962–1963): 99–110. Ивић, Павле. Инвентар морфолошке проблематике. <i>Зборник Матице српске за филологију и лингвистику</i> XXXV/1 (1992): 196–212. Ивић, Павле. <i>Српскохрватски дијалекти, њихова структура и развој. Прва књига. Опишта разматрања и штокавско наречје</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1994. Ивић, Павле. <i>Српски дијалекти и њихова класификација</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009. Ивић, Павле, Жарко Бошњакловић, Гордана Драгин. Банатски говори шумадијско-војвођанског дијалекта. Друга књига: морфологија, синтакса, закључци, текстови. <i>Српски дијалектолошки зборник</i> XLIII, 1997. Марковић, Јордана (ур.). <i>Зборник радова. Пuteви и домeти дијалекатске лексикографије</i> . Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 2013. Милорадов, Дејан, Катарина Сунајко, Ивана Ћелић, Драгољуб Петровић (прир.). <i>Речник српских говора Војводине</i> . Измењено и допуњено издање у 4 тома. Нови Сад: Матица српска, 2019. Окука, Милош. <i>Српски дијалекти</i> . Прометеј: Нови Сад, 2018. Симић, Зоран. <i>Синтакса надежа у романијским говорима Старог Влаха: метафоризација простора (Докторска дисертација)</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2016. Sredojević, Dejan. <i>Fonetsko-fonološki opis akcenata u standardnom srpskom jeziku: od specifičnog ka opštem</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, 2017.

Назив предмета: Словенски фонолошки системи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Упознавање с битним карактеристикама гласовних система словенских књижевних језика и овладавање основним теоријско-методолошким поставкама контрастивне језичке анализе на фонолошком плану. Оспособљавање за самосталан истраживачки рад у области контрастивне анализе словенских фонолошких система.
Исход предмета Системске анализе фонолошких карактеристика словенских књижевних језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Контрастивна изучавања језика: основни појмови, циљеви, методе и технике. Преглед гласовних инвентара савремених словенских језика. Прозодијски системи савремених словенских језика. Главне фонолошке алтернације. Карактеристичне фонолошке црте источнословенске, западнословенске и јужнословенске језичке групе, као и сваког словенског језика понаособ. Графијска представљања словенских гласова. <i>Практична настава</i> Читање и фонолошка анализа паралелних текстова на одабраним словенским језицима из све три словенске језичке групе.
Препоручена литература Жељко Марковић, <i>Словенска писма и гласови</i> . Филозофски факултет у Новом Саду, Нови Сад, 2016. Comrie, Bernard, Greville G. Corbett (eds.): <i>The Slavonic Languages</i> . Routledge, London – New York, 2002. Redher, Peter (Hrsg.): <i>Einführung in die slavischen Sprachen</i> . WBG, Darmstadt, 2012. Кондрашов, Николай А.: <i>Славянские языки</i> . Издательство Просвещение, Москва, 1962. Dalewska-Greń, Hanna: <i>Języki słowiańskie</i> . Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa, 2002.

Назив предмета: Историјска синтакса српског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: –
Циљ предмета: Упознавање (1) с принципима и методологијом историјске синтаксе и (2) са узроцима и последицама синтаксичких промена у српском језику
Исход предмета: (1) Познавање релевантних научних питања историјске синтаксе, (2) способност уочавања и тумачења екстралингвистичке и интралингвистичке условљености синтаксичких промена у српском језику, (3) способност тумачења синтаксичких феномена у старосрпским текстовима, (4) могућност дијахроног образлагања синтаксичких појава у савременом српском језику
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Кључна питања историјске синтаксе (Тумачење историјскојезичких података; Говор наспрам писаном тексту; Детерминанте синтактичких промена: структурни процеси, типолошки фактори, функционални фактори, прагматични фактори; Синтактичке промене узроковане језичким контактом); 2. Синтакса просте реченице (Структура просте реченице у позном праславенском; Промене у реченичним обрасцима; Реченични конституенти: субјект, објект, предикат, слагање, негација; Ред речи: редослед субјекта и глагола, редослед објекта и глагол, редослед директног и индиректног објекта, положај прилога, последице промене реда реда; Именска синтагма: језгро именске синтагме, одредбе; Глаголска синтагма: време, аспект, топиализација, комплементизација); 3. Координација (Синтактички, семантички и прагматични основе координације; Јукстапозиција; Између хипотаксе и паратаксе; Маркери координације; Координација кроз конекторе; Извори конектора; Положај конектора; Обрасци координације); 4. Субординација (Субординација кроз субординаторе; Извори субординатора; Положај субординатора; Комплементизација; Релативизација; Адвербијална субординација: намера, услов и допусност, узрок, време, поређење). <i>Практична настава:</i> Читање и синтаксичка анализа старосрпским текстовима.
Препоручена литература Грицкат, Ирена. "Студије из историје српскохрватског језика". Београд: Народна библиотека Србије, 2004. Грковић-Мејдор, Јасмина. "Списи из историјске лингвистике". Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007. Грковић-Мејдор, Јасмина. "Историјска лингвистика: Когнитивнотиполошке студије". Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2013. Павловић, Слободан. "Детерминативни падежи у старосрпској пословноправној писмености". Нови Сад: Матица Српска, 2006. Павловић, Слободан. "Старосрпска зависна реченица од XII до XV века". Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009. Павловић, Слободан. "Узроци и механизми синтаксичких промена у српском језику". Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2013.

Назив предмета: Мање продуктивни творбени начини у савременом српском језику
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Одслушан курс Дериватологија српског језика (ОАС) или други одговарајући с основних студија који за предмет има творбу речи у савременом српском језику.
Циљ предмета Студент треба да овлада новим знањима и да продуби претходна знања о различитим мање продуктивним творбеним начинима и у њима присутним творбеним моделима који у дериватолошким проучавањима савременог српског језика неретко остају ван фокуса истраживача.
Исход предмета На крају курса студенти ће задобити компетенцију за детаљну семантичко-деривациону анализу речи добијених конверзијом, универбацијом, акрономизацијом и другим мање продуктивним творбеним начинима и у њима присутним творбеним моделима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Конверзија: појам, дефиниција, појавни облици. 2. Универбација: различита поимања феномена универбације, омеђење овог творбеног начина, термилошки плурализам и неусклађеност. 3. Блендирање: појам, дефиниција, појавни облици, стилска маркираност бленди. 4. Скраћивање речи и акрономизација: појам, дефиниција, појавни облици. 5. Специфичности творбе речи у неформалном регистру савременог српског језика.
Препоручена литература – Ајдановић, Милан. <i>Функционално оптерећење суфикса за обележавање особа</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. – Драгићевић, Рајна. <i>Лексикологија српског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2010. – Клајн, Иван. <i>Творба речи у савременом српском језику. Први део. Слагање и префиксација</i> . Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 2002. – Клајн, Иван. <i>Творба речи у савременом српском језику. Други део. Суфиксација и конверзија</i> . Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 2003. – Матијашевић, Јелка. <i>Дериватолошко-лексиколошка истраживања руског и српског језика. (Зборник радова Јелке Матијашевић)</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2019. – Пипер, Предраг, Иван Клајн. <i>Нормативна граматика српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска, 2013. – Ћорић, Божо. <i>Творба именица у српском језику</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. – Babić, Stjepan. <i>Tvorba riječi u hrvatskome književnome jeziku</i> . Zagreb: HAZU – Nakladni zavod Globus, 2002. – Bugarski, Ranko. <i>Žargon</i> . Београд: Библиотека XX век – Krug, 2003. – Bugarski, Ranko. <i>Srpske slivenice</i> . Novi Sad: Akademska knjiga, 2019. – Šehović, Amela (Ur.). <i>Univerbacija/univerbizacija u slavenskim jezicima</i> (Zbornik radova sa Osamnaeste međunarodne naučne konferencije Komisije za tvorbu riječi Međunarodnog komiteta slavista). Sarajevo: Slavistički komitet Sarajevo, 2018. (http://www.slavistickikomitet.ba/Univerbacija/Univerbizacijauslavenskimjezicima.pdf)

Назив предмета: Српски језик у социolingвистичком контексту
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање односа језика и друштва. Проширивање знања о раслојавању језика условљеном деловањем различитих друштвених параметара и категорија. Стицање знања о резултатима језичких контаката у друштву.
Исход предмета Студент је способан да идентификује међусобне утицаје језика и друштва. У стању је да креира самостално теренско истраживање или истраживање одговарајућег корпуса и да примени стечена теоријска знања у анализи добијених резултата.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интердисциплинарност у проучавању језика; социolingвистика – макросоциolingвистика / микросоциolingвистика; контактна лингвистика. Језик у друштву и друштво у језику: однос језика и друштва; везе језика и различитих друштвених категорија као што су: пол, узраст, етничка и национална припадност, припадност друштвеним групама одређеним према степену образовања, професији, религији, и сл. Раслојавање језика; језички варијетети; функционални стилови. Говорне заједнице. „Граматика“ друштвеног статуса. Резултати језичких контаката: мултилингвизам, језичко позајмљивање, пребацивање кодова (code-switching), ставови према језику, утицај ставова према језику на употребу различитих варијетета и њихове језичке особености, урбани / рурални дијалекти. Однос већинског и мањинских језика на простору Војводине. Диграфија. Језичка политика. <i>Практична настава</i> Теренска социolingвистичка истраживања. Анализа резултата раслојавања језика. Квантитатива и квалитативна обрада података о ставовима према језику.
Препоручена литература Bugarski, Ranko. <i>Jezik u društvu</i> . Sabrana dela. Beograd: Čigoja štampa / XX vek, 1997. Calvet, Louis-Jean. <i>Rat među jezicima: jezičke politike</i> . Beograd : Biblioteka XX vek, 1995. Coupland, Nikolas, Adam JAWORSKI (ed.). <i>Sociolinguistics. A Reader and Coursebook</i> . Houndmills – Basingstoke – Hampshire: Palgrave Macmillan, 1997. Filipović, Rudolf . <i>Teorija jezika u kontaktu : uvod u lingvistiku jezičnih dodira</i> . Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti : Školska knjiga, 1986. Fishman, Joshua. <i>Sociologija jezika</i> . Sarajevo: Svjetlost, 1978. Holmes, Janet, Nick WILSON. <i>An Introduction to Sociolinguistics</i> . London – New York: Routledge, 2017. Hudson, Richard, A. <i>Sociolinguistics</i> . Cambridge: Cambridge University Press, 1996. Hymes, Dell. <i>Etnografija komunikacije</i> . Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod, 1980. Radovanović, Milorad. <i>Sociolingvistika</i> . Novi Sad: Književna zajednica Novog Sada – Dnevnik, 1986. Radovanović, Milorad. <i>Planiranje jezika i drugi spisi</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2004. Skutnab Kangas, Tove. <i>Bilingvizam: Da ili ne?</i> Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1991. Spolsky, Bernard. <i>Language Management</i> . Cambridge: Cambridge University Press, 2009. Škiljan, Dubravko. <i>Jezična politika</i> . Zagreb: Naprijed, 1988. Trudgill, Peter. <i>Sociolinguistics. An Introduction</i> . Harmondsworth: Penguin Books, 1974.

Назив предмета: Лексикологија и лексикографија савременог српског језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Стицање знања о лексиколошкој структури и лексикографској обради лексикона српског језика. Структура и семантика лексема. Принципи лексикографске израде опшштег и специјалног речника.
Исход предмета Примена стечених знања у успешном емоиријском издвајању и лексичко -семантичкој анализи лексема у свим функционалним стилевима. Израда општих и тематских речника различитих типова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријски и методолошки принципи истраживања савременог лексикона српског језика. Структура и семантика лексема као најмањих јединица лексичког система. Раслојавање лексике (функционално, временско, територијално и културолошко). Специфичност аутосемантичке лексике –терминологизација и поједини терминолошки системи. Специфичност класе именица –онимизација и типови онима. Типови функционалних и семантичких трансформација у оквиру лексикона. Типови речника и енциклопедија. <i>Практична настава</i> 1. Анализа лексема као лексиколошких и лексикографских јединица у различитим текстовима. 2. Рад и вежбе на различитим речницима и различитим књижевним делима према задатим критеријумима.
Препоручена литература Alefirenko, P.F. (1999)Spornye problemy semantiki. Volgograd. Peremena. Apresjan, J. D. (1995) Leksičeskaja semantika , sinonimičeskie sredstva jazyka.Tom 1,2, Moskva. Bartminski, J. (2005) Jazykovoj obrazmira: očerki po etnolongvistike, Indrik, Moskva. Bratanić, M. (1991) Rječnik i kultura, Biblioteka SOL, Zagreb. Bugarski,R. (1996) Jezik u društvu,Čigoja štampa XX vek, Beograd. Бугарски, Р. (2005) Језик и култура, Библиотека 20. век,Београд. Гортан –Премк, Д. (1997) Полисемија и организација лексичког система српскога језика,Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. Драгићевић, Р. (2006) Лексикологија српског језика, Завод за уџбенике,Београд. Драгићевић, Р. (2010)Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу, Библиотека Књижевност и језик, Књига 33, Београд. Zgusta, L. (1991)Priručnik leksikografije, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva,Sarajevo. Клајн, И. Лексика, Српски језик на крају века, (ур. М. Радовановић) Институт за српски језик САНУ, Службени гласник, 37 –86, Београд. Кликовац, Д. (2002) Метафоре у мишљењу и језику, Библиотека 20. век, Београд. Mihaljević, M. (1998) Terminološki priručnik, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb Plotnikova, A.A. (2004) Etnolingvističeskaja geografija južnoj Slavii,Indrik,Moskva Tafra, B. (2005) Od riječi do rječnika,Školska knjiga, Zagreb. Толстој, Н. (1995) Језик словенске културе,Просвета, Ниш. Тошковић, В. (1988) Funkcionalni stilovi, Svjetlost, Sarajevo

Назив предмета: Енглеско-српска контрастивна лексикологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Лексичка семантика и прагматика, Општи принципи превођења, Лексикографија, Матерњи језик
Циљ предмета: да студенти овладају теоријским, методолошким и практичним знањима из контрастивне лексикологије, која ће им омогућити да самостално анализирају поједине лексичке аспекте двају језика, енглеског и српског, у оба смера
Исход предмета: усвојеност релевантних термина и појмова; усвојеност методолошких поступака; способност самосталног истраживања
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Контрастивна анализа Л1 и Л2; терцијум компарационис (ТЦ); кореспонденција и еквиваленција. Лексички ниво контрастирања; утврђивање лексичког ТЦ-а; прототип као ТЦ. Контрастирање дескриптивног и асоцијативног значења речи, парадигматских лексичких односа (хипонимија, синонимија, антонимија, лексичка поља и лексички скупови), синтагматских лексичких односа (колокације, идиоми), дословних и пренесених значења (метафоре и метонимије), стручних терминологија; лексичке и појмовне празнине. Теоријски и примењени аспекти опште и специјализоване двојезичне лексикографије. <i>Практична настава:</i> Утврђивање и проширивање градива; излагање резултата самосталних истраживачких пројеката.
Препоручена литература: - Atkins, B. T. S. & Rundell, Michael (2008). <i>The Oxford Guide to Practical Lexicography</i>. Oxford: Oxford University Press. - Cruse, Alan (2010). <i>Meaning in Language. An Introduction to Semantics and Pragmatics</i>. 3rd edition. Oxford: Oxford University Press. - Cruse, David A. (1986). <i>Lexical Semantics</i>. Cambridge: Cambridge University Press. - Dirven, René & Verspoor, Marjolijn H. (eds.). (2004). <i>Cognitive Exploration of Language and Linguistics</i>. 2nd edition. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins. - Драгићевић, Рајна (2010). <i>Лексикологија српског језика</i>. 2. издање. Београд: Завод за уџбенике. - Дражић, Јасмина (2014). <i>Лексичке и граматичке колокације у српском језику</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. - Dubuc, Robert (1997). <i>Terminology. A Practical Approach</i>. Montréal: Linguattech. - Ђорђевић, Радмила (2000). <i>Увод у контрастирање језика</i>. 4. издање. Београд: Филолошки факултет. - Fontenelle, Thierry (ed.). (2008). <i>Practical Lexicography. A Reader</i>. Oxford: Oxford University Press. - Халас Поповић, Ана (2017). <i>Увод у лексичку полисемију</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. - Kövecses, Zoltán (2010). <i>Metaphor. A Practical Introduction</i>. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press. - Кример Габоровић, Сања (2019). <i>Препознавање и именовање боја у енглеском и српском језику</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. - Krzeszowski, Tomasz P. (1990). <i>Contrasting Languages. The Scope of Contrastive Linguistics</i>. Berlin, New York: Mouton de Gruyter. - Lipka, Leonhard (2002). <i>English Lexicology. Lexical Structure, Word Semantics and Word-Formation</i>. Tübingen: Narr. - Nida, Eugene (1975). <i>Componential Analysis of Meaning</i>. The Hague, Paris: Mouton. - Прћић, Твртко (2016). <i>Семантика и прагматика речи</i>. 3., електронско, издање. Нови Сад: Филозофски факултет. - Прћић, Твртко (2018). <i>Ка савременим српским речницима</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. - Прћић, Твртко (2019). <i>Енглески у српском</i>. 3., електронско, издање. Нови Сад: Филозофски факултет. - Taylor, John R. (2003). <i>Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory</i>. 3rd edition. Oxford: Clarendon Press.

Назив предмета: Енглеско-српска контрастивна проучавања језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Циљ предмета је да се студенти упознају са поставкама контрастивног проучавања језика, да обраде релевантну литературу (енглеску и српску), те да сагледају системске сличности и разлике глаголских система та два језика.
Исход предмета Студенти су изучили поставке контрастивног проучавања енглеског и српског глаголског система, способни су да самостално, креативно и критички спроведу сопствена истраживања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обрађују се поставке, терминологија и методологија контрастивног проучавања језика, односно развој и домет таквог проучавања. Након тога, контрастивно се сагледавају теме повезане са енглеским и српским глаголским системом (граматички и лексички вид, теличност, модалност, дијатеза и друго). <i>Практична настава</i> Састављање паралелног енглеско-српског језичког корпуса и анализа тог корпуса.
Препоручена литература Binnick, R.I. ed. (2012), <i>The Oxford Handbook of Tense and Aspect</i> . Oxford/New York: OUP. Demonte, V. & McNally, L. (2012). <i>Telicity, Change and State: A Cross-Categorial View of Event Structure</i> . Oxford: OUP. Levin, B. (1993). <i>English Verb Classes and Alternations</i> . The University of Chicago Press., Chicago and London. Novakov, P. (2005), <i>Glagolski vid i tip glagolske situacije u engleskom i srpskom jeziku</i> , Futura: Novi Sad. Nuyts, J. & Van Der Auwera, J. (eds.) (2016). <i>The Oxford Handbook on Modality and Mood</i> . Oxford: OUP. Пипер, П. и др. (2005), <i>Синтакса савременог српског језика, проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ/Београдска књига, Нови Сад: Матица српска. Rothstein, S. (2004). <i>Structuring Events. A Study in the Semantics of Lexical Aspect</i> . Oxford: Blackwell Publishing. Verkuyl, H. J. (1996), <i>A Theory of Aspectuality</i> , Cambridge: Cambridge University Press.

Назив предмета: Фонолошки аспекти усвајања језика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Овладавање појмовима везаним за фонолошке аспекте усвајања говора из перспективе теоријске фонологије. Оспособљавање студената за самосталан истраживачки рад на пољу усвајања фонологије матерњег и страног језика.
Исход предмета Студенти стичу знања и овладавају методологијом теоријског проучавања фонолошког развоја говора. Студенти су у стању да примене теоријска знања у истраживању конкретних проблема у усвајању фонологије језика. Студенти овладавају осталим специфичним методама фонетско-фонолошког истраживања, као и методама прикупљања података релевантних за област усвајања фонолошког система језика. Креирање истраживачког пројекта.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> На овом курсу проучава се развој језика на фонетско-фонолошком нивоу у матерњем и страном језику. Обухваћен је развој прозодијске и сегментатске структуре у говору. Курс повезује теоријске основе фонетско-фонолошког развоја, који се посматра са становишта савремених фонолошких теорија и конкретна истраживања развоја фонетско-фонолошког система код говорника. Теоријски оквир у ком се посматра развој фонологије јесте <i>теорија оптималности</i> – теорија фонолошке граматике у којој се лингвистичка компетенција посматра као скуп хијерархијски организованих ограничења. Са становишта истраживања, студенти се обучавају да прате савремену литературу и најновија истраживања из области усвајања фонологије матерњег и страног језика. Теме: преглед фонолошких процеса у усвајању фонолошког система, сегментална и прозодијска структура, теорија оптималности и проблеми усвајања језика, хијерархија ограничења, фонолошка маркираност у усвајању језика – усвајање слоговне структуре, фонотактичка правила, перцепција и продукција, фонолошко усвајање језика као основ језичких промена. <i>Практична настава:</i> Студенти се обучавају и за проучавања методама лабораторијске фонологије, уз коришћење програма <i>Praat</i> за акустичку анализу говора. Дискусија о задатим радовима. Пројекти.
Препоручена литература Boersma, P. and D. Weenink (2005). <i>Praat: doing phonetics by computer</i> [Computer program]. Carr, Philip (1993). <i>Phonology</i> . London: MacMillan . Goldsmith, John (1995). <i>Phonological Thoery</i> . New York: Blackwell. Gussenhoven, C. and Jacobs H. (2005). <i>Understanding Phonology</i> . London: Hodder Arnold. Harris, John (1994). <i>English Sound Structure</i> . Oxford UK and Cambridge US: Blackwell. Kager, R., Pater, J., & Zonneveld, W. (Ur.) (2004). <i>Constraints in phonological acquisition</i> . Cambridge, CUP. Lacy, P. de (Ur.). (2007) <i>Handbook of phonological theory</i> . Cambridge, England: Cambridge University Press. Lust, Barbara and Claire Foley (Ur.). (2004). <i>First Language Acquisition: The Essential readings</i> . Blackwell P.

Назив предмета: Леве периферија клаузе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти овладају научним апаратом неопходним за препознавање и проучавање језичких појава које се тичу леве периферије клаузе, пре свега у енглеском у односу на друге језике.
Исход предмета Примена теоријских и методолошких знања стечених на курсу у самосталном истраживању.
Садржај предмета Појам леве периферије клаузе, функцијска пројекција фразе комплементизатора. Негативна инверзија, тематизација и фокализација. Раздвојена пројекција фразе комплементизатора. Упитне речи и синтагме. Функцијске пројекције на левој периферији.
Препоручена литература Aboh, E. (2015). The emergence of the clause left periphery. In E. Aboh (ed.), <i>The Emergence of Hybrid Grammars: Language Contact and Change</i> . Cambridge: Cambridge University Press. 222-268. Bayer, J. (2004). Decomposing the left periphery: Dialectal and cross-linguistic evidence. In H. Lohnstein, S. Trissler (eds.), <i>The Syntax and Semantics of the Left Periphery</i> . Berlin: Mouton. 59-95. Bošković, Ž., Nunes, J. (2007). The copy theory of movement: A view from PF. In N. Corver, J. Nunes (eds.), <i>The Copy Theory of Movement</i> . Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins. 13-74. Chomsky, N. (2000). Minimalist Inquiries: The Framework. In R. Martin, D. Michaels, J. Uriagereka (eds.), <i>Step by Step: Essays on Minimalist Syntax in Honor of Howard Lasnik</i> . Cambridge/ London: MIT Press. 89-155. Chomsky, N. (2001) Derivation by Phase. In M. Kenstowicz (ed.), <i>Ken Hale: a life in language</i> . Cambridge, MA: MIT Press. 1-52. Cinque, G., Rizzi, L. (2010). The Cartography of Syntactic Structures. In B. Heine, H. Narrog (eds.), <i>The Oxford Handbook of Linguistic Analysis</i> . Oxford: OUP. 51-66. Haegeman, L., Guéron, J. (1999). <i>English Grammar, a Generative Perspective</i> . Oxford: Blackwell. Haegeman, L. (2006). <i>Thinking Syntactically</i> . Oxford: Blackwell. Haegeman, L., Meinunger, A., Vercauteren, A. (2015). Beyond functional sequence. In U. Shlonsky (ed.), <i>The cartography of syntactic structures</i> 10. Oxford: Oxford University Press. 73-90. Hudson, R. (2003). Trouble on the left periphery. <i>Lingua</i> 113 (7): 607-642. Rizzi, L. (1997). The fine structure of the left periphery. In L. Haegeman (ed.), <i>Elements of Grammar</i> . Dordrecht: Kluwer. 281-337. Rizzi, L., Bocci, G. (2017). Left Periphery of the Clause: Primarily Illustrated for Italian. In M. Everaert, H.C. Riemsdijk (eds.), <i>The Wiley Blackwell Companion to Syntax</i> , 2nd edition. 2171-2200. Winkler, S., Schwabe, K. (2007). <i>On Information Structure, Meaning and Form: Generalizations across Languages</i> . Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Назив предмета: Контрастивна синтакса енглеског и српског језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти овладају теоријским, методолошким и практичним знањима из области контрастивне синтаксе, те да се оспособе за уочавање и самостално систематско проучавање сличности и разлика између енглеског и српског језика (али и језика уопште) у домену синтаксе.
Исход предмета Примена теоријских и методолошких знања стечених на курсу у самосталном истраживању.
Садржај предмета Основне поставке контрастивне лингвистике. Универзална граматика, језичке универзалије. Лексичке и функцијске категорије. Слагање, структурна ограничења и локалност. Фонолошки нереализовани аргументи и слагање. Граматичке функције. Веза између синтаксе и лексикона. Падеж: структурни и лексички падеж, слагање. Врсте предиката и њихова аргументска структура. Повратне заменице и везивање. Ред речи у клаузи и именичкој синтагми; необележен ред речи у реченици и прагматичке функције теме и фокуса. Упитне речи: типологија и универзалије.
Препоручена литература Cinque, G., Kayne, R. S. (eds.) (2005). <i>The Oxford Handbook of Comparative Syntax</i> . Oxford: Oxford University Press. Халупка Решетар, С. (2011). <i>Реченични фокус у енглеском и српском језику</i> . Едиција Е-дисертација, књига 1. Нови Сад: Филозофски факултет. Huddleston, R., Pullum, G. K. (2002). <i>The Cambridge Grammar of the English Language</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Kayne, R.S. (2010). <i>Comparisons and Contrasts</i> . Oxford: Oxford University Press. Krzeszowski, T. (1990). <i>Contrasting Languages: The Scope of Contrastive Linguistics</i> . Berlin: Mouton De Gruyter. Newmeyer, F. J., Preston, L. B. (2014). Measuring Grammatical Complexity . Oxford: Oxford University Press. Пипер, П. и др. (ур.) (2005). <i>Синтакса савременог српског језика: проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ: Београдска књига. Progovac, Lj. (2005). <i>A Syntax of Serbian</i> . Bloomington, Indiana: Slavica. Rivero, M. L., Ralli, A. (eds.) (2001). <i>Comparative Syntax of Balkan Languages</i> . Oxford: Oxford University Press. Roberts, I. (1997). <i>Comparative Syntax</i> . London: Edward Arnold.

Назив предмета: Социолингвистика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: знање енглеског језика на нивоу Б2
Циљ предмета Упознавање студената са основним концептима, начелима и питањима социолингвистике. Развијање компетенција неопходних за самосталан истраживачки рад на пољу социолингвистике.
Исход предмета Студенти поседују теоријска, научна и методолошка знања из области социолингвистике и способни су за самостални истраживачки рад у овом пољу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Лингвистика и социолингвистика. Језик, култура, друштво. Говорна заједница. Планирање језика, стандардизација. Вишејезичне говорне заједнице: очување језика, губитак језика. Билингвизам. Географско раслојавање језика. Друштвено раслојавање језика. Ситуационо раслојавање језика. <i>Практична настава.</i> Методологија социолингвистичких истраживања. Етичност у истраживању. Квантитативно и квалитативно истраживање. Кодирање података. Обрада и тумачење података.
Препоручена литература Bugarski, Ranko. 1996. <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja, XX vek. Bugarski, Ranko. 1997. <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja, XX vek. Bugarski, Ranko. 2010. <i>Jezik i identitet</i> . Beograd: XX vek. Chambers, J. K., Trudgill, Peter, Schilling-Estes, Natalie. Eds. 2008. <i>The Handbook of Language Variation and Change</i> . London: Blackwell. Coulmas, Florian. Ed. 1998. <i>The Handbook of Sociolinguistics</i> . London: Blackwell. Holmes, Janet. 2008. <i>An Introduction to Sociolinguistics</i> . Harlow: Longman. Hudson, R. A. 1996. <i>Sociolinguistics</i> . 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press. Labov, William. 2001. <i>Principles of Linguistic Change. Vol. II. Social Factors</i> . Malden: Blackwell. Milroy, L. and Gordon, M. 2003. <i>Sociolinguistics: Method and Interpretation</i> . London: Blackwell. Radovanović, Milorad. 1986. <i>Sociolingvistika</i> . Novi Sad: Dnevnik, Književna zajednica Novog Sada. Radovanović, Milorad. 1997. <i>Spisi iz kontekstualne lingvistike</i> . Novi Sad, Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Spolsky, Bernard. 1998. <i>Sociolinguistics</i> . Oxford: Oxford University Press. Thorne, Sara. 2008. <i>Mastering Advanced English Language</i> . Houndmills: Palgrave. Trudgill, Peter. 2000. <i>Sociolinguistics. An Introduction to Language and Society</i> . 4th edition. London: Penguin.

Назив предмета: Примењена когнитивна лингвистика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: знање енглеског језика на нивоу Б2
Циљ предмета Упознавање студената са основним појмовима, начелима и питањима примењене когнитивне лингвистике. Развијање компетенција неопходних за самосталан истраживачки рад на пољу примењене когнитивне лингвистике.
Исход предмета Студенти поседују теоријска, научна и методолошка знања из области примењене когнитивне лингвистике и способни су за самостални истраживачки рад у овом пољу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Основни појмови, принципи и поставке когнитивне лингвистике. Комуникативна и метафоричка компетенција у матерњем и страном језику. Когнитивни процеси у усвајању и учењу страног језика. Улога знања о свету и енциклопедијског знања у усвајању и учењу страног језика. Појмовна метафора и усвајање вокабулара и граматике. Појмовна метонимија и њена контекстуална условљеност. Улога метонимије у кохезији дискурса на страном језику. Стратегије за развијање метафоричке компетенције у страном језику. Адаптација и израда наставног материјала по принципима примењене когнитивне лингвистике. <i>Практична настава.</i> Методологија когнитивнолингвистичких и примењено-когнитивнолингвистичких истраживања. Етичност у истраживању. Квантитативно и квалитативно истраживање. Кодирање података. Обрада и тумачење података.
Препоручена литература Achard, M. and S. Niemeier. 2004. <i>Cognitive Linguistics: Second Language Acquisition and Foreign Language Teaching</i> . Berlin: Walter de Gruyter. Boers, F. and S. Lindstromberg. eds. 2008. <i>Cognitive Linguistic Approaches to Teaching Vocabulary and Phraseology</i> . Amsterdam: Mouton de Gruyter. Kristiansen, G. ed.. 2006. <i>Cognitive Linguistics: Current Applications And Future Perspectives</i> . Berlin: Walter de Gruyter, Littlemore, J. 2009. <i>Applying Cognitive Linguistics to Second Language Learning and Teaching</i> . Basingstoke/New York: Palgrave Macmillan. Littlemore, J. and Low, G. 2006. <i>Figurative Thinking and Foreign Language Learning</i> . Basingstoke/New York: Palgrave Macmillan. Niemeier, S. and R. Dirven. eds. 2001a. <i>Applied Cognitive Linguistics: Language Pedagogy</i> . Berlin: Walter de Gruyter. Niemeier, S. and R. Dirven. eds. 2001b. <i>Applied Cognitive Linguistics: Theory and Language Acquisition</i> . Berlin: Walter de Gruyter. Putz, M. and L. Scola. eds. 2010. <i>Cognitive Processing in Second Language Acquisition</i> . Amsterdam: John Benjamins.

Назив предмета: Рад са даровитима у настави страних језика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: /
Циљ предмета Упознавање с теоријским и практичним приступима раду с језички даровитим ученицима.
Исход предмета Овладавање теоријама даровитости. Стицање знања о когнитивним и социо-емоционалним карактеристикама даровитих ученика. Развијање способности препознавања језички даровитих ученика. Израда наставних програма за језички даровите ученике. Рад наставника-практичара с језички даровитим ученицима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниције даровитости. Савремене теорије о даровитости. Когнитивне и социо-емоционалне карактеристике даровите деце. Препознавање даровитих ученика у настави страних језика. Креативност и даровитост у настави страних језика. Улога наставника у откривању и развоју даровитости код ученика страних језика. Индивидуализација наставе у функцији подстицања језичке даровитости. Триангулација методолошких приступа даровитим ученицима. Организациони модели рада с даровитима. Специфични аспекти примене образовних програма за језички даровите ученике. <i>Практична настава</i> Примена стечених знања у самосталном раду. Израда самосталних академских радова. Презентација радова.
Препоручена литература Dean, G. (2008). English for Gifted and Talented Students 11-18. London: Sage. Гојков, Г., и др. (2002). Рана идентификација даровитих. Вршац: ВШВ. Гојков, Г. (2008). Дидактика даровитих. Вршац: Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов”. Гојков, Г. (2008). Методолошки проблеми истраживања даровитости. Вршац: Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов”. Kerr, B. (ed.). (2009). Encyclopedia of Giftedness, Creativity and Talent. London: Sage. Macintyre, C. (2008). Gifted and Talented Children 4-11. London and New York: Routledge. Pfeiffer, S. (ed.). (2008). Handbook of Giftedness in Children. New York: Springer. Porter, L. (2005). Gifted Young Children. Crows Nest: Allen and Unwin. Teare, B. (2006). Problem-solving and Thinking Skills Resources for Able and Talented Children. London: Network Continuum Education.

Назив предмета: Енглеско-српска когнитивна семантика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: завршене мастер академске студије Енглеског језика и књижевности
Циљ предмета: да студенти овладају теоријским, методолошким и практичним знањима из когнитивне семантике и контрастивне лингвистике, на основу којих ће моћи самостално да анализирају сличности и разлике у појмовним системима енглеског и српског језика и да стекну увид у то како се у ова два језика концептуализује и сегментира ванјезичка стварност.
Исход предмета: усвојеност релевантних знања, појмова и термина; практични аспекти – активна примена усвојених знања у конкретним задацима с подацима на енглеском и српском језику; способност вршења самосталног истраживања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Контрастивна анализа Л1 (енглеског) и Л2 (српског); терцијум компарационис (ТЦ). Појмовни и лексички ниво контрастирања. Когнитивна семантика: семантичка и појмовна структура, енциклопедијско знање. Метафора и метонимија као когнитивни и когнитивно-културолошки феномени (културни симболи, обрасци и стереотипи). Универзалност и варијација у метафоричкој концептуализацији у различитим културама. Речи као радијалне мреже – полисемија; дословно и пренесено значење; централно значење (прототипичност, истакнутост). Појмовна метафора и метонимија као механизми проширења лексичког значења. Контрастирање енглеског и српског језика по следећим димензијама: појмовни домени и лексичка поља, појмови и њихова лексикализација (нпр. појмова боја, емоција, рођачких односа, важности и сл.), лексичке и појмовне празнине. <i>Практична настава:</i> Утврђивање градива; излагање резултата самосталног истраживања.
Препоручена литература 1. Evans, V. & Green, M. (2006). <i>Cognitive linguistics. An introduction</i>. Edinburgh: Edinburgh University Press. 2. Goatley, A. (2007). <i>Washing the brain metaphor and hidden ideology. Discourse approaches to politics, society and culture</i>. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins. 3. Klikovac, D. (2004). <i>Metafore u mišljenju i jeziku</i>. Beograd: Biblioteka XX vek: Knjižara Krug. 4. Kövecses, Z. (2005). <i>Metaphor in culture. Universality and variation</i>. Cambridge, New York: Cambridge University Press. 5. Kövecses, Z. (2006). <i>Language, mind and culture. A practical introduction</i>. Oxford, New York: Oxford University Press. 6. Kövecses, Z. (2010). <i>Metaphor. A practical introduction</i> (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press. 7. Krzeszowski, T. P. (1990). <i>Contrasting languages. The scope of contrastive linguistics</i>. Berlin, New York: Mouton de Gruyter. 8. Taylor, J. R. (2003). <i>Linguistic categorization. Prototypes in linguistic theory</i> (3rd ed.). Oxford: Oxford University Press. 9. Wierzbicka, A. (1997). <i>Understanding cultures through their key words. English, Russian, Polish, German, and Japanese</i>. New York, Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ДАС ЈК
Назив предмета: Савремена синтаксичка теорија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Истраживачки рад у домену формалне синтаксичке теорије на напредном нивоу; упознавање са главним постулатима истраживачког програма генеративне граматике, као и са аргументима на којима они почивају; разумевање најутицајнијих приступа у савременој синтаксичкој теорији и њихова примена у анализи синтаксе различитих језика; развијање способности за прикупљање и критичку анализу синтаксичких података
Исход предмета Студенти ће моћи да примене методологије формалне синтаксе у циљу анализе реченичних структура природног језика. Студенти ће бити способни да операционализују феномене које анализирају, формулишу нулту и алтернативну хипотезу, тестирају обе хипотезе користећи искључиво научни метод Студенти су способни да произведу прецизни опис одређеног феномена природног језика користећи формалне теорије граматике с којима се упознају Моћи ће да процене примењивост конкретног приступа у анализи одређеног феномена природног језика Студенти ће умети да изаберу формални приступ који најбоље одговара природи феномена који се анализира. Студенти ће стећи напредно знање о савременој лингвистици, различитим формалним теоријама језичког описа у домену синтаксе, њиховим предностима и ограничењима Биће способни да своје истраживање обликују на принципима формалне синтаксе које се заснива на правилима и ограничењима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Синтаксичке теорије: чомскијанска лингвистика/генеративна граматика, Минималистички програм (с освртом на предходне моделе анализе, понајвише модел Управљања и везивања); Дистрибуирана морфологија и Наносинтакса Емпиријски проблеми: падеж, слагање, елипса, померање, контрола, анафора и везивање, морфосинтакса, линеаризација. <i>Практична настава</i> Израда и презентација семинарских радова. Критичка анализа приказаних радова.

Назив предмета: Истраживачке методе у анализи учења и усвајања страног језика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: знање енглеског језика – ниво Б2
Циљ предмета Овладавање појмовима везаним за методе и технике истраживања процеса учења и усвајања страног језика. Оспособљавање студената за самосталан истраживачки рад на пољу анализе усвајања и учења страног језика.
Исход предмета Студенти ће стећи знања и овладати методологијом проучавања процеса учења и усвајања страног језика. Студенти ће моћи да примене теоријска знања у истраживању конкретних проблема у усвајању страног језика. Студенти ће се оспособити да прикупљају податке пратећи релевантне протоколе и анализирати и интерпретирати добијене резултате. Студенти ће моћи да критички сагледају процедуре примењене у сопственим пројектима и резултате који из њих проистекну како би идентификовали предности, ограничења и импликације примењених процедура и метода.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Приступи истраживању (пост-позитивистички, конструктивистички, трансформативни, прагматички). Дизајн истраживања (квалитативни – етнографија, феноменолошко истраживање, наративно истраживање, утемељена теорија, студија случаја; квантитативни – експеримент, анкета; мешовити – конвергентно-паралелни, секвенцијално-дедуктивни, секвенцијално-индуктивни). Методе истраживања. <i>Практична настава</i> Етичност у истраживању. Кодирање података. Обрада и тумачење података.
Препоручена литература Blume, M., Lust, B., Chien, Y. C., Dye, C. D., Foley, C. A., & Kedar, Y. C. (2017). <i>Research methods in language acquisition: Principles, procedures, and practices</i> . Washington, DC: American Psychological Association. Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). <i>Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches</i> . Washington, DC: Sage publications. Griffin, G. (2013). <i>Research methods for English studies</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press. Mackey, A., & Gass, S. M. (Eds.). (2012). <i>Research methods in second language acquisition: A practical guide</i> (Vol. 7). Chichester: John Wiley & Sons. Nunan, D. (1992). <i>Research methods in language learning</i> . Cambridge: Cambridge University Press.

Назив предмета: Вербални хумор у енглеском и српском језику
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Циљ предмета је да студенти науче да препознају основне принципе и механизме на којима је заснован вербални хумор у енглеском и српском језику без обзира на врсте дискурса у којима се јавља, као и да усвоје теоријске моделе и конструкте помоћу којих могу да тумаче различите облике вербалног хумора.
Исход предмета Након завршетка курса, студент ће умети да: • препозна основне принципе на коме су засновани различити облици вербалног хумора • класификује, одреди и опише различите типове вербалног хумора • примени теоријско знање из прагматике, когнитивне и културолошке лингвистике да објасни различите облике вербалног хумора • примени научено градиво у самосталном истраживачком раду
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Вербални хумор у комуникацији; прагматичке теорије у тумачењу вербалног хумора; когнитивнолингвистичке теорије у тумачењу вербалног хумора; нејезичке теорије о хумору; језички и ванјезички аспекти вербалног хумора; врсте двосмислености и двозначности, поигравање са различитим језичким нивоима; типологија вербалног хумора; комбиновање различитих кодова ради остваривања хумористичког ефекта; <i>Практична настава</i> Критичко промишљање и практична примена усвојених појмова, теоријских модела и конструкта у анализи и тумачењу примера вербалног хумора који се јављају у различитим контекстима и различитим врстама дискурса на енглеском и српском језику.
Препоручена литература 1. Attardo, S. (2001). <i>Humorous Texts: A Semantic and Pragmatic Analysis</i>. Mouton de Gruyter. Berlin, New York. 2. Coulson, S. (2000). <i>Semantic Leaps. Frame-Shifting and Conceptual Blending in Meaning Constructions</i>. Cambridge University Press. Cambridge. 3. Croft, W., Cruse, A. D. (2004). <i>Cognitive Linguistics</i>. Cambridge University Press. Cambridge. 4. Davies, C. (2011). <i>Jokes and Targets</i>. Indiana University Press. Bloomington. 5. Dynel, M. (2009). <i>Humorous Garden-paths: a pragmatic-cognitive study</i>. Cambridge University Press. Cambridge. 6. Giora, R. (2003). <i>On Our Mind: Salience, Context and Figurative Language</i>. Oxford University Press, Oxford. 7. Prodanović Stankić, D. (2016). Verbalni humor u engleskom i srpskom. Filozofski fakultet. Novi Sad. 8. Ritchie, G. (2004). <i>The Linguistic Analysis of Jokes</i>. Routledge. London, New York. 9. Ross, A. (1998). <i>The Language of Humour</i>. Routledge. London, New York.

Назив предмета: Дигиталне компетенције у настави и истраживању
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Сстицање вештина, знања и способности потребних за интегрисање дигиталних образовних материјала и употребу информационо-комуникационих технологија у настави и научноистраживачком раду.
Исход предмета Студент је овладао основним дигиталним вештинама и компетенцијама, способан је да самостално користи информационо-комуникациону технологију у настави и истраживању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Дигиталне компетенције – појам, технике истраживања, развој, методологија. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Дигитално окружење. Дигитални ресурси. Дигитални текст. Развој едукационе технологије. Формативно и сумативно оцењивање. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Информатичка, информациона, дигитална и медијска писменост. Примена технологије у настави. Диференцирана настава. Блумова таксономија. Дигиталне компетенције и научноистраживачки рад. Мултимедијалност. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Киборг. Дигитални алати, ресурси и средства. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Кориснички интерфејс. Аутентична и стимулативна дигитална окружења за учење и истраживање. Процес дигитализације. Библиографски системи. Цитирање литературе и библиографски алати. Интернет бонтон (Netiquette). Заштита ауторских права. <i>Практична настава:</i> Дигитални садржаји и подаци. Стратегије претраживања. Савремени алати, апликације и платформе. Адапдација дигиталних садржаја. Интеракција и дигиталне компетенције.
Препоручена литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Durlach, P., Lesgold, A. (2012). <i>Adaptive Technologies for Training and Education</i> . Cambridge University Press. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i> . Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. Rajović, R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211. Strarkey, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. Tabak, E., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i> . Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127-144 Wegerif, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Назив предмета: Когнитивносемантичка истраживања концепата у руском и српском језику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:
Услов:
Циљ предмета: Упознати студенте са основама когнитивне лингвистике, посебно когнитивне семантике као новог правца у лингвистичким истраживањима. Оспособити студенте да кроз семантичку анализу препознају елементе културе у језичким јединицама и структурама и да контрастирају руски и српски језик и културу.
Исход предмета: Студенти су оспособљени да препознају елементе у лексичком систему који су узроковани антропоцентричношћу језика и његовом повезаношћу са културом. Могу да изврше контрастивну когнитивну анализу језичких концепата у руском и српском језику коришћењем когнитивносемантичких метода.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Когнитивна лингвистика као правац у лингвистици. Когнитивна и језичка слика света. Лингвистичка категоризација. Концептуализација. Метафора у когнитивној лингвистици. Концепт у етнолингвистици, лингвокултурологији и лингвоконцептологији. Асоцијативни тезаурус и модел језичке свести. Лексикографско и психолингвистичко значење као елементи садржаја концепта. Когнитивна дефиниција у словенској етнолингвистици. Методи за истраживање концепта. Извори за проучавање концепта. Номинативно поље концепта. Структура концепта. Когнитивна интерпретација сема, паремија, асоцијативних поља. Моделовање концепта. <i>Практична настава</i> Анализа и интерпретација језичког материјала у вези са обрађеним теоријским градивом. Групни рад на когнитивносемантичком опису изабраних концепата у руском језику и поређење њихове садржине и структуре са онима у српском.
Препоручена литература Бартмињски, Ј. (2011) <i>Језик – слика – свет</i> . Београд: SlovoSlavia. Караулов, Ю. Н. (1999) <i>Активная грамматика и ассоциативно-вербальная сеть</i> . Москва: ИРЯ РАН. Попова З. Д., Стернин И. А. (2007) <i>Когнитивная лингвистика</i> . Москва: Астрель / Восток – Запад. Уфимцева, Н. В. (2011) <i>Языковое сознание: динамика и вариативность</i> . Москва: ИЯ РАН. <i>Advances in Cultural Linguistics</i> (2017) Sharifian, F. (ed.). Singapore: Springer. Bartmiński, J. (2012) <i>Aspects of Cognitive Ethnolinguistics</i> . Ed. by J. Zinken. Sheffield; Oakville: Equinox. Kövecses, Z. (2005) <i>Metaphor in Culture: Universality and Variation</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Sharifian, F. (2017) <i>Cultural Linguistics: Cultural Conceptualisations and Language</i> . Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. Taylor, J. (1995) <i>Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory</i> . Oxford: Clarendon Press. Wierzbicka, A. (1985) <i>Lexicography and Conceptual Analysis</i> . Ann Arbor: Karoma.

Назив предмета: Књижевна имагологија – теорија и метод
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Овладавање методама анализе књижевних текстова које за предмет имају говор о Другом, о туђим културама и просторима и које као радну претпоставку имају схватање културе као семантичког простора у којем човек конструише и представља себе и друге, историју и друштво.
Исход предмета Студент познаје метод анализе говора о Другом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Термин имагологија (књижевна или компаратистичка) усвојен крајем шездесетих година да означи студије говора о Другом. Критика вишевековних есенцијалистичких постулата о објективном постојању и разликама међу нацијама и њиховим непроменљивим карактеристикама. Анализа културе као семантичког поља знакова и пракси у којем човек конструише представу о себи и о другима, о друштву и историји. Деконструкција механизма говора о Другом. Анализом слика о Другом као идеологизованом културном конструкту до узрока њиховог настанка. Кратак преглед развоја наука које су омогућиле дисциплину књижевне имагологије. Основне категорије: слике, клишеи, стереотипи (ауто и хетеро), њихово порекло, природа и утицај. Књижевност као привилегован простор циркулисања представа као један од многобројних канала њиховог простирања поред публицистике, филма, стрипа, плаката... Интердисциплинарни метод предуслов имаголошких студија (везе са историјом, антропологијом, социологијом, психологијом, културним и политичким студијама). Значај познавања историјског и идеолошког контекста за настанак и анализу представа. Балканизам и оријентализам. Говор о другом као говор о себи. Стратегије памћења и заборављања. Проблем идентитета. <i>Студијски истраживачки рад</i> Рад на одабраним књижевним текстовима.
Препоручена литература D.-H. Pageaux, "De l'imagerie culturelle à l'imaginaire", Brunel P. und Chevrel Y. (Hrsg.). <i>Précis de la littérature comparée</i> . PUF: Paris 1989. Цветан Тодоров, <i>Ми и други – француска мисао о људској разноликости</i> , Београд: Библиотека XX век 1994. Бенедикт Андерсон, <i>Нација: замишљена заједница</i> , Београд: Плато 1998. Урлих Билефелд, <i>Странци: пријатељи или непријатељи</i> , Библиотека XX век: Београд 1998, стр. 107-190. Марија Тодорова, <i>Имагинарни Балкан</i> , Београд: Библиотека XX век 1999. Клаус Рот, <i>Слике у главама</i> , Библиотека XX: Београд 2000, стр. 257-324. Едвард Саид, <i>Оријентализам</i> , Београд: Библиотека XX век 2000. Ерик Хобсбаум, Теренс Рејнцер, <i>Измишљање традиције</i> , Београд: Библиотека XX век 2002. Павле Секеруш, <i>Miroir français des Slaves du Sud</i> , Београд: Задужбина Андрејевић 2002. Ivana Živančević-Sekeruš, Pavle Sekeruš et al., <i>The cultural construction and literary representation of national characters. A critical survey</i> , Amsterdam/New York: Rodopi 2007.

Назив предмета: Представе о Италији у српској књижевности
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Да студент усвоји знања о главним културним контактима између Италије и Србије с фокусом на представама о Италији које су се појављивале у XIX и XX веку.
Исход предмета Студент уме да препозна главне ауторе који су допринели стварању представа о Италији у српској култури, имајући у виду идеју Италије у Србији, као и главне представе.
Садржај предмета Културне везе између Италије и Србије; имагологија као област компаративног изучавања књижевности; италијанске представе о српској култури; српске представе о италијанској култури; елементи италијанске и српске културне историје; мит о Италији као опчињеност у српској култури почев од XIX века; српски путопис о Италији; улога Напуља у историји српско-италијанских културних веза; путопис као непосредан приступ култури Другог.
Препоручена литература Ненадовић, Л. (1950). <i>Писма из Италије</i> . Београд: Југословенска књига. Његош, П. П. (1961). У Риму и Напуљу. У: Бошко Новаковић (прир.), <i>Избор српског путописа</i> (стр. 50–54). Нови Сад: Матица српска. Ступаревић, О. (1976). Српски путописи о Италији. У: <i>Упоредна истраживања I</i> (стр. 103–182). Београд: Институт за књижевност и уметност. Đurić, Ž. (2010). <i>O Italiji</i> . Beograd: Miroslav. Liguori, M. (2015). <i>Vedi Napoli e poi muori: Napulj u srpskim putopisima od 1851. do 1951</i> . Beograd: Službeni glasnik. Mitrović, B., Mitrović, M. (2015). <i>Storia della cultura e della letteratura serba</i> . Lecce: Argo. Pirjevec, J. (1999). <i>Serbi, croati, sloveni: storia di tre nazioni</i> . Bologna: Il Mulino. Proietti, P. (2008). <i>Specchi del letterario: l'imagologia</i> . Palermo: Sellerio. Rot, K. (2000). <i>Slike u glavama</i> . Beograd: Biblioteka XX vek.

Назив предмета: Књижевне теорије смеха
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Упознавање студента са књижевним теоријама смеха, њиховом типологијом и представницима.
Исход предмета Студент уме да наведе књижевне теорије смеха и њихове представнике и уме да примени стечена знања приликом анализе књижевног дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Феномен смеха и приступи његовом поучавању. Појмовно одређење смеха/смешног у односу на сродне појмове (комика/комично, хумор/хумористично, иронија, пародија). Проблем преводивости појма: француски и енглески (не)еквиваленти. Књижевне теорије смеха: типологија теорија. Историјат теорија смеха: Платон. Аристотел. Римски теоретичари. Средњовековни и ренесансни теоретичари. Паскал. Декарт. Спиноза. Хобс. Кант. Стендал. Шопенхауер. Бодлер. Бергсон. Фројд. Пиранделло. Хартман. Плеснер. Бахтин. Еко. Проп. Женет. <i>Практична настава</i> Анализа одабраних књижевно-теоријских текстова о смеху. Анализа и тумачење књижевног дела по избору у светлу теорија смеха.
Препоручена литература Aristotel (2008). <i>O pesničkoj umetnosti</i> . Beograd: Dereta. Bahtin, M. (1978). <i>Stvaralaštvo Fransoa Rablea i narodna kultura srednjega veka i renesanse</i> . Beograd: Nolit. Bergson, A. (2004). <i>O smehu</i> . Novi Sad: Vega media. Dekart, R. (1981). <i>Strasti duše</i> . Beograd: Grafos. Frojd, S. (1984). <i>Dosetka i njen odnos prema nesvesnom</i> . Novi Sad: Matica srpska. Perišić, I. (2012). <i>Uvod u teorije smeha</i> . Beograd: Službeni glasnik. Prop, V. (1984). <i>Problemi komike i smeha</i> . Novi Sad: Dnevnik – Književna zajednica Novog Sada. Ženet, Ž. (2002). <i>Figure V</i> . Novi Sad: Svetovi. Лауб, Г. (1999). <i>Уметност смеха</i> . Београд: Дерета. Новаковић, Ј. (1996). <i>На рубу халуцинација</i> . Београд: Филолошки факултет.

Назив предмета: Рат и књижевни дискурс у Француској
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Упознавање студента са најзначајнијим приступима ратној књижевности, њиховим теоријским димензијама и ограничењима. Овладавање методама анализе књижевних текстова који за предмет имају говор о рату и насиљу.
Исход предмета Студент поседује свестрана знања о француској ратној књижевности у европском књижевном контексту из књижевноисторијске и жанровске перспективе и оспособљен је да, применом одговарајуће методологије, самостално врши књижевноисторијску и жанровску анализу и интерпретацију дела француске ратне књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Периодизација ратне књижевности. Питање односа фикционалности и историје/сведочанства у књижевном дискурсу о рату. Тематска анализа (национално и патриотизам, колаборација, Холокауст, траума, постгенерација, жене у рату). Питање колективног и индивидуалног сећања. Ангажованост интелектуалаца и њихова улога. Ескапизам. Идеологија, пропаганда и етичка питања. Естетичка питања. Књижевноисторијска анализа и интерпретација појединих књижевних дела са различитих методолошких полазишта. <i>Практична настава</i> Прикупљање грађе и научна обрада; проучавање литературе и проблемских студија из области ратне књижевности, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају и друштвеним последицама.
Препоручена литература Арендт, Х. (2002). <i>О насиљу</i> , прев. Душан Величковић, Београд: Александрија Прес. Бурдије, П. (2003). <i>Правила уметности, Генеа и структура поља књижевности</i> , прев. В. Капор и др. Нови Сад: Светови. Hamel, Y. (2007). <i>La bataille des mémoires: La Seconde Guerre mondiale et le roman français</i> . Montréal: Presse Université de Montréal. Lamberti, E. (Editor), Fortunati V. (Editor) (2009). <i>Memories and Representations of War: The Case of World War I and World War II</i> (Texts et Studies in Comparative Literature). Amsterdam – New York: Rodopi. Lorcin, P. M. E. (Editor), Brewer D. (Editor), (2009). <i>France and Its Spaces of War: Experience, Memory, Image</i> , New York: Palgrave Macmillan. Maticki, M. (1999). <i>Srpski roman i rat: Naučni skup Despotovac, 20-21. 8. 1998</i> . Despotovac: Narodna biblioteka „Resavska škola“. McLoughlin, K. (2011). <i>Authoring War: The Literary Representation of War from the Iliad to Iraq</i> . Cambridge University Press. Muchembled, R. (2008). <i>Histoire de la violence, Du XVIe siècle à nos jours</i> . Paris: Seuil. Suleiman, S. R. (2006). <i>Crises of Memory and the Second World War</i> . Harvard University Press. Todorov, T. (2000). <i>Mémoire du mal, tentation du bien</i> . Paris: Robert Laffont.

Назив предмета: Узајамне везе и прожимања хиспаноамеричке и српске књижевности
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Теоријско и практично упознавање студента са ауторима и делима хиспаноамеричке и српске књижевности код којих постоји међусобни утицај. Мултидисциплинарни приступ сагледавању односа између друштвено-историјских и књижевних околности на нашим просторима и на латиноамеричком континенту. Анализа књижевних дела преведених са шпанског језика на српски. Развој теоријских концепата и методолошких принципа компаративног истраживања књижевности у датом контексту.
Исход предмета Студент познаје паралелне токове у хиспаноамеричкој и српској књижевности и културно-историјске околности које су довеле до међусобних утицаја. Има развијну способност тумачења теоријских појмова и влада методама анализе књижевног дела. Влада теоријским знањима и компаративно сагледава хиспаноамеричку и српску књижевност, проучава постојеће и истражује нове везе између овдашњих и тамошњих аутора.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Друштвено-политичке и економске околности у Латинској Америци у XX веку које су довеле до настанка и развоја новог романа на том континенту; однос романа према традицији. Приповедачке технике значајних хиспаноамеричких аутора. Порекло интересовања српских писаца за хиспаноамеричке ауторе. Дела настала међусобним утицајем. <i>Практична настава</i> Компаративно проучавање дела хиспаноамеричких и српских аутора која имају додирних тачака: Борхес / Васко Попа; Габријела Мистрал / Десанка Максимовић; Октавио Пас / Исидора Секулић; Серхио Питол / Иво Андрић; Карлос Фуентес / Горан Петровић; Хулио Кортасар / Милорад Павић; Гиљермо Мартинес / Владимир Тасић; Роберто Болањо / Јовица Аћин... Истраживање нових узајамних веза између српских и хиспаноамеричких књижевника.
Препоручена литература <i>Pregledni rečnik komparatističke terminologije u književnosti i kulturi</i> (grupa autora). Novi Sad: Akademaska knjiga, 2011. Pavlović Samurović, Ljiljana. <i>Leksikon hispanoameričke književnost</i> . Beograd: Savremena administracija, 1993. Soldatić, Dalibor. <i>Prilozi za teoriju novog hispanoameričkog romana</i> . Beograd: Filološki fakultet, 2002. Литература по договору.

Назив предмета: ПАВИЋ
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Испуњеност услова наведених у рубрици <i>Стандард 01</i> акредитованог програма
Циљ предмета: Овладавање знањима о кључним поетичким и стилским одликама стваралаштва Милорада Павића. Дијахронијско и синхронијско проучавање његових репрезентативних остварења, на основу чега би требало да се стекне релевантан увид у примарна тематска и жанровска обележја ауторовог богатог опуса.
Исход предмета: Познавање (ауто)поетике, жанрова, као и доминантних тематско-мотивских карактеристика ауторовог опуса. Развијање способности за сагледавање статуса једног од најзначајнијих стваралаца у савременој српској књижевности, посебно на прелазу из 20. у 21. век. Стицање представа о ширем књижевном и културном контексту, у чијим су оквирима настајале књижевноисторијске студије, есеји, поезија и проза Милорада Павића.
Садржај предмета: Теоријска настава - 1. <i>Историја књижевности као синтеза и као грађа:</i> а) Језичко памћење и мреже интертекста: од Пушкина до В.Илића. Венцловић и „Бразде“. б) Барок као лавиринт, огледало и симбол. в) Класицизам и предромантизам: европски контекст српске књижевности и културе. 2. <i>Поетски и приповедачки дискурс:</i> а) Византијски цивилизацијски као тема и као надахнуће. б) Фантастика као (литерарна) судбина. в) Трансжанровска и међужанровска текстуалност као слутња постомодернизма. 3. <i>Романи:</i> а) Од нових (интерактивних) форми до хипертекста. б) <i>Ars combinatoria-Ars semiosis.</i> в) „Роман као држава“: Роман као Велики Код. Студијски истраживачки рад – рад на текстовима: <i>Палимпсести: песме, Војислав Илић и европско песништво, Историја, сталеж и стил: језичко памћење и песнички облик, Рађање нове српске књижевности: историја српске књижевности барока, класицизма и предромантизма, Антологија српске прозе постмодерног доба</i> (приредио Александар Јерков); <i>Нова (постмодерна) српска фантастика</i> (приредио Сава Дамјанов). <i>Роман као држава и други огледи</i> (Београд, 2005), <i>Сабрана дела Милорада Павића у 10 књига</i> (Београд, 1996).
Препоручена литература Делић, Јован, <i>Хазарска призма</i> , Просвета:Београд, 1991. Михајловић, Јасмина, <i>Био-библиографија Милорада Павића</i> (у књизи: Милорад Павић, <i>Сабрана дела Милорада Павића у 10 књига; књига 1. - Анахорет у Њујорку</i>), Драганић:Земун, 1996, стр. 165-416. Пијановић, Петар, Павић, Филип Вишњић: Београд, 1998. Бабић, Сава, <i>Милорад Павић мора причати приче</i> , Тардис: Београд, 2010. <i>Павићеве палимпсести</i> (тематски зборник, приредио Сава Дамјанов), Фондација Рачанска баштина: Бајина Башта, 2010. Дамјанов, Сава <i>Вртови нестварног: огледи о српској фантастици</i> , Службени гласник: Београд, 2011. Дамјанов, Сава, <i>Нова читања традиције 1-3</i> , Службени гласник: Београд, 2012. Дамјанов, Сава, <i>Шта то беше српска постмодерна?</i> , Службени гласник: Београд, 2012. Интернет извори: http://www.khazars.com/recepcija/tekstovi-o-pavicu/

Назив предмета: Преписка српских писаца
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање са преписком српских писаца.
Исход предмета Оспособљавање докторанада за приређивање преписке.
Садржај предмета Указивање на разлику између приватне преписке (љубавна, породична, пријатељска или, условно, пословна) и епистола, посланица и отворених писама. Тражење чињеница о књижевности у преписци („вишак значења“ који чини писма чињеницама првог реда), трагање за оним писмима која се могу посматрати као књижевне чињенице (Андрићева писма из младости). Традиција приређивања преписке у српској књижевности. Писци чија је преписка делимично или у целости објављена: Доситеј, Вук, Б. Радичевић, Његош, Л. Костић, Ђ. Јакшић, Змај, С. В. Каћански, Т. Остојић, П. Кочић, А. Шантић, Ј. Дучић, М. Јакшић, В. Петровић, С. Стефановић, И. Секулић, Р. Петровић, М. Ристић, М. Црњански, И. Андрић, Т. Манојловић, Б. Пекић, М. Булатовић, Д. Киш, С. Селенић, Б. Михајловић Михиз... Важнији приређивачи преписке: Г. Магарашевић, С. Вуловић, М. Шевић, Ј. Грчић, Ж. Милисавац, М. Лесковац, Р. Поповић.... Начин приређивања писама за штампу, основни појмови везани за приређивање.
Препоручена литература М. Ненин, <i>Ситне књиге</i> , Н. Сад, 2007; <i>Епистоларна биографија С. Стефановића</i> (прир. М. Ненин), Н. Сад, 1995; <i>Судари М. Јакишића</i> (прир. М. Ненин и З. Хаџић), Н. Сад, 2005.

Назив предмета: КЊИЖЕВНА ЛЕКСИКОГРАФИЈА – ТЕОРИЈА И ПРАКСА
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета: Детаљно упознавање теоријских одлика и норми научног (енциклопедијског стила) стила какав се примењује у писању одредница у књижевним лексиконима, енциклопедијама, речницима термина, био-библиографским речницима. Оспособљавање за истраживачки рад и писање одредница и формирање библиографија у домену књижевне лексикографије.
Исход предмета: Оспособљеност за научноистраживачки рад у домену књижевне лексикографије, за писање лексонских, енциклопедијских, термилошких одредница и њихову редактуру.
Садржај предмета: Теоријски аспект курса био би посвећен упознавању основних одлика научног (енциклопедијског стила) и специфичним одликама књижевне лексикографије. Књижевноисторијски аспект курса би се бавио упућивањем на развој и формирање научно-енциклопедијског стила у српској науци о књижевности. Практични аспект би подразумевао конкретне истраживачке задатке: прикупљање грађе, формирање библиографије, писање задатих одредница, као и редактуру готових текстова, те упознавање са радом Лексикографског одељења Матице српске и његовим публикацијама. Такође, уз помоћ библиотекара полазницима би биле презентоване основе електронског претраживања и коришћење електронских база података и сервиса за потребе научно истраживачког рада.
Препоручена литература: М. П. Сенкевич. Стилистика научной речи и литературное редактирование научных произведений. Москва 1976; В. Тошовић. Funkcionalna stilistika kod nas i u svetu. Novi Sad: [P.O. Matica srpska], 1987, [19]-34; D. Živković. Teorija književnosti sa teorijom pismenosti : priručnik za nastavnike i učenike. Beograd, Novi Sad 1991; Р. Симић, Ј. Јовановић. Основи теорије функционалних стилова. Београд, Никшић 2002; Б. Тошовић. Функционални стилови. Београд 2002; Р. Simpson. Stylistics: a resource book for students. New York 2004; Р. Симић, Ј. Јовановић Симић. Општа стилистика. Београд 2015; А. Стојановић. Традиција и иновације у српском научном тексту. Српски језик: студије српске и словенске. Год. 18, бр. 18 (2013), 111–134; А. Стојановић. Кондиционалност акузативне конструкције с предлогом за у научном стилу српског језика. Стил: међународни часопис. Бр. 10 (2011), 135–146. Монографије ће се користити у изборима и изводима.

Назив предмета: Списи о владици Максиму Бранковићу-поетика и текстологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Да представи корпус текстова – култних списа посвећених владици Максиму и осталим светим Бранковићима и омогући њихово сагледавање у контексту српске средњовековне књижевности.
Исход предмета На примерима текстолошке анализе многобројних преписа <i>Службе</i> и <i>Пролошког житија</i> полазници ће се упознати са великом флукуацијом ових списа, као и са њиховим основним мотивима и симболима, произашлим из наслеђене традиције. На основу оваквог приступа, могућно је сагледати распрострањеност култа светог Максима и других светих Бранковића на много широј територији него што је у досадашњој литератури навођено.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Културни контекст друге половине петнаестог и првих деценија шеснаестог века – Срби у Угарској, неговање традиције и стварање нових светитељских култова деспоту Стефану Бранковићу, Ангелини, Јовану и Максиму. <i>Пролошко житије Светог Максима Бранковића</i> – Вукомановићево издање, Венцловићево житије, београдски Србљак, извод из Бранковићевих <i>Хроника. Служба Светом Максиму Бранковићу</i> – структура, преписи и распрострањеност. Главни мотиви – мотив оклеветаног младића, мотив ујелењења душе, мотив играња пред моштима. Феномен обједињавања култова. <i>Заједничка служба светим деспотима Бранковићима</i> . Свети Сава као идејна константа ових списа. <i>Практична настава:</i> Рад на текстовима – преписима <i>Пролошког житија</i> и <i>Службе Светом Максиму Бранковићу</i> . Компаративна анализа.
Препоручена литература Ђорђе Сп. Радојичић, <i>Хагиолошки прилози о последњим Бранковићима</i> , Гласник Историског друштва у Новом Саду, XII, бр. 3–4, Нови Сад, 1939, 285–312. Dušanka Dinić-Knežević, <i>Sremski Brankovići</i> , Istraživanja, IV, Нови Сад, 1975, 5–44. Група аутора, <i>Фрушкогорски манастири</i> , Српска академија наука и уметности, Београд, 1990. Саопштења са научног скупа <i>Српска култура у првој половини XVI века</i> , Зборник Матице српске за ликовне уметности, бр. 27–28, Нови Сад, 1991–1992, 97–324. Спремић, Момчило, <i>Деспот Ђурађ Бранковић и његово доба</i> , Српска књижевна задруга, Београд, 1994. Томин, Светлана, <i>Владика Максим Бранковић</i> , Платонеум, Нови Сад, 2007. Томин, Светлана, <i>Деспотица и монахиња Ангелина Бранковић – света мајка Ангелина</i> , Платонеум, Нови Сад, 2009. Томин, Светлана, <i>Владика Максим Бранковић као Нови Јоасаф. О светосавском узору крушедолског живописа</i> , Зборник Матице српске за књижевност и језик, 60/2, Нови Сад, 2012, 307–322.

Назив предмета: Поетика Иве Андрића
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Да се студенти упознају са делом Иве Андрића и поетичким особеностима његовог опуса (стил, теме, мотиви, развој, континуитет).
Исход предмета Студенти стичу увид у целокупност опуса Иве Андрића, и упознати су са особеностима стила, тема и мотива, идеја и осећајности појединачних Андрићевих дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Писац као објективни посматрач – Андрићев рационализам – Појединачно и опште – од привидности, површности и таштине до суштине - Легенде и митови у књижевности као универзални обрасци у историјском току – Између реалистичких типова и цикличног схватања историје.- Мостови – тема и један од основних симбола Андрићевог дела: естетски, етички и метафизички — пролазност и трајност.- Страх код Андрића Страсти и инстинктивни живот на путу ка анимализација човека – Превладавање страха кроз очовечење. – Речи – О причи и причању – Страх од речи – Страх од прекомерности и зла – Речи које се отимају свом првобитном смислу. - Андрић као "ангажовани писац". - Фантастика код Андрића. - Проблеми људске утамничености. - Андрићеви писци. - <i>Практична настава</i> Интерпретација текстова: Приповетке, "Разговор с Гојом", <i>На Дрини ћуприја</i> , <i>Госпођица</i> , <i>Травничка хроника</i> , <i>Проклета авлија</i> , <i>Омерпаша Латас</i> , Есеји (избор). Студије интертекстуалних веза, истраживање односа историјског контекста и књижевних дела И. Андрића
Препоручена литература <i>Зборник о Андрићу</i> (прир. Р. Вучковић), Бг. 1999 (избор); Радован Вучковић, <i>Велика синтеза</i> , Сарајево 1974 (избор); Иво Тартаља, <i>Приповедачева естетика</i> , Београд 1979 (избор); Драган Стојановић, <i>Лепа бића Иве Андрића</i> , Нови Сад 2003 (избор); <i>Зборник радова о Иви Андрићу</i> , САНУ, Београд 1981 (избор); <i>Дело Иве Андрића у контексту европске књижевности</i> , Београд 1981 (избор); Петар Цацић, <i>Хрстова греда у каменој капији</i> , Београд; Петар Цацић, <i>О проклетој авлији</i> ; Горана Раичевић, <i>Кротитељи судбине: О Црњанском и Андрићу</i> , Београд 2010; Жанета Ђукић Перишић, <i>Писац и прича: стваралачка биографија Иве Андрића</i> , Нови Сад 2012; Горана Раичевић, "Андрићева слика о Аустроугарској монархији на Балкану", <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> 41/2, <i>Иво Андрић у српској књижевности</i> , МСЦ Београд 2012; Горана Раичевић, "Исклизнуће из стварности: идентитет код Иве Андрића и Пола Остера", <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , 2013, књ. XXXVIII/1, 183-196; Г. Раичевић: „У ћелији 115: Иво Андрић, Нико Бартуловић, Оскар Тартаља...“, <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , књ. LXIII, 2015/1; Горана Раичевић, „Мостови или острва: Шта је Андрић мислио о дипломатама?“, Горана Раичевић: „Андрићев Омерпаша Латас – проклетство неограниченог“ <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , 2017, књ. 65, св. 2, 359-389; Горана Раичевић, „У потрази за професором Норгесом: Летовање на југу Иве Андрића“, <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , књ. XLII/1, 411-425; <i>Дело Иве Андрића: зборник радова</i> (ур. Мило Вуксановић); Београд: САНУ 2018.

Назив предмета: Поетика Милоша Црњанског
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Да се студенти упознају са делом Милоша Црњанског и поетичким особеностима његовог опуса (стил, тема, мотиви, развој, континуитет).
Исход предмета Студенти стичу увид у целокупност опуса Милоша Црњанског, и упознати су са особеностима стила, тема и мотива, идеја и осећајности појединачних дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Црњански и авангардни агон (рушење традиције, однос према романтизму) – Суматраизам: потрага за личном вером – Стражиловски комплекс – Лирско и историјско у роману М. Црњанског – Мушки и женски принцип: жртва и ерос у делу М. Црњанског – Политика и књижевност: међуратне полемике – Публицистика и есејистика – Платонизам и меланхолија у позним делима. <i>Практична настава</i> - Интерпретација текстова: Поезија; Есеји; Путописи (<i>Љубав у Тоскани, Ирис Берлина...</i>), <i>Дневник о Чарнојевићу; Сеобе; Друга књига Сеоба; Код Хиперборејаца; Роман о Лондону, Књига о Микеланђелу;</i> Контекстуално и компаративно проучавање дела М. Црњанског
Препоручена литература: Александар Петров, <i>Поезија Црњанског и српско песништво</i>, Београд 1971; Никола Милошевић, <i>Роман Милоша Црњанског</i>, Београд 1970; <i>Књига о Црњанском</i> (прир. М. Ломпар), Београд 2004 (избор); <i>Књижевно дело Милоша Црњанског</i> (зборник), Београд 1972; Петар Цацић, <i>Повлашћени простори Милоша Црњанског</i>, Београд 1992 (избор); <i>Милош Црњански</i> (зборник) 1996; Мило Ломпар, <i>Аполонови путокази</i>, Београд 2004; Горана Раичевић, <i>Есеји Милоша Црњанског</i>, Нови Сад 2005; Горана Раичевић, <i>Кротитељи судбине: о Црњанском и Андрићу</i>, Београд 2010; Горана Раичевић, <i>Коментари “Дневника о Чарнојевићу”</i>, Нови Сад 2010; Слободан Владушић, <i>Црњански, Мегалополис</i>, Београд 2011; <i>Поезија и коментари</i> (зборник), 2014; Г. Раичевић, „Славна прошлост је лаж: Милутин Бојић и Милош Црњански“, <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i>“, 45/2, Београд 2016, 299-309; Г. Раичевић, „Карневализација у делима <i>Код Хиперборејаца</i> и <i>Ембахаде</i> Милоша Црњанског“, <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i>, 47/2, МСЦ Београд 2018, 256-264; Г. Раичевић, „Црњански у очима критике – књижевно дело између лирике и филозофије“, <i>Како је тумачен Милош Црњански</i> (Београд: Универзитетска библиотека Светозар Марковић, 2018; Г. Раичевић, „Ангажовани Црњански – писац између политике и књижевности“, <i>Дело Милоша Црњанског</i> (ур. М. Вуксановић), Нови Сад: САНУ – Огранак у Н. Саду, 2018, 15-33.

Назив предмета: ПОЕТИКА СРПСКОГ ПРЕДРОМАНТИЗМА
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета: Овладавање знањима о кључним поетичким одликама књижевности српског предромантизма. Оспособљавање за самостално дијахронијско и синхронијско проучавање предромантичарског песништва, фикционалне и нефикционалне прозе, како би се након успешног завршетка курса стекла научно релевантна знања о примарним поетичким, жанровским и тематским одликама литерарног стваралаштва српских предромантичара.
Исход предмета: По успешном завршетку овог курса, докторанди ће бити оспособљени за самостално проучавање истраживачке грађе, односно критичко преиспитивање досадашњег статуса предромантичарских аутора у српској књижевној историографији.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Поред детаљне анализе књижевноисторијског значаја и уметничке вредности предромантичарске поезије и прозе, посебна пажња посвећена је тумачењу поетичких карактеристика репрезентативних жанрова српског предромантизма. Како би стекли неопходна знања која ће им олакшати израду студијског рада, докторантима ће бити пружена могућност да упознају с проблемским аспектима који оправдавају поступак савременог превредновања стваралаштва српских предромантичара, попут (ауто)поетичких исказа у предговорима, реалистичних путописних елемената у нефкционалној прози, односа писца и читаоца, уверљиве психолошке карактеризације главних ликова, као и иновативне обраде традиционалних тематских предлога (библијска и средњовековна књижевност, усмена традиција и др.), чије је присуство уочљиво у поезији и прози српских предромантичара. Рад на књижевноисторијски релевантним текстовима следећих аутора: А. Стојковић, М. Видаковић, К. Маринковић, В. Ракић, Г. Ковачевић, П. Соларић, Ј. Дошенић, Ј. Пачић, А. Пишчевић, С. Текелија, Ј. Хаџић, Н. Грујић, Ј. Суботић.
Препоручена литература Бал, М. <i>Наратологија</i> , Алфа: Бг, 2000. Бахтин, М. <i>О роману</i> , Нолит: Бг, 1989. Дамјанов, С. <i>Вртови нестварног</i> , Службени гласник: Бг, 2011. Вовел, М. (прир.). <i>Човек доба просвећености</i> . Клио: Бг, 2006. Дамјанов, С. <i>Нова читања традиције 1-3</i> , Службени гласник: Бг, 2012. Деретић, Ј. <i>Видаковић и рани српски роман</i> , МС:НС, 1980. Дрејн, Ц. <i>Увођење у Стари завет</i> , Клио: Бг, 2003. Дрејн, Ц. <i>Увођење у Нови завет</i> , Клио: Бг, 2004. Ераковић, Р. <i>Епско песништво српског предромантизма</i> , МС: НС, 2008. Ераковић, Р. <i>Скице рубних простора књижевног наслеђа</i> , Службени гласник: Бг, 2009. Ераковић, Р. <i>Apokrifna istorija epskog pesništva srpskog predromantizma</i> , Slavistična revija, 58/2010, 2, Ljubljana, 2010, 233-240. Ераковић, Р. <i>Скице за породични портрет арадских Текелија</i> , ЗМС за КиЈ, LVIII, 2/2010, 303-311. Ераковић, Р. <i>Милован Видаковић: први српски бестселер писац</i> (у: „Милован Видаковић“), ИЦ МС: Нови Сад, 2011, 7-22. Ераковић, Р. <i>Лик Сатане у Његошевој „Лучи микрокозма“ и религиозним еповима српских предромантичара</i> (у: „Његош у свом и нашем добу: 1813-2013“) МС: НС, 2/2014, 235-243. Ераковић, Р. <i>Дипломата, деспот, његова жена и њихов законодавац</i> (у: „За и против Вука 2“), Службени гласник, Бг, 2016, 233-256. Ераковић, Р. <i>Дневник читалачких искушења</i> , Матица српска: Нови Сад, 2019; Јаус, Х. Р. <i>Естетика рецепције</i> , Нолит: Бг, 1978. Лесковац, М. <i>Из српске књижевности</i> , МС: НС, 1968. Милошевић, Н. <i>Негативни јунак</i> . Београд, 1990. Николић, Н. <i>Кастриране јуноше</i> , МС: НС, 2004. Павић, М. <i>Предромантизам</i> , Научна књига: Бг, 1991. Пејгелс, Е. <i>Откровења</i> , Службени гласник: Бг, 2013. Прац, М. <i>Агонија романтизма</i> , Нолит: Бг, 1974. Расел, Ц. <i>Принц таме</i> , Понт: Бг, 1995. Тодоров, Ц. <i>Ми и други</i> , Библиотека XX век: Бг, 1994.

Назив предмета: Град у српској књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознати студенте са историјом и кључним особеностима слике града на репрезентативним примерима из српске књижевности.
Исход предмета Познавање основних карактеристика слике града у кључним делима савремене српске прозе. Оспособљеност самосталног тумачења слике града у књижевним текстовима
Садржај предмета Кратка историја перцепција града у књижевности и филозофији: ренесанса, Просвећеност, романтизам, модернизам, постмодернизам. Разликовање полиса и мегалополиса, као два типа урбаног простора; хуманистички и антихуманистички темељи урбаног простора. Анализа одговарајућих текстова из домена српске књижевности, који могу да послуже као пример различитих типова тематизације града.
Препоручена литература К. Е. Шорске, “Идеја о граду у европској мисли – од Волтера до Шпенглера”; Б. Пајк “Град у сталним променама” Р. Лехан “Од мита до мистерије” (сва три текста у: Поља, бр. 453, септембар – октобар, 2008,) Г. Зимел, “Метрополис и духовни живот” у <i>Георг Зимел 1858-2008</i> , Нови Сад, 2008. 280-291. О. Шпенглер, “Градови и народи (Душа града)” у <i>Пропаст Запада</i> , Београд, 2003. 105-137. М. Ломпар, <i>Црњански и Мефистофел</i> , Нолит, Београд, 2007. (одломци) С. Владушић, <i>Црњански, Мегалополис</i> , Београд, 2012. (одломци)

Назив предмета: Књижевнице и канон српске књижевности
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Детаљно упознавање са целокупним књижевним опусима српских књижевница (штампане публикације, радови у књижевној периодици и архивска грађа). Стицање увида у разноликост опуса српских књижевница.
Исход предмета Познавање стваралаштва српских књижевница у различитим књижевноисторијским епохама. Упознавање са улогом и значајем књижевница и тумачењем њихових позиција у канону српске књижевности.
Садржај предмета Теоријска настава: Проучавање стваралаштва књижевница огледаће се у разумевању друштвених околности у којима су живеале и стварале. Особен поглед на политичка збивања, односе у породици, на снажање појединца у бурним историјским периодима и на судбину националног колективитета. Анализирање улоге и позиције српских књижевница у непрекидној борби традиционалног и модерног у књижевности, имајући у виду њихову природну потребу да се изборе са увреженим схватањима положаја жена у свим сегментима друштвеног живота. Место књижевница у историји српске књижевности. Заборављене књижевнице. Постојање „женске књижевне историје“. Студијски истраживачки рад: Рад на одабраним књижевним текстовима (Еустахија Арсић, Милица Стојадиновић Српкиња, Савка Суботић, Милева Симић, Даница Марковић, Јулка Хлапец Ђорђевић, Јелена Димитријевић, Анђелија Лазаревић, Јелена Скерлић Ћоровић, Исидора Секулић, Десанка Максимовић, Светлана Велмар Јанковић...)
Препоручена литература Надежда Петровић, <i>Библиографија књига жена писаца у Југославији</i> , Београд-Љубљана-Загреб 1936; Властоје Алексијевић, <i>Наша жена у књижевном стварању</i> , Београд 1941; Зорица Хацић, <i>Историја једне самоће. Поезија и проза Данице Марковић</i> , Нови Сад 2007; Славица Гароња Радованац, <i>Жена у српској књижевности</i> , Нови Сад 2010; Силија Хоксворт, <i>Гласови у сенци: жене и књижевност у Србији и Босни</i> , Београд 2017.

Назив предмета: Увод у интертекстуалност
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознати студенте са теоријом и функцијом интертекстуалности.
Исход предмета Познавање основних претпоставки о важности интертекстуалне природе књижевности. Оспособљеност за самостално тумачење интертекстуалних односа у књижевним текстовима.
Садржај предмета Кратка историја идеје интертекстуалности, о од њених почетака као идеје (Бахтин), до јасне теоријске и термилошке артикулације (Јулија Кристева; Ролан Барт). Разликовање овог појма у сагледавањима и промишљањима неколиких теоретичара (Ј. Кристева; Р. Барт; Ж. Женет; М. Рифатер; Х. Блум; З. Константиновић; Д. Ораић-Толић). Анализа одређених текстова из српске и светске белетристике који могу да послуже као пример за теорију интертекстуалне природе књижевности.
Препоручена литература М. Бахтин, <i>Проблеми поетике Достојевског</i> , Нолит, Београд 1967. Х. Блум, <i>Антитетичка критика</i> , Слово љубве, Београд 1980. Ђ. Деспих, <i>Порекло песме</i> , Агора, Зрењанин 2008. Г. Ерор, <i>Генетички видови (интер)литерарности</i> , Народна књига, Београд 2002. Ж. Женет, <i>Фигуре</i> , Вук Караџић, Београд 1985. З. Константиновић, <i>Компаративно виђење српске књижевности</i> , Светови, Нови Сад 1993. З. Константиновић, <i>Интертекстуална компаратистика</i> , Народна књига, Београд 2002. Д. Ораић-Толић, <i>Теорија цитатности</i> , Графички завод Хрватске, Загреб 1990.

Назив предмета: Усмени/фолклорни драмски облици
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Оспособљавање студената за усвајање знања, везаних за основне елементе фолклорних драмских форми, њихове класификације, развоја и значаја у оквиру народног усменог стваралаштва.
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: -уче и објасне проблеме приликом класификације драмских игара; - идентификују основне елементе фолклорних/усмених драмских форми; - оцене њихову важност и значај као недовољно истражених форми фолклорног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Проблеми класификације драмских игара; уочавање њихових кључних елемената (драмски заплет, подела улога, импровизација, костимирање, маскирање и сл.); контекст извођења (народна смеховна култура као првобитни извор поменутих облика и веза с календарским ритуалима и култом плодности). Драмски елементи у појединим обредима календарског циклуса (коледарски, вертеп, лазарички, краљички итд.). Народне игре које су се изводиле на тзв. зимским <i>сијелима</i> (од Божића до ускршњих поклада) као кључни вид рудиментарних драмских облика народног стваралаштва, односно сценско-драмске игре с развијеном театролошком основом. Важност и значај њиховог изучавања као недовољно истраженог облика фолклорног стваралаштва. <i>Практична настава</i> Рад на одабраним текстовима из збирки различитих сакупљача (В. Врчевић, Т. Братић и С. Делић, Т. Ђорђевић и др.) у којима су публиковане народне игре ове врсте.
Препоручена литература Л. Костић, Народно глумовање, <i>Гласник Земаљског музеја у Босни и Херцеговини</i> , V, 1893: 357-388; Ј. Јокић, Лаза Костић као зачетник проучавања фолклорних драмских форми (народног глумовања), <i>У спомен на Лазу Костића (Зборник радова)</i> , Филозофски факултет, НС, 2011: 219-230; <i>Фолклорни театар у балканским и подунавским земљама</i> , ур. Д. Антонијевић, Бг, 1997; Д. Антонијевић, <i>Дромена</i> , Бг, 1997; В. Марјановић, Структура играка и народно глумовање у обредној пракси у Србији, <i>Гласник Етнографског музеја у Београду</i> , 72, 2008: 73-92. Ј. Јокић, <i>Врчевићеве збирке Српских народних игара као извор за проучавање народне драме</i> , Годишњак катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, VI, Филолошки факултет, Бг, 2011: 85-97.

Назив предмета: Средњовековна књижевна симболика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: /
Циљ предмета Стицање знања о карактеристикама и значају симбола у средњовековној књижевности и уметности. Развијање способности препознавања симбола у средњовековним књижевним текстовима и њихово тумачење у општехришћанском контексту. Упознавање са устаљеним фондом симбола у српској средњовековној књижевности.
Циљ предмета Студент је способан да изведе закључак о устаљеном фонду симбола у средњовековној књижевности, као и да уочи функцију симбола у различитим жанровима средњовековне књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Библијска симболика. Утицаји псалмске симболике на српску средњовековну књижевност. Симбол као опште место. Опште место као симбол. Иконографија и средњовековна књижевност. Симбол у усменој традицији и средњовековној књижевности. Симбол у српској средњовековној поезији (<i>Србљак</i>). Симбол у житијној књижевности (Свети Сава, Стефан Првовенчани, Доментијан, Теодосије, Данило Други, Григорије Цамблак, Константин Филозоф). Симбол у стваралаштву Димитрија Кантакузина. <i>Практична настава:</i> Индивидуални рад у одређеном тематском оквиру (симболика биљака, симболика животиња, симболика бројева, симболика боја, симболика материјалних предмета, симболика имена итд.).
Препоручена литература Ђ. Трифуновић, <i>Азбучник српских средњовековних књижевних појмова</i> , Београд, 1990; С. С. Аверинцев, <i>Поетика рановизантијске књижевности</i> , Београд, 1982; Д. С. Лихачов, <i>Поетика старе руске књижевности</i> , Београд, 1982; Д. Петканова, <i>Средновековна литературна симболика</i> , Софија, 2000; Е. Р. Курцијус, <i>Европска књижевност и латински средњи век</i> , Београд, 1996; У. Еко, <i>Симбол</i> , Београд, 1995; Д. Поповић, <i>Цветна симболика и култ реликвија у средњовековној Србији</i> , Зорграф 32, 2008, 69–81; J. Chevalier, A. Gheerbrant, <i>Rječnik simbola: mitovi, sni, običaji, geste, oblici, likovi, boje, brojevi</i> , Zagreb, 1983; М. Елијаде, <i>Слике и симболи. Огледи о магијско-религијској симболици</i> , Сремски Карловци–Нови Сад, 1999; <i>Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva</i> , ur. A. Badurina, Zagreb, 1990.

Назив предмета: Стих
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Образовни циљ: Упознавање са општом теоријом стиха, стиховним репертоаром, историјским развојем; стицање основних знања о сталним облицима песме и строфе и начинима њиховог тумачења
Исход предмета Овладавање методом статистичког описа стиха и оспособљавање за тумачење резултата у равни језичкој и књижевноисторијској
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Типологија стиха; развој стиха и стиховног репертоара од средњег века до слободног стиха; стални облици песме и строфе. 2. Опис стиха; тумачење резултата описа у равни поетичкој, стилистичкој и језичкој. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Анализа стиха на изабраним примерима.
Препоручена литература 1. Петровић, Светозар, „Стих”, у: <i>Увод у књижевност</i>. Ур. З. Шкреб, А. Стамаћ. Загреб: Графички завод Хрватске, 1983, 365–428. 2. Петровић, Светозар. <i>Облик и смисао</i>. Београд: Фабрика књига, 2003. 3. Грдинић, Никола. <i>Стални облици строфе и песме</i>. Београд: Народна књига / Алфа, 2007. 4. Грдинић, Никола. <i>Нерегуларни метрички облици</i>. Сомбор: Градска библиотека „Карло Бијелицки”, 1995. 5. Ружић, Жарко. <i>Српски јамб и народна метрика</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност, 1975. 6. Ружић, Жарко. <i>Над загонетком стиха</i>. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1986. 7. Зборници: <i>Змајев стих, Стих друге половине 19. века., Стих у песми, Стих и жанр</i>. Нови Сад: ВАНУ, 1985, 1987, 1988, 1991. 8. Стефановић, Мирјана Д. <i>Српска грађанска поезија</i>. Ваљево: „Милић Ракић”, 1992. 9. Матић, Светозар. <i>Принципи српске версификације</i>. Београд: Службени гласник, 2011. 10. Тарановски, Кирил. <i>О српском стиху</i>. Београд: Службени гласник, 2010. 11. Париповић, Сања, „Метрички регистар песама Јована Илића”, у: <i>Породица Јована Илића у српској књижевности и култури</i>, зборник радова. Београд: Институт за књижевност и уметност, 2003, 165-180. 12. <i>Сонет у европском песништву</i>, зборник радова. Београд: Задужбина Илије М. Коларца, 2001. 13. Париповић Крчмар, Сања. <i>Стални песнички облици српског неосимболизма</i>. Београд: Службени гласник, 2017.

Назив предмета: Време и простор – конструктивни елементи поетског света српске усмене епике
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета: Оспособити студенте да уоче, идентификују и интерпретирају елементе везане за време и простор српске усмене епике, односно темпорални и локациони кôд (догађаје, локусе, ликове као носиоце хронотопичности, анахронизам и анатопизам као обликотворна начела и др). Проценити, објаснити и категоризовати функционалност елемената темпоралног и локационог кôда у садејству са осталим кодовима и знацима (митолошки, етнолошки и др) у оквиру поетског система епске песме
Исход предмета. По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - мапирају и интерпретирају три преломне тачке јуначке биографије; - уоче и структуришу темпорални код временске маркере епске песме; - процене однос претхришћанских и хришћанских елемената у фаталистичком концепту времена и есхатолошкој слици историје; - објасне како јунак обједињује просторне и временске маркере песме; - реконструишу систем елемената митског модела света; - процене како се у бинарним опозицијама отвореног и затвореног простора (ре)актуелизује опозиција природе и културе; - оцене оправданост појма „хронотоп“ када се он примени на епску песму
Садржај предмета Временски кôд. Биографско време лика: необично рођење, иницијација (прва борба, женидба), смрт; Наративно време: однос према историји; свети дани и профано време; дневно и ноћно време; „отворено“ и „затворено“ време; фаталистички концепт; есхатолошке представе; однос „извођачког“ и сужејног времена; анахроно поље лика Просторни кôд. Митски модел света: дуални (<i>овај</i> свет: <i>онај</i> свет) и трипартитни; отворени (гора, поље, небо, вода...) и затворени простори (пећина, двор, град) епске песме; културни и дивљи простор; лиминални простор (друм, бедем града, обала реке и сл.); Ка конституисању епских хронотопа. Хронотопичност епских јунака.
Препоручена литература Г. Башлар. Поетика простора. Београд 1969; Д. С. Лихачов. Поетика старе руске књижевности. Београд 1972; С. Ю Неклюдов. „Заметки об эпической временной системе“, <i>Труды по знаковым системам</i> . VI. (1973): 150–165; Ј. М. Лотман. Структура уметничког текста. Београд 1976; М. Клеут. Иван Сењанин. Нови Сад 1987; М. Детелић. Митски простор и епика. Београд 1992; Љ. Пешикан-Љуштановић. Змај Огњени Вук – мит, историја, песма. Нови Сад 2002; А. Лома. Пракосово. Београд 2002; М. Детелић. Бели град. Београд 2006; С. Самарџија. Биографије епских јунака. Београд 2008; Време, вакат земан: аспекти времена у фолклору. Л. Делић (ур.). Београд 2013; D. Perić. <i>Temporal Formulas in Serbian Epic Songs</i> , Balkanica , knj. XLIV (2013), 43–64.

Назив предмета: Књижевност егзила
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање са поетичким карактеристикама књижевности егзила, могућностима промењене рецепције књижевности пре и током трајања егзила као и могућим променама које настају са напуштањем матичне културе.
Исход предмета Оспособљеност за самостално препознавање поетичких карактеристика књижевности егзила, формалних и садржинских разлика насталих променом перспективе из које се пише и односа према Другом.
Садржај предмета Теоријска настава: Одређење појма књижевности егзила и његово разликовање од књижевности дијаспоре, исељеничке књижевности и књижевности „унутрашњег егзила“. Књижевност егзила као одговор на друштвене, политичке и друге врсте условљености културе из које се пише и културе за коју се пише. Преглед књижевности егзила од Овидија преко Дантеа до данас. Језик егзила. Сећање и егзил. Поетика пре, током и после егзила. Разликовање садржинских и формалних промена насталих услед дислоцирања. Идентитет писца и идентитет књижевности егзила. Књижевност егзила у 20. веку (Т. Ман, Ј. Бродски, В. Гомбрович, В. Набоков, Ч. Милош...). Студијски истраживачки рад: избор из дела М. Црњанског, В. Стевановића, Д. Албахарија, М. Ковача, Д. Угрешић, С. Ваљаревића, Ч. Симића и аутора по избору студената.
Препоручена литература 1. Ladányi, I. (2008). Mapiranje egzila u Muzeju bezuvjetne predaje Dubravke Ugrešić. <i>Fluminensia</i>, 20/1, str. 119-138. 2. Bertolini, P. (2008). <i>On the Cultures of Exile, Translation and Writing</i>. West Lafayette: Purdue University Press. 3. McClennen, A. S. (2004). <i>Dialectics of Exile: Nation, Time, Language, and Space in Hispanic Literatures</i>. West Lafayette: Purdue University Press. 4. Ugrešić, D. (2000). Pisati u egzilu“. <i>Reč</i>, 60/5, str. 97-109. 5. Said, E. (2005). Razmišljanja o egzilu. <i>Zarez</i>, VII/149, str. 24-26.

Назив предмета: Техника научног рада
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање са техником научног истраживања и трагања за документацијом, са радом у научним установама, прикупљањем грађе и израдом научног рада.
Исход предмета Савладавање поступака и вештина који доприносе сврсисходнијем и економичнијем истраживању, а затим и одређеном стандардизованом облику научног рада.
Садржај предмета Предавања: Овладавање техником научноистраживачког рада: сврха, циљ, однос метода и технике. Избор и формулисање теме научног рада. Прикупљање грађе и трагање за документацијом. Рад у библиотекама и архивима. Врсте библиографија. Библиотечки каталози. Електронске базе података. Општи и посебни приручници. Извори: рукописна и штампана грађа. Избор и коришћење литературе и грађе. Текст научног дела. Организација и распоред прикупљене грађе. План и концепт рада, коначан текст. Документарна подлога рукописа: цитати, фусноте, апстракти, резимеи, кључне речи, регистри и друге врсте прилога. Техничка обрада рукописа. Транскрипција и траслитерација текста. Лекторисање и коректура рукописа. Студијски истраживачки рад: Формулисање теме, израда апстракта, резимеа и кључних речи.
Препоручена литература Шамић, М. (1984). <i>Како настаје научно дјело</i> . Сарајево: Свјетлост. Поповић, З. В. <i>Како написати и публиковати научно дело</i> . Академска мисао: Београд. Ebest, S.B. et al. (2004). <i>Writing from A to Z. The Easy-to-Use Reference Handbook</i> . Boston: Mc Graw Hill.

Назив предмета: Румунска проза
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Уписан на докторским студијама, студијски програм: Језик и књижевност
Циљ предмета: студентима се пружа прилика додатне наставе из румунске књижевности, прозу румунских класика, крај XIX и почетак XX века, међуратну и послератну румунску прозу, румунске романсијере – савремену румунску књижевност у Румунији и дијаспори, румунску филозофију и критику, која се мери у светским оквирима и румунску књижевност у Војводини.
Исход предмета: усвајање знања; студенти су у стању да разумеју промене које се одвијају у румунској прози у Румунији и у Војводини. Критички износе своје мишљење о развоју румунске прозе, о правцима и о страним утицајима на румунска прозна дела. Упознали су румунске романсијере – савремену румунску књижевност у Румунији и дијаспори, румунску филозофију и критику, која се мери у светским оквирима и румунску књижевност у Војводини.
Теоријска настава: најпознатији румунски прозни писци, часописи и правци с краја XIX и почетка XX века. Покрет <i>Омладина</i> (<i>Junimea</i>). Часописи <i>Convorbiri literare</i> , <i>Contemporanul</i> , <i>Familia</i> , <i>Viața românească</i> и покрет <i>попоранизам</i> , <i>Șeșăntorul</i> и покрет <i>семанаторизам</i> ; <i>Viața nouă</i> и нова естетска оријентација, <i>Gândirea</i> и <i>традиционализам</i> . Утицај европске књижевности на румунску прозу. Утицај немачке филозофије на румунску прозу. Период транзиције у румунској књижевности, анализа прозних дела и позоришних комада овог периода као и литература која је релевантна овом периоду. Међуратна румунска књижевност: традиционализам, модернизам и реализам као основни правац. Развој румунске драматургије. Представници. Интерпретација најзначајнијих дела писаца експресионизма. Велики романсијери и реалисти – савремена румунска књижевност у Румунији и дијаспори. Модернизам: часопис <i>Zburătorul</i> . авангардни часописи. Румунска филозофија и критика. Скептична и антикласична критика. Меморијалисти. Нови, урбани роман, значајна филозофска дела Н. Јорге, Василеа Парвана; Лучијана Благе; Нае Јонескуа; М. Елијадеа; Емила Ђорана; прозно дело; Михајил Себастијан, прозно дело; часописи „нове генерације“ писаца. Постмодернисти. Анализа позоришних дела и дела писаца из румунске дијаспоре у контексту европске књижевности. Типологија савременог румунског романа. Књижевност у Војводини: публикације и књижевни покрет око часописа <i>Лумина</i> .
Практична настава: проучавање књижевне критике и литературе румунских класика, крај XIX и почетак XX века; међуратне и послератне румунске прозе; проучавање румунских романсијера – савремену румунску књижевност у Румунији и дијаспори, румунске филозофије и критике, која се мери у светским оквирима; проучавање румунске књижевности у Војводини;
Литература Agache, C. (2010). <i>Literatura română din Voivodina</i> . Panciova: Editura Libertatea. Alexandrescu, S. (2000). <i>Identitate în ruptură</i> . Mentalități românești postbelice. București: Univers. Călinescu, G. (1998). <i>Istoria literaturii române de la origini până în prezent</i> . Onești: Editura Aristarc. Glodeanu, Gh. (2007). <i>Poetica romanului interbelic: o tipologie posibilă</i> . București: Ideea Europeană. Goldiș, A. (2013). <i>Sincronizarea criticii românești postbelice în deceniile opt și nouă</i> . Teorii, metode, critici. București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române. Flora, R. (1971). <i>Literatura română din Voivodina</i> . Pančevo: Libertatea. Manolescu, N. (2008). <i>Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură</i> . Pitești: Ed. Paralela 45. Mazilu, D. H. (2004). <i>Recitind literatura română veche: compendiu</i> . București: Ager. Piru, A. (1981). <i>Istoria literaturii române de la început până azi</i> . București: Editura Univers. Popa, M. (2009). <i>Istoria literaturii de azi pe mâine</i> . București: Editura Semne. Popa, N. Șt. (1997). <i>O istorie a literaturii române din Voivodina</i> . Pančevo: Editura Libertatea. Popović, V, Darabuș, C. (2012). <i>Literatura de limba română din Serbia și antropologia culturală</i> . Cluj: Editura Risoprint& Novi Sad: Fond Europa. Puia-Bădescu, M. (1998). <i>I. L. Caragiale și B. Nușić - comediografi</i> . Panciova: Editura Libertatea. Simion, E. (1976). <i>Scriitorii români de azi</i> . București: Editura Cartea Românească. Streinu, V. (2006). <i>Pagini de critică literară</i> . București: Academia Română. Ștefănescu, A. (2005). <i>Istoria literaturii române contemporane: 1941-2000</i> . București: Mașina de Scris.

Назив предмета: РУМУНСКА КЊИЖЕВНОСТ У ЕВРОПСКОМ КОНТЕКСТУ
Статус предмета: ИЗБОРНИ
Број ЕСПБ: 10
Услов: Уписан на докторским студијама Језика и књижевности
Циљ предмета Стицање знања о румунској књижевности у европском контексту.
Исход предмета Студенти разумеју румунску књижевност у европском контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европски контекст румунске књижевности. Димитрије Кантемир и европски хуманизам. Еминеску и европски романтизам. Народна књижевност и европски дух румунске књижевности. Традиција, експеримент и иновација у румунској међуратној књижевности. Књижевне парадигме послератне књижевности. Савремена румунска књижевност и културни трансфер. Румунски писци у европским књижевностима. Румунски модернизам: симболизам, експресионизам. Мирфа Елијаде и обнова румунске прозе. Румунска поезија између модернизма и постмодернизма. Историја румунског романа. Критички дискурс о егзилу и фигура егзила у савременој румунској књижевности. Румунска критика. Румунски есеј. Румунска књижевност из Војводине у европском/балканском контексту. Канонски писци. Компаратистички аспект румунске књижевности. <i>Практична настава</i> Интерпретација дела румунске књижевности и проналажење додирних тачака са европским књижевностима. Употреба стручне литературе за објашњење и тумачење нових ситуација, у ширим контекстима. Самостално извршење комплекснијих стручних задатака.
Препоручена литература Alexandrescu, S. (2000). <i>Identitate în ruptură</i> . Mentalități românești postbelice. București: Univers. Bud, C. (2013). <i>Literatura română în Franța: configurări critice în context european</i> . București: Muzeul Național al Literaturii Române Călinescu, M. (2005). <i>Cinci fețe ale modernității</i> . Iași: Polirom, Iași, cap. I „Ideea de modernitate”. Dobrescu, C. (2013), <i>Plăcerea de a gândi. Moștenirea intelectuală a criticii literare românești (1960-1989)</i> . București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române. Harold, B. (1998). <i>Canonul occidental. Cărțile și Școala Epocilor</i> . București: Univers. Goldiș, A. (2013). <i>Sincronizarea criticii românești postbelice în deceniile opt și nouă</i> . Teorii, metode, critici. București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române. Ilie, Rodica (2013). <i>Revoluția codurilor cultural. Identitate și spirit european în literatura română a secolului XX</i> . București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române. Manolescu, N. (2008). <i>Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură</i> . Pitești: Ed. Paralela 45. Mazilu, D. H. (2004). <i>Recitind literatura română veche: compendiu</i> . București : Ager. Mihăilă, G. (1979). <i>Cultură și literatură română veche în context european: studii și texte</i> . București: Editura științifică și enciclopedică. Mihăilescu, D. C. (2004). <i>Literatura română în postceaușism. I, Memorialistica sau trecutul ca re-umanizare</i> . Iași: Polirom. Muthu, M. (1976). <i>Literatura română și spiritul sud-est european</i> . București: Minerva. Negrici, E. (2002). <i>Literatura română sub comunism: proza</i> . București: Fundației PRO. Patraș A. (2013). <i>Eugen Lovinescu și modelele românești și europene ale criticii literare interbelice</i> . București: Editura Muzeului Național al Literaturii Române. Popović, V.& Janjić, I. (2015). <i>Cultura (a)română din Serbia în context european</i> . Arad: Gutenberg Univers. Simuț, Ion, <i>Incursiuni în literatura actuală</i> , Oradea, Cogito, 1994 Spiridon, M., Lefter, I. B., Crăciun, G. (1998). <i>Experimentul literar românesc postbelic</i> . Pitești: Editura Paralela 45, Colecția 80. Seria Esecuri.

Назив предмета: Феномени интеркултурности у мађарској књижевној култури у Војводини
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Оспособљавање за проучавање књижевног текста у контексту историје културе, постизање висок степена разумевања и примене видова интертекстуалних веза у анализи текстова са области историје Мађарске културе и књижевности у Војводини.
Исход предмета На основу анализе књижевних и културно-историјских текстова, студент треба да покаже висок степен способности за интегрални приступ поучавању текстова Мађарске књижевности у Војводини.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Настанак, периоди, токови, појаве, институције историјата мађарске културе и књижевности у Војводини. Ствараоци. Узајамне везе културе и књижевности. Историја културе као извор, збир елемената у процесу стварања структуре књижевног текста, као и текста Мађарске књижевности у Војводини. <i>Практична настава</i> Критички приказ литературе, анализа књижевног текста, студијски истраживачки рад.
Препоручена литература 1. „Afelett sokszor harcolást töttek”. Források a Délvidék történetéhez I. Szerk. Csorba Béla. Budapest, Hatodik Síp Alapítvány, 1997. 2. Árnyéka eltűnő nevemnek... Források a Délvidék történetéhez II. Szerk. Csorba Béla, Pál Tibor. Budapest, Hatodik Síp Alapítvány. 1998. 3. S nem törődtek vele, a holnap mit öröl... Források a Délvidék történetéhez III. Szerk. Csorba Béla. Budapest, Hatodik Síp Alapítvány, 1999. 4. Bori Imre: Ezredéve itt. Újvidék, Forum Könyvkiadó, 2004. http://www.forumliber.rs/pdf/books/Bori%20Imre%20EZREDEVE%20ITT.pdf 5. Vajda Gábor: Remény a megfélemlítettségben. A délvidéki magyarság eszme- és irodalomtörténete. Szabadka, MTT, 2006. 6. Vajda Gábor: Az autonómia illúziója. A délvidéki magyarság eszme- és irodalomtörténete. 1972–1989. Szabadka, MTT, 2007. https://mtt.org.rs/wp-content/uploads/Vajda-Gabor-2-kotet-2007.pdf 7. Bori Imre: A jugoszláviai magyar irodalom története. Újvidék, Forum Könyvkiadó, 2007. 8. Mák Ferenc: A délvidéki magyarság válogatott történeti és honismereti bibliográfiája. Újvidék, Zenta, Forum Könyvkiadó, VMML, 2008. 9. Hózsa Éva: A novella Vajdaságban. Újvidék, VMFK, 2009. 10. Grendel Lajos: A modern magyar irodalom története. Budapest, Pesti Kalligram, 2010. 11. Ispánovics Csapó Julianna: A bácskai magyar irodalmi kultúra előtörténete a régió magyar könyvkiadása szempontjából. Újvidék, BTK, 2011. 12. Bence Erika: Virtuális irodalomtörténet. Veszprém, Iskolakultúra, 2015. https://mek.oszk.hu/16600/16648/16648.pdf

Назив предмета: Историја војвођанског мађарског романа
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Циљ предмета је упознавање историје романа војвођанске мађарске књижевности, уочавање специфичних тенденција писаца овог региона у обликовању романеског жанра.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да анализирају мађарске романе у Војводини и да препознају специфичне теме и поетске форме карактеристичне за овај регион.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Проблеми периодизације. Теорије о предисторији и културној историји региона. 2. Тема Бачке у романима на почетку 20. века. 3. Ишчекивање „правог војвођанског“ романа. Ержебет Берчек: Бескрајни зид. 4. Конел Сентелеки и локални колорит. 5. Романи Ервина Шинка, Оптимисти и Роман једног романа. 6. Стваралаштво Јаноша Херцега: од реализма до антиутопије. 7. Обнова жанра 1968. године: конкурс издавачке куће Форум. 8. Геопоетика у роману Пуњена птица Иштвана Домонкоша. 9. Романескни пут Нандора Гиона. 10. Од Макроа до Неопланте – Ласло Вегел. 11. Романи-есеји и лирски тонови прозе: Ото Толнаи. 12. Савремено женско писмо. 13. Романи о одрастању: преплитање тема и мотива. 14. Дечја књижевност. 15. Поетика најмлађе геренација стваралаца. <i>Практична настава</i> Анализа романа
Препоручена литература Bányai János. 1973. Könyv és kritika. Újvidék: Forum. Bence Erika. 2017. Miért sír Szulimán? Budapest: Cédrus Művészeti Alapívány–Napkút Kiadó. Bori Imre. 1999. A jugoszláviai magyar irodalom története. Beograd–Novi Sad: Zavod za udžbenike: Forum. Bori Imre. 1994. Szenteleky Kornél. Novi Sad: Forum. Elek Tibor. 2009. Gion Nándor írói világa. Budapest: Noran. Horváth Futó Hargita. 2012. Lokális kontextus, elbeszélői szerepkörök és a szövegek átjárhatósága Gion Nándor opusában. Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. Gerold László. 2001. Jugoszláviai magyar irodalmi lexikon 1918–2000. Novi Sad: Forum. Thomka Beáta. 1988. Esszéterek, regényterek. Újvidék: Forum. Toldi Éva. 2010. Egyetlen történeteink. Miskolc: Felsőmagyarország. Toldi Éva. 2015. Portable domovina: Reprezentacije prostora i povrede granica u prozi Nándora Giona. <i>Književna smotra</i> , br. 177 (3), vol. XLVII, 117–124.

Назив предмета: Миграција у контексту мађарске књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Миграција је друштвени процес који игра значајну улогу и у формирању књижевности. Циљ предмета је да укаже на транскултурална стремљења која одређују крижевне теме, језичке компоненте и поетске концепте пре свега у мађарској књижевности 21. века.
Исход предмета Препознавање транскултуралних појава и начина приповедања у књижевности, стицање вештина у анализи текстова из нових теоријских аспеката.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Сличности и разлике појмова 21. века са посебним освртом на књижевна остварења: миграција, емиграција, гастарбајтерство, путовање, туризам. 2. Миграција као свесни сусрет са другим културама. 3. Рат као сусрет култура и упознавање другости. 4. Стратегије наратора посматрача и сведока. 5. Емигрантско доживљавање домовине. 6. Културни механизми и литерарни примери сећања и заборава. 7. Сопствена култура и култура окружења. 8. Биографске теме, билдунгсроман. 9. Појам Балкана у мађарској књижевности, са нарочитим освртом на војвођанску књижевност. 10. Однос према културном наслеђу. 11. Губљење националног и настајање вишеструког индентитета. 12. Вишеструки идентитет као стваралачка поетика. 13. Гастарбајтери у мађарској књижевности у Војводини. 14. Примери очувања и промене језика и културе. <i>Практична настава</i> Анализа романа Мелинде Нађ Абоњи, Терезије Мора, Аготе Криштоф, Ђерђа Далоша, Арпада Куна, Ђерђа Драгомана, Атиле Бартиша, Атиле Балажа итд.
Препоручена литература Deleuze, Gilles–Guattari, Félix. 2009. <i>Kafka. A kisebbségi irodalomért</i> . Budapest: Qadmon. Hautzinger Zoltán–Hegedüs Judit–Klenner Zoltán. 2014 <i>A migráció elmélete</i> . Budapest: Nemzeti Közzolgálati Egyetem. Jablonczay Tímea. 2015. Transznacionalizmus a gyakorlatban: migrációs praxisok a könyvek, az írásmódok, a műfajok és a fordítási stratégiák geográfiájában. <i>Helikon</i> 2,137–156. Literatur und Migration. 2009. TEXT+KRITIK Sonderband. Hrsg. Heinz Ludwig Arnold. IX. Seyhan, Azade. 2006. <i>Writing outside the Nation</i> . Princeton UP. Szegedy-Maszák Mihály–Zákány Tóth Péter szerk. 2007. <i>Nemzeti művelődések az egységesülő világban</i> . Budapest: Ráció. Szegedy-Maszák Mihály. 2000. <i>Újraértelmezések</i> . Budapest: Kronika Nova. Thomka Beáta. 2018. <i>Regénytápasztalat</i> . Budapest: Kijárat. Toldi Éva. 2011. Hovatartozás-tudat, nyelvváltás, poétikai tapasztalat. <i>Korunk</i> 22 (11): 86–91 Z. Varga Zoltán. 2014. Komparatistikai kutatások az ezredfordulón. <i>Helikon</i> 4., 503–527.

Назив предмета: Контекст и мит града у књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Схватање града као места таложења различитих искустава кроз историју, упознавање студената са најновијим теоријама и методама истраживања града и функцијом града као архитектонске категорије у књижевним текстовима.
Исход предмета Припрема студената за будући научни истраживачки рад.
Садржај предмета Простор и текстови. Простор (<i>space</i>) и место (<i>place</i>). Нове перспективе у истраживању града. Менталне мапе и репрезентација града. Град као документ једног времена. Мит града у књижевности. Град и театарност. Визуална наратива града. Читати и приповедати град. Текстуални градови. Простор града као интертекстуални аспект. Улица, салон, кафана, трг. Периферија. Неместа. Локални контекст, <i>genius loci</i> – дух места. Књижевне ведуте. Присутност града у аутобиографијама и его-документима.
Препоручена литература Benevolo, Leonardo: <i>Grad u istoriji Evrope</i> . Prevod: Snežana Milinković. Clio, Beograd, 2004. Benjamin, Walter: <i>A második császárság Párizsa Baudelaire-nél. = Angelus novus. Értekezések, kísérletek, bírálatok</i> . Magyar Helikon, 1980. 820–931. Gadamer, Hans-Georg: <i>Az épületek és képek olvasása. = A szép aktualitása</i> . Budapest, 1994. 157–168. Gyáni Gábor: <i>Az utca és a szalon. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 1998.</i> Flaker, Aleksandar: <i>Književne vedute</i> , Matica hrvatska, Zagreb, 1999. Fonalka Mária: <i>Pétervár szemiotikája az orosz irodalomban</i> . Debreceni Egyetemi Kiadó, 2004. Karahasan, Dževad: <i>Pripovijedati grad</i> . Sarajevske sveske, 2008, br. 21-22, 156-179. Niedermüller Péter: <i>A város: kultúra, mítosz, imagináció</i> . Mozgó Világ , 20. 1994. 5. 5–17. N. Kovács T.–Böhm G.–Mester T.: <i>Terek és szövegek. Újabb perspektívák a városkutatásban</i> . Kijárat, Bp., 2005. Nora, Pierre: <i>Emlékezet és történelem között. A helyek problematikája</i> . = AETAS 1999. 3.142–157. Ožе, Mark: <i>Nemesta. Uvod u antropologiju nadmodernosti</i> . Beograd, 2005. Simmel, Georg: <i>A nagyváros és a szellemi élet</i> . In: <i>Válogatott társadalomelméleti tanulmányok</i> . Bp., 2001, 223–233. Veres András: <i>A közép-kelet-európai város, mint irodalmi toposz Konrád György regényeiben</i> . = Kapitány Á.–Kapitány G.: „Jelbeszéd az életünk”. <i>A szimbolizáció története és kutatásának módszerei</i> . I. Bp., 1995.

Назив предмета: Књижевно-историјска монографија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Преглед жанрова историје књижевности. Упознавање са типовима монографија књижевне историје. Упознавање са жанровским карактеристикама монографије. Преглед историје и теорије жанра монографије у области мађарске историје књижевности. Најзначајније књижевно-историјске монографије у мађарској књижевности.
Исход предмета Студенти стичу знање у домену проучавања развоја мађарске књижевности, то јест у домену истраживања историјских епоха, књижевних опуса и жанрова.
Садржај предмета Теоријска настава Жанрови књижевне историје. Жанровске карактеристике књижевно-историјске монографије. Монографија епохе. Биографске монографије и монографије писаца (монографије књижевних опуса). Монографије жанрова. Најзначајније монографије епоха мађарске историје књижевности. Монографије писаца (Бержењи, Петефи, Арањ, Кемењ, Јокаи, Миксат, Костолањи, Месел, Манди, Надаш, Данило Киш, Гион итд.) Монографије жанрова. Канонизација, култ, монографске тенденције. Практична настава Студијски истраживачки рад.
Препоручена литература Ankersmit, Frank. 2004. Atörténelmitapasztatlat.(Prev.Balogh Tamás) Budapest: Tipotex. [A., F.: HistoricalRepresentation. Stanford: S. University Press, 2001]. Assman, Jan. 1999. A kulturális emlékezet. (Prev. Hidas Zoltán) Budapest: Atlantisz. [A., J.: Das kulturelle Gedächtnis. München: C.H. Beck, 1992]. Frye, Northrop. 1998. A kritika anatómiája. (Prev. Szili József) Budapest: Helikon. [F., N.: Anatomy of Criticism. Princeton: P. University Press, 1957]. Imre László. 1996. Műfajok létformája XIX. századi epikánkban. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó. Kerényi Ferenc. 2008. Petőfi Sándor élete és költészete. Budapest: Osiris. Szajbély Mihály. 2010. Jókai Mór. Pozsony: Kalligram. Szilágyi Márton. 2014 A költő mint társadalmi jelenség. Csokonai Vitéz Mihály pályafutásának mikrotörténeti dimenziói. Budapest: Ráció Kiadó. Szegedy-Maszák Mihály: Kosztolányi Dezső. Pozsony: Kalligram, 2010. Szilágyi Márton. 2017. Mi vagyok én? Arany János költészete. Budapest: Kalligram.

Назив предмета: Поетика простора
Статус предмета:
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Циљеви наставе поетике простора су упознавање кандидата са специфичним проблемима, појмовима, терминима и правцима поетике простора. Циљ рада је да допринесе интерпретацији и бољем разумевању поетичке структуре књижевних текстова
Исход предмета Стицање одговарајућих компетенција у области поетике простора које су неопходне и релевантне при читању и интерпретацији књижевних текстова
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Геофилозофска интерпретација простора. Просторни обрт. Култура као просторна конфигурација. Митско мишљење и структура митског простора – беспросторност. Уметничке просторне форма. Књижевност и просторност. Просторне метафоре. О просторним димензијама текста. Књига као врста локализације. Читалац као ширење литерарног простора. Ментални простори: простори сећања, простори снова. Интертекстуални универзум. Ситуативне просторне структуре: чекање, таргање, сусретање. Географски хоризонт и локалитет бића. Дислокација као феномен моћи. Поетика промене простора: метафорика пута. Ентеријер у наративној структури. Парадокс затворене пространости. Поетика присуства и одсуства: блискост и удаљеност. Страни простори. Топологија старног – топологија странца. Књижевна репрезентација границе. Геопоетика, геокритика, екокритика. Простори геокултурне наратије. Поредбени простори – интеркултуралне релације. <i>Практична настава</i> Интерпретације теоријских текстова
Препоручена литература Гастон Башлар: Поетика простора, Београд: Култура, 1969, Градац, 2005. Корнелија Фараго: Динамика простора, кретање места. Нови Сад: STYLOS, 2007. Бернхард Валденфелс: Топографија страног. STYLOS, 2005. Мирослав Бекер: Дислокација као књижевни поступак. Umjetnost riječi, 1976/3. Жерар Женет: Књижевни простор = Фигуре, Београд: Вук Крадјић, 1985. Мишел Фуко: Места, Дело, 1990/ 5-6-7. Foucault, Michel. 1996. »О drugim prostorima«. Preveo s engleskog S. Grgas. U: Glasje III, 6: 8–14. Оже Марк, Неместа. Увод у антропологију надмодерности. 2005. год. Str. 120 Faragó Kornélia: Térirányok, távolságok. Térdinamizmus a regényben. Újvidék: Forum, 2001. (са литературом на мађарском језику). Sibley, David: A bináris város. Thalassa, 2004/ 1. 33–51. Michel Foucault, <i>Eltérő terek</i>, = <i>Uő.</i>, <i>Nyelv a végtelenhez</i>, szerk. Sutyák Tibor, Debrecen, 1999, 147-156. Térpoétika. Helikon, 2010/1-2 Sodža, Edvard V: <i>Postmoderne geografije : reafirmacija prostora u kritičkoj socijalnoj teoriji</i>. Fakultet za medije i komunikacije - Univerzitet Singidunum, 2013

Назив предмета: Историја књижевних појмова
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ:10
Услов:
Циљ предмета Студенти се упознавају са процесом настанка најважнијих књижевних појмова (пре свега назива жанрова и назива великих стилских епоха средњег и раног новог доба) у европској и мађарској стручној литератури у 19. и 20-21. веку.
Исход предмета Студенти су стекли увид у токове формирања књижевних категорија и способни су на самосталну интерпретацију процеса настанка књижевних појмова.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам дворске културе и дворске љубави (fin amors, amour courtois) у европској традицији. Расправа о средњовековној мађарској љубавној поезији (virágének-vita). Жанрови кратке прозе у средњовековној књижевности (fabliau, lais, legenda, exemplum, miraculum). Ознаке бокачовске кратке приче: новеле. Интерпретације ренесансе у стручној литератури 19. века, појам ренесансе у уметности 19. века. Појам ренесансног хуманизма. Савремени приступи поезији неолатинских песника (Accessus ad auctores: интерпретативна метода приписана Донату и Елијусу, граматичарима из 4. века; Вергилијев интелектуални пут као песнички узор). Улога медијске револуције у новим схватањима реформаторске књижевности. Плурализација знања као основна епистемолошка одлика раног новог века. Споне између хуманистичке и реформаторске књижевности. Развој појма барока (рехабилитација барока у 19. веку у историји уметности (Burckhardt, Wölfflin). Ничеово схватање барока. Појам књижевног барока, најновији културолошки приступ овом појму. Питање рококоа и галантне књижевности. Допуна реторичко-поетског система са лирском поезијом у периоду раног новог века. Настанак и развој поетике романа.
Препоручена литература Bahtyin, M. 1997. Az eposz és regény. In <i>Az irodalom elméletei III.</i> , Thomka B., szerk. (27–68). Pécs: Kijárat Kiadó. Bán, I. 1976. <i>A barokk</i> . Budapest: Gondolat. Curtius, R. 1948 (1933). <i>Europäische Literatur und lateinisches Mittelalter</i> . Tübingen –Basel: Francke. Elias, N. 2005. Az udvari társadalom: a királyság és udvari arisztokrácia szociológiai jellemzőinek Vizsgálata. Budapest: Napvilág. <i>Europäische Barock-Rezeption I-II</i> . 1991. Hrgs. von Klaus, G., W. Wiesbaden: Otto Harrasowitz. Huszt, J. 1931. Janus Pannonius. Pécs: Janus Pannonius Társaság. Kristeller, P. O. 1979. Szellemi áramlatok a reneszánszban. Budapest: Magvető. Lewis, C.S. 1953. <i>The Allegory of Love. A Study in Medieval Tradition</i> . London: Oxford University Press, Pluralisierungen –Konzepte zur Erfassung der Frühen Neuzeit. 2010. Hrgs. von Müller, Oesterreicher, W., Vollhardt, F. J.D. Berlin – New York, De Gruyter. Szörényi, L. 1993. A Szigeti veszedelem és az európai epikus hagyomány. In. Szörényi, L. 1993. <i>Hunok és jezsuiták</i> . (15-24). Budapest: Amfipress., 1993, Thienemann, T. 1931. Irodalomtörténeti alapfogalmak. Pécs: Danubia. Zemplényi, F. 2002. <i>Műfajok reneszánsz és barokk között</i> . Universitas: Budapest.

Назив предмета: Авангардни покрети и родно кодирање
Статус предмета: Изборни (први)
Број ЕСПБ: 10
Услов: Завршене дипломске (мастер) студије
Циљ предмета Упознавање са историјски разноврсним родним трендовима у књижевности светске/европске, јужнословенске и српске авангарде, као и њихова веза са другим медијима: филмом и сликарством.
Исход предмета Овладавање теоријским и методолошким приступима родног приступа овој специфичној проблематици, која је од недавно почела да се примењује и у истраживању културолошких и поетичких премиса књижевне авангарде и њених покрета, у првом реду експресионизма и надреализма.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Проблем родног идентитета у авангардној књижевности. Типови маскулинитета и његова криза (Кафка, Црњански, Крлежа, Растко Петровић). Аспекти материнства, фантазије о (мушком) рођењу. Конфликт са оцем као носиоцем институционалног поретка на различитим нивоима. Конфликт мушког и женског принципа и замена родних улога. Фигура проститутке, инцест (Тракл, Настасијевић). Мизогинија (немачки експресионисти, Црњански, Андрић, Јанко Полић Камов). Лудило, жеља и сексуалност (експресионисти, надреалисти). Сексуална манипулација женом ради социјалне и политичко-финансијске доминације. Манифестације Queer естетике. <i>Практична настава</i> Анализа и контекстуализација ових текстова у светлу теоријских приступа везаних за родне приступе и интердисциплинарне повезаности (филм, сликарство, психологија, филозофија). Препоручена литература „Expressionism and Gender“, ed. by Frank Krause, Vanderhauck&Ruprecht, 2010; Hal Foster, „Convulsive Identity“ The MIT Press, October, Vol. 57 (Summer, 1991), pp. 18-54; Andrew Webber, „Sexuality and the Sense of Self in the Works of Georg Trakl and Robert Musil“, London 1990; „Прегледни речник компаратистичке терминологије и културе“, ур. Б. Стојановић Пантовић, М. Радовић и В. Гвозден, АК, Нови Сад, 2011; „Бојана Стојановић Пантовић: „Распони модернизма“, АК, Нови Сад, 2011; Магдалена Кох: „Када сазремо као култура“, Службени гласник, Београд, 2012; Џудит Батлер, „Невоља с родом“, Карпос, Лозница, 2012; Бернар Андрије и Жил Боч, „Речник тела“, Службени гласник, 2010; „Увод у родне теорије“, ур. Ивана Милојевић и Слободанка Марков, Центар за родне студије, Нови Сад, 2011. Авангардни покрети и родно кодирање, прир. Б. Стојановић Пантовић, Летопис Матице српске, децембар, 2018.

Назив предмета: Књижевност и медији
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са основним методама анализе и интерпретације медијске трансформације и адаптације књижевних текстова; упознавање са темељним теоријским текстовима из 20. и 21. столећа који се баве питањима интердисциплинарног и интермедијалног приступа књижевности; разумевање специфичности појединих медија и дефинисање поља њиховог укрштаја; развијање могућих модела презентације књижевности на друштвеним мрежама и у визуелним медијима; примишљање медијске промоције књижевности у актуелним околностима
Исход предмета Докторанд је овладао теоријском апаратуром неопходном за проучавање односа књижевности и медија (стрип, филм, интернет и слично); докторанд је у стању да обрађује проблематику односа књижевности и медија, што доказује писаним радом на дату тему; докторанд има изоштрену свест у погледу односа између књижевности и других медија; докторанд разуме иманентну интердисциплинарност и интермедијалност саме књижевности; докторанд је у стању да идејно креира промоцију књижевности у другим медијима. Студент је у стању да тему своје докторске дисертације повеже са медијском проблематиком.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интермедијално и интердисциплинарно изучавање књижевности у медијима (структурализам, постструктурализам). Упознавање са темељним текстовима компаратистике о проблематици књижевности и медија. Изучавање конкретних књижевних текстова у складу са темом дисертације (нпр. приказ других медија у књижевности, транспозиција и адаптација књижевних текстова у другим медијима, медијска слика о књижевности, могућности презентације књижевности у медијима, књижевност и стрип, филм, видео-уметност, сликарство, скулптура, музика, архитектура, позориште, телевизија, видео-игре...). Изучавају се и границе књижевног текста као естетског предмета, као и елементи књижевног текста који се могу адаптирати или транспоновати у други медиј у складу са његовим специфичностима). Изучава се функција књижевности у друштву. Изучавају се и истражују могућности медијске промоције књижевности, књижевних дела и књижевних догађаја, нарочито на друштвеним мрежама.
Препоручена литература Владимир Гвозден, <i>Компаративна књижевност и култура: критички увод</i> , Нови Сад, 2019. Атали, Ж. (2007) <i>Бука: оглед о политичкој економији музике</i> . Београд. Бурдије, П. (2003) <i>Правила уметности</i> , Н. Сад. Hutcheon, L. (2006) <i>A Theory of Adaptation</i> . New York, London: Routledge. <i>Интердисциплинарност теорије књижевности : зборник радова</i> (2001), Beograd. Темат „Филм и литература“. <i>Поља</i> , 1988, бр. 358. <i>Прегледни речник компаратистичке терминологије и културе</i> , ур. Б. Стојановић Пантовић, М. Радовић и В. Гвозден, АК, Нови Сад, 2011

Назив предмета: Превођење и студије културе
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са модерним теоријама и тумачењима феномена превода и превођења 20. и 21. века, насталих у оквиру такозваног културолошког заокрета у студијама превођења. Усвајање кључних појмова из домена теорије превођења и теорије рецепције у контексту студија културе и компаративног проучавања књижевности.
Исход предмета Студент је оспособљен да проучава превод и процес превођења примењујући одређена теоријска знања на конкретним текстовима са становишта поетичког и културолошког трансфера и рецепције.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теорија превођења као научна дисциплина, темељни текстови 70-их и 80-их година (Џејмс С. Холмс, Џорџ Стајнер, Катарина Рајс, Ханс Вермер, Анри Мешоник, Итамар Евен-Зохар, Гидеон Тури, Антоан Берман). Културолошки заокрет (Сузан Баснет, Андре Лефевр, Лоренс Венути и др), социологија превођења, постколонијално превођење, превођење и родне теорије. Увид у начине представљања <i>другог</i> (текста, аутора, језика, културе, рода...) кроз превођење. <i>Практична настава:</i> Анализа варијанти превода одабраних књижевних текстова.
Препоручена литература Bassnett, Susan, <i>Translation Studies</i> , 1980. Berman, Antoon, <i>Prevođenje i slovo ili konačište za dalekog</i> , прев. А. Манчић, Београд, 2004. Venuti, Lawrence, <i>The Translation Studies Reader</i> , 2000, 2004, 2012. Venuti, Lawrence, <i>The Translator's Invisibility</i> , 1995, 2008. Веселиновић, Соња, <i>Рецепција, канон, циљна култура</i> , Нови Сад, 2018. Јовановић, Ана, <i>Основи теорије превођења</i> , Београд, Загреб, 2015. Simon, Sherry, <i>Gender in Translation</i> , 1996. Snel-Hornbi, Meri, <i>Pravci u studijama prevođenja: nove paradigme ili promjena pogleda?</i> , Podgorica, 2011. Спасић, Ивана, „Елементи једне социологије превођења“, <i>Трећи програм</i> , бр. 155-156, 2012, 9-29; „Огледи из теорије превођења“, <i>Поља</i> , 460 (нов-дец 2009).

Назив предмета: Тропологија Прустовог <i>Трагања за изгубеним временом</i>
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета: Упознавање студената са трополошким устројством вишезначног језика Прустовог <i>Трагања</i> ... и свеколике књижевности уопште; њихово етапно увођење у епистемолошку неизвесност тзв. трополошки свесног читања књижевних означитеља, које функционише као интенционална рецепцијска категорија.
Исход предмета: Сразмерно романескном опусу Марсела Пруста исход овога предмета био би стицање искуства и вештине читања (дешифровања) покретљивости значења модерног романа као унутарјезичког потенцијала тропа и фигура.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет овога курса је реторичко (трополошко) читање романескне космогоније Марсела Пруста (Proust) <i>У потрази за изгубљеним временом</i> . Практикум је ограничен на студентске опсервације и реакције на Прустово <i>Трагање</i> ... са становишта вербалне реалности алегоричког, метонимијског, метафоричног, компаративног, иронијског, хијазамског... читања.
Препоручена литература ЛЕКТИРА: 1. Марсел Пруст: <i>У трагању за изгубљеним временом</i>, књ. 1-7, прев. Ж. Живојиновић, Нови Сад, Матица Српска, Београд, Нолит, Народна књига, 1983. ОБАВЕЗНА ЛИТЕРАТУРА: 1. Пол де Ман (Paul de Man): <i>Allegories of Reading</i>, New Haven&London, Yale University, Press, 1979, pp. 3-19, pp. 57-78. 2. Пол де Ман: „Опирање теорији”, <i>ЛМС</i>, год. 161, књ. 435, св. 5, мај 1985, стр. 752-771. 3. Пол де Ман: „Појам ироније”, прев. Н. Милић, <i>Реч</i>, Београд, 1996, бр. 27, стр. 87-94. 4. Жерар Женет (Gérard Genette): „Métonymie chez Proust”, <i>Figures III</i>, Paris, Seuil, 1972, pp. 41-63. 5. Жерар Женет (Gérard Genette) : „Proust et le langage indirect”, <i>Figures II</i>, Paris, Seuil, 1969, pp. 223-294. 6. Павле Ботић: „У потрази за поређењем”, <i>Поља</i>, Н. Сад, год. 43, бр. 407/408, 1998, стр. 52-55. 7. Ролан Барт (Roland Barthes) : „Пруст и имена”, прев. С. Дражић, <i>Поља</i>, Н. Сад, бр. 319, септембар 1985, стр. 315-316.

Назив предмета: Европски контекст дубровачке књижевности
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: - Одбрањен мастер рад
Циљ предмета Упознавање студената са изворима књижевности Дубровачке републике у распону од антике до барока; упућивање у упоредне и интердисциплинарске релације у циљу оспособљавања за самосталну анализу првенствено латинских и италијанских предлогака, а потом и књижевноуметничких остварења ширег европског ареала.
Исход предмета Прочитана обавезна епска и драмска дела и релевантна секундарна литература, у циљу овладавања компаративним истраживањем вишеструких дубровачко-европских књижевних и културних утицаја и релација.
Садржај предмета <i>Пелегрин</i> М. Ветрановића и дантеовски утицаји; <i>Скуп</i> М. Држића према Плаутовој <i>Аулуларији</i> ; <i>Електра</i> Д. Златарића и Софоклов изворник; <i>Љубав Пирама</i> и <i>Тизбе</i> Д. Златарића и Овидијеве <i>Метаморфозе</i> ; постичке релације Гундулићевог <i>Османа</i> и Тасовог <i>Ослобођеног Јерусалима</i> ; <i>Сузе сина разметнога</i> Џ. Гундулића и библијски предлогак; Палмотићев <i>Акиле</i> и његови антички извори.
Препоручена литература З. Бојовић, <i>Историја дубровачке књижевности</i> , Београд, 2014; Ф. Швелец, <i>О прерадама Држићевих комедија „Дундо Мароје“ и „Скуп“</i> , Радови Филозофског факултета у Задру, I, Раздио лингвистичко-филолошки, 1, св. 1, 167-179; Б. Сенкер, <i>Ликови у Држићевим плаутовским комедијама и ренесансни сустав комичких типова</i> , Умјетност ријечи, год. 40, 2-3, 1996, 179-194; А. Дукат, <i>Три Електре</i> , <i>Latina et graeca</i> , просинац, Загреб, 1973; С. Д'Амико, <i>Повијест драмског театра</i> , Загреб, 1972; П. Поповић, <i>Дубровачке студије</i> , Београд, 2000; З. Бојовић, <i>Драма и позориште у Дубровнику после Марина Држића</i> , Дубровник, год. XXVIII, 5/6, 1985; Ж. Пуратић, <i>Овидије у дубровачкој и далматинској књижевности</i> , Жива антика, Скопје, 1972, 217-243; И. Касумовић, <i>Утјецај грчких и римских пјесника на дубровачку лиричку поезију</i> , Рад ЈАЗУ, Загреб, 1914; М. Томасовић, <i>Тасо-Златарић-Павичић</i> , <i>Croatica</i> , XVIII, 26/27/28/, Загреб, 1987; М. Ђурић, <i>Хеленска књижевност и компаратистика</i> , Београд, 1997; А. Павић, <i>Хисторија дубровачке драме</i> , Загреб, 1871; Д. Фалишевац, <i>Елементи гротескног и фантастичног у Ветрановићеву „Пелегрину“</i> , Могућности, 1988, 1-2, 161-172; С. Стипчевић, <i>Италијански извори дубровачке мелодраме</i> , Београд, 1994; В. Потхоф, <i>Драме Јунија Палмотића</i> , Домети, 1983, XLI, 1-2-3, 79-86; М. Пантић, <i>Из књижевне прошлости</i> , Београд, 1978; М. Флашар, <i>Nascentes morimur. О топици консолације и композиционом средишту пева „Сузе сина разметнога“</i> , Глас CCCLXXIX, 15, САНУ, 1996, 85-113; З. Бојовић, <i>„Осман“ у кругу италијанске епике XVII века</i> , Глас CCCXXIX, САНУ, Одељење језика и књижевности, 1996, 15, 127-141; А. Халер, <i>О италијанским утјецајима на дубровачку књижевност</i> , Нова Европа, 1931; И. Касумовић, <i>Извори Палмотићевих драма „Испиле“ и „Акиле“</i> , Рад ЈАЗУ, 1904, 156, 135-172; Д. Мрдежа Антонина, <i>Славенске теме према класичнима у мелодрамским текстовима Јунија Палмотића</i> , <i>Croatica</i> , 1992/1993, XXIII/XXIV, 37/38/39, 217, 228.

Назив предмета: Књижевност и чулност
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Докторанд треба да овлада теоријском и историјском апаратуром неопходном за проучавање књижевног обликовања чулног искуства. Упознавање са разичитим модусима односа чулности и књижевности. Развијање компетенција неопходних за самосталан истраживачки рад у датом пољу проучавања.
Исход предмета Докторанд је савладао теоријску и историјску апаратуру неопходну за проучавање књижевног обликовања чулног искуства. Докторанд разуме различите дијахронијске и синхронијске модусе одношења књижевности и чулности и способан је да понуди самосталну анализу конкретних књижевних текстова из дате перспективе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Чулност као производ историјских и друштвених околности и уметничких поступака. Историја чулности, издвајање појединачних поља чулности, формирање схватања о пет чула, концептуализација чулности, уметничка обрада чулности. Унутрашња логика појединачних поља чулности (укус, мирис, додир, слух, вид) и њихове промене кроз историјске епохе. Заједничко чуло. Филозофија и чулност. Оснивање естетике као филозофске науке о чулности и уметности (Баумгартен, Кант, Хегел). Естетско стање и значај књижевности као интервенције у заједничкој чулности (Шилер). Даљи развој мишљења чулности код филозофа 19. и 20. века. Књижевност као област људског стварања које се одиграва на пресеку чулности и умности. Чулност и језик, метафорика чулности, синестезија, универзална аналогија. Књижевни текст као мултисензорни комплекс. Различити модуси одношења књижевности и чулног искуства: етички режим слика, репрезентативни режим (класицизам), естетски режим (модерна књижевност). Књижевно приказивање предметности, узвишено и свакодневно, „висока“ и „ниска“ чулност, надзор и дисциплиновање, бол и ужитак, насиље и сексуалност, видљиво и невидљиво, изрециво и неизрециво, чулно и надчулно, исхрана, музика, сликарство, вајарство, плес и покретне слике у књижевним текстовима. Савремени медији, друштво спектакла, симулакрум и постмодерна књижевност. <i>Практична настава</i>
Препоручена литература Alexander G. Baumgarten. <i>Theoretische Ästhetik</i> , Hamburg: Felix Meiner Verlag, 1983. Žan Bodrijar. <i>Simulakrumi i simulacija</i> , prevela Frida Filipović, Novi Sad: Svetovi, 1991. Брадић Стеван, <i>Симулација и гастрономија</i> , Београд: Службени гласник, 2012. S. Danus, <i>The senses of modernism: technology, perception, and aesthetics</i> , New York: Cornell University Press, 2002. Gilles Deleuze. <i>The Logic of Sense</i> , London: The Athlone Press, 1995. Robert Jütte. <i>A History of Senses</i> , Cambridge: Polity Press, 2005. Immanuel Kant. <i>Kritika moći suđenja</i> , preveo Nikola M. Popović, Beograd: Kultura, 1975. Constance Classen. <i>Aroma: The Cultural History of Smell</i> , London: Routledge, 1994. Alain Corbin. <i>The Foul and the Fragrant</i> , New York: Berg Publishers, 1986. Karl Marks. <i>Ekonomsko-filozofski rukopisi iz 1844. godine</i> , prevod Stanko Bošnjak, Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod, 1977. Maršal Mekluan <i>Gutenbergova galaksija: nastajanje tipografskog čoveka</i> , Beograd: Nolit, 1973. Фридрих Ниче. <i>Воља за моћ</i> , превод Душан Стојановић, Београд: Дерета, 2003. Mišel Onfre. <i>Gurmanski um: filozofija ukusa</i> , Čačak: Umetničko društvo Gradac, 2002. Mark Paterson. <i>The Senses of Touch: Haptics, Affects and Technologies</i> , New York: Berg, 2007. Jacques Rancière, <i>Mute speech</i> , New York: Columbia University Press, 2011. Жак Рансијер, <i>Судбина слика/Подела чулног</i> , Београд: Центар за медије и комуникације, 2013. Дамир Смиљанић. <i>Синестетика</i> , Нови Сад: Адреса, 2011. Mark M. Smith. <i>Sensory History</i> , New York: Berg, 2007. Mišel Fuko. <i>Istorija seksualnosti. [Knj. 1], Volja za znanjem</i> , Beograd: Prosveta, 1978. Мишел Фуко. <i>Надзирати и кажњавати</i> , Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1997. Mišel Fuko. <i>Rađanje klinike: arheologija medicinskog opažanja</i> , Novi Sad: Mediterran Publishing, 2009. David Howes. <i>Sensual relations: engaging the senses in culture and social theory</i> , University of Michigan Press,

2003.

G.V.F. Hegel. *Estetika I-III*, Beograd: Kultura, 1970.

Hiršfelder, Gunter. *Evropska kultura ishrane: povest ishrane od kamenog doba do danas*, Novi Sad: Stylos, 2006.

Назив предмета: Књижевни правци у словачкој књижевности прве половине 20. века
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:-
Циљ предмета Изучавање динамике и карактера промена у словачкој књижевности прве половине 20. века, које су резултат њеног модерничког плуралитног развоја.
Исход предмета Способност сагледавања књижевних појава у њиховом пулзирајућем, динамичком стању а уједно и способност теоријско-методолошког уопштавања на овај начин добијених резултата.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Симболизам у словачкој поезији. Неосимболизам. Витализам. Поетизам. Надреализам. Други талас реализма у словачкој прози. Натурализам. Неореализам. Експресионизам. Социјалистички реализам. Лиризована проза. Натуризам. <i>Практична настава</i> Кроз интерпретацију конкретних текстова потврдити теоријско-типолошке поставке.
Препоручена литература Čepan, Oskar: Kontúry naturizmu. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1977. Gáfrik, Michal: Na pomedzí moderny. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2001. Habaj, Michal: Druhá moderna. Bratislava: Ars poetika, 2005. Hučková, Dana: Hľadanie moderny. Bratislava: Ars poetika, 2009. Hučková, Dana: Kontexty Slovenskej moderny. Bratislava: Kaligram, Ústav slovenskej literatúry, 2014. Kolektív autorov: Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava: Veda, 1984. Šútovec, Milan: Romány a mýty. Bratislava: Tatran, 1982. Števček, Ján: Dejiny slovenského románu. Bratislava: Tatran, 1989. Šmatlák, Stanislav: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava: Národné literárne centrum, 1997.

Назив предмета: Развој и структура жанрова у словачкој војвођанској књижевности
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:-
Циљ предмета Сагледавање динамике и карактера структурних и жанровских промена словачке војвођанске књижевности у њеној 250 годишњој историји, сагледане из аспекта њеног укључивања у друге књижевне контексте.
Исход предмета Способност синхронизовско-дијаконијског изучавања структурних и жанровских промена у књижевности, као и способност компаративног апликовања на овај начин добијеног знања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Словачка војвођанска поезија у 18., 19. и првој половини 20. века. Развој словачке модерне поезије у другој половини 20. века. Постмодерне тенденције у словачкој војвођанској књижевности. Променене наравије у књижевности војвођанских Словака. Роман у словачкој војвођанској књижевности. Драмско стваралаштво војвођанских Словака. <i>Практична настава</i> Практична настава би се реализовала кроз израду семинарских радова.
Препоручена литература Harpáň, Michal: Premeny rozprávania. Nový Sad: Obzor, 1990. Harpáň, Michal: Texty a kontexty. Bratislava: LIC, 2004. Hronec, Vítazoslav: Generácia vo vlastnom tieni. Nový Sad: Obzor, 1990. Marčok, Viliam a kol.: Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislav: LIC, 2006. Svetlík, Adam: Poézia presahu. Báčsky Petrovec: Kultúra, 1997. Svetlík, Adam: Poézia vojvodinských Slovákov v druhej polovici 20. storočia. Báčsky Petrovec: Kultúra, 2007.

Назив предмета: Облици интертекстуалности и словачка књижевност
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Стицање знања о суштини појма интертекстуалност и облицима интертекстуалности у словачкој књижевности.
Исход предмета Студент самостално зна да препозна интертекстуалност и да одреди њену функцију у књижевном делу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам интертекстуалности у синхроној и дијахронијској перспективи. Однос између појмова утицај и интертекстуалност. Интертекстуалност у словачкој науци о књижевности. Облици интертекстуалности у делу словачких аутора. <i>Практична настава</i> Облици интертекстуалности на примерима словачке књижевности по избору студента.
Препоручена литература Roman Mikulas a kol.: Podoby literarnej vedy : teórie, metódy, smery. Bratislava: Veda, 2016. Tibor Žilka: Od intertextuality k intermedialite. Nitra : Univerzita Konštantina Filozofa, Fakulta stredoeurópskych štúdií, 2015. Viliam Marčok: V poschodovom labyrinte : o postmoderne v slovenskej literatúre. Bratislava: Literárne inormáčné centrum, 2010. Marko Juvan : Intertekstualnost. Novi Sad: Akademska knjiga, 2013 Mihal Harpanj: Modeli i diskursi nauke o književnosti. Izbor iz novije slovačke nauke o književnosti. Beograd: Službeni glasnik, 2018. Peter Zajac: Pulsiranje knjizevnosti, Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2015. Marína Šimáková Spevákova: Podoby intertextuality v tvorbe Vítazoslava Hronca. Novi Sad: Vojvodjanska akademija umetnosti, 2015.

Назив предмета: Култура Словака у Војводини у 20. и 21. веку
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Стицање и проширивање знања о кључним периодима, најзначајнијим чињеницама, догађајима, појавама, процесима, истакнутим личностима у историји словачке културе у Војводини у 20. и 21. веку. Сагледавање културног живота и стваралаштва из више области, пре свега из историје просвете, цркве, културе књиге, новина и часописа, културнопросветних друштава, уметности и науке. Сагледавање веза између појава у сфери културе и ширих политичких збивања. Подстицање на компаративни приступ у проучавању културне историје народа/националних заједница Војводине и њихове узајамне културне сарадње.
Исход предмета Студент је способан да уочи основна обележја и опише кључне периоде, најзначајније чињенице, догађаје, појаве и процесе, истакнуте личности, препозна културне вредности у историји словачке културе у Војводини у контексту развоја војвођанске, словачке, и светске културе у 20. и 21. веку. Студент је способан за самосталан научно-истраживачки и архивски рад.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Културна историја Словака у Угарској до 1918. године. Црква и школа као фактори очувања језика, културе и националне свести Словака у Угарској; издаваштво, периодика и књиге; рад аматерских позоришта, читаоница и друго. Културни развој Словака у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца (Југославији) између два светска рата (1919 - 1941). Оснивање и развој словачке гимназије и штампарије у Петровцу; Матица словачка у Југославији и друго. Свестран развој словачке војвођанске културе и културна политика од 1945. године до данас. Основно, средње и високо образовање и развој науке; Друштво словакиста Војводине; издаваштво, новине и часописи; радио и телевизија; културно-просветна друштва; аматерска и професионално позориште; културне манифестације и друго. Културна сарадња Словака са појединим националним заједницама у Војводини (Срби, Русини, и други) <i>Практична настава</i> Анализа релевантних историјских извора и научне литературе. Семинарски и домаћи радови.
Препоручена литература BARTALSKÁ, Ľ. (ed.): Kultúrne dedičstvo Slovákov žijúcich v zahraničí a databáza informácií o tejto problematike. Bratislava : Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, 2008 BEDNÁRIK, R. – SIRÁCKY, J. – KANTÁR, J.: Slováci v Juhoslávii: materiály k ich hmotnej a duchovnej kultúre. Bratislava: SAV. 1966 ČELOVSKÝ, S. (ed.): 150 rokov slovenských novín a časopisov v Srbsku a 70 rokov Hlasu ľudu: zborník prác: 1864-2014. Nový Sad: Hlas ľudu, 2015. ČELOVSKÝ, S.: Z kultúrnych dejín Slovákov vo Vojvodine. Báčsky Petrovec: MOMS v Srbsku, 2010. FILIP, M.: Štúdie a články. Nový Sad: Obzor, 1990. HODOLIČOVÁ, J. (ed.): 270 rokov dejín, literatúry a jazyka Slovákov vo Vojvodine. Nový Sad: SVS, 2017. MRÁZ, A.: Rozhovory o vojvodinských Slovákoch 1. Báčsky Petrovec: Kultúra, 2004. ORMIS, J.: Kultúrne snahy Slovákov v Juhoslávii. Petrovec 1935. SKLABINSKÁ, M. – MOSNÁKOVÁ, K.: Slováci v Srbsku z aspektu kultúry. Nový Sad 2012. VALIHORA, J.: Aspekty literatúry a kultúry. Báčsky Petrovec: Kultúra, 2001.

Назив предмета: КЊИЖЕВНО ПРЕВОЂЕЊЕ
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са значајем преводне књижевности у оквиру историје књижевности. Упознавање с теоријама превођења релевантним за анализу књижевног превода. Примена теоријских знања у анализи и критици одабраног превода.
Исход предмета Студент познаје значај превођења у иторији књижевности, као и релевантне теорије књижевног превођења. Примењује технике истраживања и стечена теоретска знања приликом анализе и критике одабраног превода.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Значај и улога књижевног превођења: историја и теорија рецепције (Изер, Јаус). Преводилачке стратегије (Венути). Књижевно превођење као интерпретативна уметност (Еко). Нормативна теорија књижевног превођења (Најда, Леви, Попович, Колер,...), херменеутички модел (Шлајермахер, Стајнер...), превођење и упоредна књижевност (Лефевр, Баснет...), дескриптивне преводилачке теорије и теорија манипулације (Тури, Херманс), теорија полисистема (Евен-Зохар), теорија скопоса (Рајс, Вермер), лингвистика текста (Норд), родни приступ књижевном преводу (Чемберлен, Флотов, Харви...). Анализа и критика књижевног превода. <i>Практична настава</i> Формулисање теме и писање научне критике одабраног књижевног превода.
Препоручена литература Apel, Friedmar; Annete Kopetzki: <i>Literarische Übersetzung</i> . Stuttgart: Metzler, 2003. Koller, Werner: <i>Einführung in die Übersetzungswissenschaft</i> . Tübingen: Narr Francke Verlag, 2011. Kußmaul, Paul: <i>Verstehen und Übersetzen</i> . Tübingen: Narr, 2010. Munday, Jeremy: <i>Introducing Translation Studies: Theories and Applications</i> . New York: Routledge, 2001. Nord, Christiane: <i>Übersetzen und Textanalyse</i> . Heidelberg: Groos, 1991. Pavlović, Nataša: <i>Uvod u teorije prevodenja</i> . Zagreb: Leykom, 2015. Stojnić, Mila: <i>O prevodenju književnog teksta</i> . Sarajevo: Svjetlost, 1980. Stolze, Radegundis: <i>Übersetzungstheorien: Eine Einführung</i> . 5. Aufl. Tübingen: Narr, 2008. Venuti, Lawrence: <i>The Translation Studies Reader</i> . London & New York: Routledge, 2000.

Назив предмета: БАЈКА КАО ТРАНС-ЖАНР
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање с жанром бајке, сродним жанровима и могућностима проучавања бајке. Упознавање с концептом бајке као транс-жанра. Оспособљавање за интердисциплинарно, интеркултурно и интертекстуално истраживање о бајкама. Примена теоријских знања у истраживачком раду и његовој писменој и усменој презентацији.
Исход предмета Студент познаје жанр бајке и кључне приступе у његовом проучавању, познаје концепт транс-жанра, самостално истражује на тему бајке, примењује теоријска знања у њеној анализи и интерпретацији, спроводи интертекстуална, интеркултурна и/ или интердисциплинарна истраживања и презентује резултате свог истраживања у писменој и усменој форми.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Концепт транс-жанра. Бајка као жанр. Народна и уметничка бајка. Бајка, легенда и мит. Историја бајке. Морфологија и структура бајки. Бајка и интеркултуралност. Бајка и интертекстуалност и интермедијалност. Интердисциплинарно проучавање бајке: антрополошко, психолошко, социолошко... Превођење бајке на српски језик: стратегије, манипулација у превођењу бајки, теоретски приступи (дескриптивни, функционалистички...). Символи у бајкама. Језик бајки. Бајке у настави: активно-продуктивне методе и иновативни модели наставе. <i>Практична настава</i> Формулисање теме и писање истраживачког рада на тему бајке.
Препоручена литература Betelhajm, Bruno: <i>Značenje bajki</i> . Beograd: Nova knjiga, 2015. Franc, Marija Lujza fon: <i>Senka i zlo u bajkama</i> . Beograd: fedon, 2012. Jung, Karl Gustav: <i>Arhetipovi i kolektivno nesvesno</i> . Podgorica: Narodna knjiga, 2015. Lenz, Friedel: <i>Bildsprache der Märchen</i> . Stuttgart: Urachhaus, 2012. Prop, Vladimir: <i>Morfologija bajke</i> . Beograd: Biblioteka XX vek, 2012. Додатна литература по избору.

Назив предмета: Књижевна фигура као елемент нарације
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са наратолошким аспектима анализе књижевних фигура, као и са различитим моделима у оквиру теорије приповедања. Примена стеченог теоријског знања на самосталну анализу одабраних прозних дела немачке књижевности.
Исход предмета Студент познаје најзначајније наратолошке моделе анализе књижевних фигура и самостално их примењује у анализи одабраних прозних дела немачке књижевности.
Садржај предмета Теоријске и практичне разлике при разумевању фигура: миметичко и структуралистичко-семиотичко полазиште. Проблемско поље фигура у наративним текстовима: селекција, концепција (на текстуалном и контрисуаном нивоу) и констелација фигура (квантитативни и квалитативни приступ), њихова карактеризација (карактеризација vs. грађење карактера; директна и индиректна карактеризација) и функција (традиционално посматрање функција фигура; Гремасов модел актаната).
Препоручена литература Bode, Ch. (2005): <i>Der Roman</i> . Tübingen: A. Francke Verlag. Jannidis, F. (2004): <i>Figur und Person : Beitrag zu einer historischen Narratologie</i> . Berlin: Walter de Gruyter. Lahn, S.; Meister, J. Ch. (2008): <i>Einführung in die Erzähltextanalyse</i> . Stuttgart: Metzler. Nünning, V.; Nünning, A. (Hg.) (2010): <i>Methoden der literatur- und kulturwissenschaftlichen Textanalyse : Ansätze – Grundlagen – Modellanalysen</i> . Stuttgart: Metzler. Pasula, M. (2017): <i>Od istorije ka fikciji: roman „Grethen“ autorke Rut Berger</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu. Schneider, J. (2010): <i>Einführung in die Roman-Analyse</i> . Darmstadt: WBG. Vogt, J. (2008): <i>Aspekte erzählender Prosa</i> . München: Wilhelm Finck.

Назив предмета: АУСТРИЈСКИ ФИЛМ
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: познавање немачког језика (B2/C1)
Циљ предмета Преглед аустријског филма, темељно познавање и разумевање појединих праваца у историји аустријског филма. Критичка анализа појединих филмова. Овладавање методама, поступцима и процесима истраживања.
Исход предмета Студент располаже прегледом аустријског филма од почетка 20. века, темељно познаје и разуме поједине правце и теме. У овладавању знањима одговарајућег подручја уме да нађе и користи релевантну литературу, као и да користи информационо-комуникационе технологије. Самостално истражује и презентује у писаној и усменој форми.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историја аустријског филма од почетка 20. века до данас: аустријски филм у доба Прве Аустријске Републике, Аустрофашизма, аустријски филм непосредно након завршетка Другог светског рата, <i>Musik- und Heimatfilme</i> педесетих и шездесетих година, Нови аустријски филм (<i>Neuer Österreichischer Film</i>), аустријски филм од осамдесетих година до данас. <i>Практична настава</i> Анализа и интерпретација одабраних аустријских филмова са различитих аспеката у оквиру вежби и семинара.
Препоручена литература Beil, B. / Kühnel, J. / Neuhaus, Ch. (2016). <i>Studienhandbuch Filmanalyse. Ästhetik und Dramaturgie des Spielfilms</i> . Stuttgart: UTB. Blümlinger Ch. / Schlemmer Gottfried (1996): <i>Der neue österreichische Film</i> . Wien: Wespennest. Faulstich, W. (2002). <i>Grundkurs Filmanalyse</i> . München: Wilhelm Fink. <i>Edition österreichischer Film</i> (2006–2018). Teile 1-14. Wien: Hoanzl. Korte, H. (2010). <i>Einführung in die Systematische Filmanalyse</i> . Berlin: ESV. Lange, S. (2007). <i>Einführung in die Filmwissenschaft</i> . Darmstadt: WBG. Monaco J. (2008): <i>Film verstehen</i> . Hamburg: Rowohlt. Bono F. (1992): <i>Austria (in)felix: Zum österreichischen Film der 80er Jahre</i> . Graz: Aiace.

Назив предмета: ДИДАКТИКА ФИЛМА
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са потенцијалима и предностима примене филма у настави језика и књижевности као и оспособљавање студента да изабере одговарајући филм и самостално га имплементира у наставни процес.
Исход предмета Студент познаје циљ и предности примене филма у настави, уме да примени широх спектар методичких поступака, одабере адекватан филм и успешно га имплементира у наставни процес.
Садржај предмета Дефинисање дидактике филма као научне дисциплине; утицај филма на васпитање и образовање; сврха и циљеви наставе филма; фактори филмског васпитања и образовања (однос младих према филму и телевизији, карактеристике дечије рецепције филма, мешање стварности и фикције, поистовећивање са јунацима филма); начела наставе филма; развијање визуелне компетенције кроз наставу филма; методе и методски поступци у настави филма (вођење разговора о филму, писање и филм, сценски поступци у раду са филмом, рад на филмским плакатима и трејлерима, рад на кључним сценама); филмски жанрови и врсте (документарни, играни, анимирани филм); однос филма према другим уметностима и медијима (филм и књижевност, филм и позориште, филм и стрип, филм и радио, филм и телевизија); повезивање наставе филма са осталим наставним предметима.
Препоручена литература Abraham, U. (2009). <i>Filme im Deutschunterricht</i> . Seelze-Velber: Kallmeyer, Klett. Welke, T. & Faistauer, R. (2015). (Hrsg.). <i>Film im DaF/DaF-Unterricht</i> . Wien: Praesens Verlag. Brandi, M.-L. (1996). <i>Video im Deutschunterricht</i> . Berlin: Langenscheidt. Borstnar, N.; Pabst, E. & Wulff, H. J. (2008). <i>Einführung in die Film- und Fernsehwissenschaft</i> . Konstanz: UVK. Holdorf, K. & Maurer, B. (Hrsg) (2017). <i>Spiel-Film-Sprache. Grundlagen und Methoden für die film- und theaterpädagogische Sprachförderung im Bereich DaZ/DaF</i> . München: kopaed. Stipančević, A. & Zobenica, N. (2018). Film kao vaspitno-obrazovno sredstvo u nastavi nemačkog jezika: pristupi i strategije njegove implementacije. <i>Nasleđe</i> , 39, 101-115. Stipančević, A. (2014). Film i kultura u nastavi nemačkog jezika. U: Snežana Gudurić & Marija Stefanović: Jezici i kulture u vremenu i prostoru III . Novi Sad: Filozofski fakultet, 649-658. Težak, S. (2002). <i>Metodika nastave filma na općeobrazovnoj razini</i> . Zagreb: Školska knjiga. Vrabec, M. (1959). <i>Filmska umetnost i škola</i> . Beograd: Savet društava za staranje o deci i omladini Jugoslavije. Zobenica, N. & Stipančević, A. (2014). Film Talas u nastavi nemačkog jezika. Inovacije u nastavi . Beograd: Učiteljski fakultet, 126-134.

Назив предмета: Популарна култура у англоамеричкој књижевности двадесетог века
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов: Уписане докторске студије
Циљ предмета Теоријски и практични увид у најважније видове међусобног прожимања популарне културе и књижевности током двадесетог века
Исход предмета Студент стиче способност самосталног интердисциплинарног истраживања у области савремене књижевности у широком културолошком контексту.
Садржај предмета Одређење популарне културе. Њено место и значај у култури двадесетог века. Преглед теоријских разматрања популарне културе. Најзначајнији појавни облици популарне културе у уметности двадесетог века. Популарна култура као референтно поље књижевности. Значај рефлексивности популарне културе у књижевности модернизма: <i>Уликс</i> Џејмса Џојса и <i>Пуста земља</i> Томаса Стернса Елиота. Неки случајеви преласка из популарне у „високу“ културу: Боб Дилан, Ленард Коен, Џим Морисон. Популарна култура у постмодернистичком оквиру: <i>Лолита</i> Владимира Набокова и <i>Подземље</i> Дона де Лила.
Препоручена литература Cohen, Leonard. <i>Stranger in Music</i> . London: Jonathan Cape, 1993. De Certeau, Michel. <i>The Practice of Everyday Life</i> . Berkeley: University of California Press, 1984. DeLillo, Don. <i>Underworld</i> . New York: Vintage, 1997. Douglas, Mary. <i>Purity and Danger</i> . London: Routledge and Kegan Paul, 1966. Dylan, Bob. <i>Lyrics 1962-1985</i> . London: HarperCollins, 1994. Eco, Umberto. <i>Travels in Hyperreality</i> . London: Picador, 1986. Fiske, John. <i>Reading the Popular</i> . Boston: Unwin Hyman, 1989. Fiske, John. <i>Understanding Popular Culture</i> . London: Routledge, 1991. Hebdige, Dick. <i>Subculture: The Meaning of Style</i> . London: Methuen, 1979. Joyce, James. <i>Ulysses</i> . Oxford: Oxford University Press, 1997. Lakoff, George – Johnson, Mark. <i>Metaphors We Live By</i> . Chicago: University of Chicago Press, 1980. Nabokov, Vladimir. <i>Lolita</i> . Harmondsworth: Penguin Books, 1987. Radway, Janice. <i>Reading the Romance: Feminism and the Representation of Women in Popular Culture</i> . Chapel Hill: University of North Carolina Press. Williamson, Judith. <i>Consuming Passions: The Dynamics of Popular Culture</i> . London: Marion Boyars, 1986. Guins, Raiford (ed.). <i>Popular Culture: A Reader</i> . London. Sage Publications, 2008.

Назив предмета: Књижевност и технологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Студент се ближе упознаје са историјатом (писаног, штампаног и електронског) књижевног текста и са структурним, тематским и значењским везама књижевности и технологије.
Исход предмета Студент стиче релевантна знања о односу књижевног стварања према медијуму који посредује књижевну поруку, и о утицају технолошких достигнућа на концепцију и рецепцију књижевног дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Технологије записивања – свитак, кодекс, штампа, компјутер. Перцепција књижевног текста: од пергамента до хипертекста. Однос уметничке књижевности према технологији. Технологија као литерарна тема у англофаној и светској књижевности (Д. Х. Лоренс, Т. С. Елиот, Т. Пинчон, Д. Копланд). Тело и дигиталне технологије у књижевности и књижевној теорији (Д. Харавеј, А. Р. Стоун, С. Планта). Технологија и поетика: писање књижевног дела у хипертексту (Ш. Џексон, М. Америка, М. Џојс, М. Данијелевски), нова хипертекстуалност (формални експеримент у књижевном тексту: постмодернизам, авант-поп, киберпанк). Књижевност и паралелни светови. <i>Практична настава</i> Анализа текстова, писање научног приказа монографске студије
Препоручена литература Caplan, Nancy. <i>Literacy Beyond Books</i> . У: Herman, Andrew, Swiss, Thomas (ur) (2000). <i>The World Wide Web and Contemporary Cultural Theory</i> . New York and London: Routledge. Гордић Петковић, Владислава (2004). <i>Virtuelna književnost</i> . Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Eisenstein, Elizabeth (1983). <i>The Printing Revolution in Early Modern Europe</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Ensslin, Anne (2007). <i>Canonizing Hypertext: Explorations and Constructions</i> , Continuum, London. Fischer, Steven Roger (2003). <i>A History of Reading</i> . London: Reaktion Books. Keen, Andrew (2012). <i>Digital Vertigo</i> . London: St. Martin's Press. Ong, Walter J. (1982). <i>Orality and Literacy</i> . New York and London: Routledge.

Назив предмета: Гинокритика и књижевни канон
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Циљ предмета јесте да се упознају основне поставке гинокритике, подврсте феминистичке критике која се бави изучавањем историје женске књижевности и женске креативности, и да се осветле историјски, културни и вредносни критеријуми који су утицали на креирање женске књижевне историје.
Исход предмета Студент који изабере овај предмет оспособљава се за изучавање женске књижевне историје у контексту родних теорија и сродних теоријско-методолошких приступа
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријски модели за проучавање женске књижевне традиције (И. Шоволтер, С. Губар, С. Гилберт). Епистемологија и методологија родних студија књижевности (С. Гилберт, С. Губар, А. Колодни, Џ Фетерли). Женско ауторство и књижевни канон (Х. Блум, С. Губар). Женска историја књижевности. Феномен „страха од ауторства“ и потрага за „женским прецима“; женска традиција и маргинализација (Е. Мерс, К. Милет). Реконструисање женске англофоне традиције: три фазе развоја. <i>Практична настава</i> Анализа текстова, писање научног приказа монографске студије
Препоручена литература Гордић Петковић, Владислава (2007). На женском континенту. Нови Сад: ДОО Дневник. Гордић Петковић Владислава (2010). Гинокритичко откривање женске књижевне традиције у оквирима америчког канона, Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, XXXV-2, стр. 47-57. Гордић Петковић Владислава (2011). Род и књижевност, Увод у родне теорије, Медитеран Публишинг, Нови Сад, 397-409. Moers, Ellen (1985), Literary Women: The Great Writers. New York:Oxford University Press. Showalter, Elaine (1997). A Literature of Their Own: British Women Novelists from Bronte to Lessing. Showalter, Elaine (2009). A Jury of Her Peers: American Women Writers from Anne Bradstreet to Annie Proulx. New York: Knopf.

Назив предмета: Романи Ијана Макјуана
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Упознавање с романима једног од најзначајнијих савремених британских писаца.
Исход предмета Студенти стичу сазнања о особеностима романа Ијана Макјуана и оспособљавају се за критички приступ његовим књижевним делима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Састоји се из следећих наставних јединица: <i>Бетонски врт</i> као изгубљени рај; <i>Утеха странаца</i> и зли други; <i>Дете у времену</i> —једна футуристичка визија; <i>Невинаица</i> : нова геополитичка карта; <i>Црни пси</i> : историја и утопија; <i>Сањар</i> и мотив преображаја; <i>Истрајна љубав</i> : однос религије, књижевности и науке; <i>Амстердам</i> као место зла; <i>Искуљење</i> : традиција и Макјуанов таленат; <i>Субота</i> : (анти)ратни блуз; <i>Чезил Бич</i> : куда даље? <i>Практична настава</i> Провера читања литературе релевантне за предмет, дискусије о прочитаним текстовима, анализа текстова.
Препоручена литература 1. Malcolm, D. (2002). <i>Understanding Ian McEwan</i> . University of South Carolina Press. 2. Reynolds, M., Noakes, J. (2002). <i>Ian McEwan: the Essential Guide</i> . London: Vintage. 3. Schemberg, C. (2004). <i>Achieving 'At-one-ment': Storytelling and the Concept of the Self in Ian McEwan's The Child in Time, Black Dogs, Enduring Love, and Atonement</i> . Frankfurt am Main: Peter Lang, Europäischer Verlag der Wissenschaften. 4. Slay, J. Jr. (1996). <i>Ian McEwan</i> . New York: Twayne Publishers. 5. Ђерговић-Јоксимовић, З. (2009). <i>Ијан Макјуан: Полифонија зла</i> . Београд: Геопоетика.

Назив предмета: Дистопија у књижевности и на филму
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање с феноменом дистопије и његовим појавним облицима у књижевности и на филму.
Исход предмета Студенти стичу сазнања о најзначајнијим дистопијским делима, како у књижевности тако и на филму, и упознају се са особеностима дистопије као глобалног књижевног и филмског феномена.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Састоји се из следећих наставних јединица: жанровска обележја и особености дистопије у књижевности и на филму; филм и дистопијски наратив: <i>Метрополис</i> Фрица Ланга; <i>1984</i> Џорџа Орвела и <i>Бразил</i> Терија Гиљјама: дистопија и сатира; Реј Бредбери/Франсоа Трифо, <i>Фаренхајт 451</i> ; <i>Паклена поморанџа</i> Ентонија Барциса и истоимени филм Стенлија Кјубрика; Бодријар у <i>Матриксу</i> ; <i>В као вендета</i> : од графичког романа до филма; <i>Игре глади</i> Сузан Колинс: омладинска дистопија у књижевности и на филму; феномен <i>Слушкињине приче</i> . <i>Практична настава</i> Провера читања литературе релевантне за предмет, анализа одабраних текстова и филмова, дискусије о одабраним текстовима/ филмовима.
Препоручена литература 1. Suvin, D. (2016). <i>Metamorphoses of Science Fiction: On the Poetics and History of a Literary Genre</i> . Oxford: Peter Lang. 2. Baccolini, R., Moylan, T. (2003). <i>Dark Horizons: Science Fiction and the Dystopian Imagination</i> . New York, London: Routledge. 3. Ђерговић-Јоксимовић, З. (2009). <i>Утопија: Алтернативна историја</i> . Београд: Геопоетика. 4. James, E., Mendlesohn, F. (Eds.). (2003). <i>The Cambridge Companion to Science Fiction</i> . Cambridge University Press. 5. Jameson, F. (2007). <i>Archeologies of the Future: the Desire Called Utopia and Other Science Fictions</i> . London, New York: Verso. 6. Basu, B., et al. (Eds.). (2013). <i>Contemporary Dystopian Fiction for Young Adults: Brave New Teenagers</i> . New York, London: Routledge. 7. Demerjian, L. M. (Ed.). (2016). <i>Age of Dystopia</i> . Cambridge Scholars Publishing.

Назив предмета: Глобални роман
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Курс посматра роман као глобални жанр у контексту светских књижевности. Кроз укрштање компаративних и интернационалних перспектива, предмет промишља начине стварања романа као творевина локалних националних и глобалних заједница.
Исход предмета Теоријски аспекти – усвојеност грађе из области постмодерне светске књижевност и критичких текстова о делима који спадају у категорију глобалног романа. Практични аспекти – самостална активност студената у анализи дела, оспособљивње студента за истраживање, писање студијског истраживачког рада, израда дисертације.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Фокус предмета је на анализи форми, жанрова, тема и наративних стратегија које се преносе преко култура. Такво поређење романа који су производ различитих језика и култура даље доводи до питања да ли постоје глобалне теме и наративне стратегије и како глобални роман (као категорија и жанр) зависи не само од садржаја, већ и од геополитичког контекста, као и на који начин он испитује националне моделе књижевности и како се може читати преко различитих мапа/географија културних процеса. <i>Практична настава</i> Анализа наведених дела. Haruki Murakami, <i>Kafka on the Shore</i> ; Aleksandar Hamon, <i>The Lazarus Project</i> ; Jhumpa Lahiri, <i>Unaccustomed Earth</i> ; Chris A. Bani, <i>The Virgin of Flames</i> ; Jeffrey Eugenides, <i>Middlesex</i> ; Barbara Kingsolver, <i>The Lacuna</i> ; Desai Kiren, <i>The Inheritance of Loss</i> .
Препоручена литература Damrosh, David. <i>How to Read World Literature</i> , London: Routledge, 2009. Israel, Nico. "Globalization and Contemporary Literature", <i>Literature Compass</i> 1 (2004) 20C 104, 1–5. Irr, Caren. "Toward the World Novel: Genre Shift in Twenty First Century Expatriate Fiction", <i>American Literary History</i> , Vol. 23, No. 3, 2011, 660-679. Moretti, Franco. "Conjectures on World Literature", <i>New Left Review</i> 1 (2000) 54-68. O'Brien, Susie and Imre Szeman, "The Globalization of Fiction/the Fiction of Globalization", <i>The South Atlantic Quarterly</i> 100:3, Summer (2001) 603-626. Walkowitz, Rebecca. "Why Transnational Modernism Can't Be All in One Language?" <i>English Language Notes</i> , 49.1, Spring/Summer 2011, 157-161. Walkowitz, Rebecca. <i>Immigrant Fictions: Contemporary Literature in an Age of Globalization</i> , University of Wisconsin, 2007.

Назив предмета: Сlike Америкe у савременој америчкој прози - Пинчон, Остер, Делило
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената докторских студија с доминантним токовима савремене америчке прозе, с посебним освртом на представљање стварности и начине њеног грађења у романима Томаса Пинчона, Дона ДеЛила и Пола Остера из релевантних теоријских перспектива; анализа књижевних, социолошких и културолошких аспеката различитих представа и слика Америке као књижевног конструкта.
Исход предмета Самостално одређивање, анализа и тумачење америчких хронотопа; анализа специфичних стваралачких поступака; уочавање и критичка анализа културних и књижевних тема унутар ширег контекста америчке и светске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Амерички постмодернизам и деконструкција, диверзија и дисторзија историје; Бахтинов хронотоп и историографска метафикција Л.Хачн; постмодерна географија Дејвида Харвија; Т. Пинчон: <i>Mason&Dixon</i> (1997) и <i>Inherent Vice</i> (2009); Остерове алтернативне историје: <i>У земљи последњих ствари</i> (1987) и <i>Човек у мраку</i> (2008), 4321 (2017); медијске слике, потрошачко друштво и потрошена историја: <i>White Noise</i> (1985) и <i>Подземље</i> (2006), <i>Тачка омега</i> (2010).
Препоручена литература Бахтин, Михаил (1989) <i>О роману</i> . Београд: Нолит. Ђурић Пауновић, Ивана (2014) <i>Чуднолики свет: амерички хронотопи Пола Остера</i> . Београд: Геопоетика издаваштво. Horvath, Brooke, Irving Malin (eds.) (2000) <i>Pynchon and Mason&Dixon</i> . Newark: University of Delaware Press. Jarvis, Brian (1998) <i>Postmodern Cartographies: The Geographical Imagination</i> . London: Palgrave. Klepper, Martin (1996) <i>Pynchon, Auster, DeLillo: Die amerikanische Postmoderne zwischen Spiel und Rekonstruktion</i> , Frankfurt: Campus. McHale, Brian (1992) <i>Constructing Postmodernism</i> . London: Routledge. Hutcheon, Linda (2002) <i>The Politics of Postmodernism</i> . New York: Routledge. Paunović, Zoran (1996) <i>Istorija, fikcija, mit</i> . Београд: Геопоетика. Vice, Sue (1998) <i>Introducing Bakhtin</i> . Manchester: Manchester UP. Zinn, Howard (1999) <i>A People's History of the United States – 1492-Present</i> . New York: HarperCollins Perennial Classics.

Назив предмета: Романи Анцеле Картер
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са романима једне од најзначајнијих савремених британских списатељица.
Исход предмета Студенти стичу сазнања о особеностима романа Анцеле Картер и месту њеног стваралаштва у оквиру савремене британске прозе, те се оспособљавају за критички приступ њеним књижевним делима.
Садржај предмета Теоријска настава Увод у стваралаштво Анцеле Картер: Анцела Картер, савремени британски роман, феминизам и ангажовано стваралаштво. <i>Сеновити плес</i> као пародијски савремени готски текст. Почетак суочавања са патријархалним стереотиповима у роману <i>Магична продавница играчака</i> . <i>Неколико опажања</i> : сукоб генерација и контракултура шездесетих. <i>Хероји и зликовци</i> : друга фаза феминистичког стваралаштва. <i>Љубав</i> и питања родног идентитета. <i>Паклене машине жеља доктора Хофмана</i> : пикарески роман и могући светови. <i>Страдање нове Еве</i> , мит и постапокалиптичне илузије. Магијски реализам романа <i>Ноћи у циркусу</i> . <i>Мудра деца</i> : карневалескна прича са маргине. Практична настава Дискусија литературе неопходне за савладавање предмета.
Препоручена литература 1. Bristow, Joseph, Lynn Broughton, <i>Infernal Desires of Angela Carter: Fiction, Femininity and Feminism</i> , Longman, New York, 1997. 2. Crofts, Charlotte, <i>'Anagrams of Desire': Angela Carter's Writing for Radio, Film and Television</i> , Manchester University Press, Manchester, 2003. 3. Day, Aidan, <i>Angela Carter: The Rational Glass</i> , Manchester University Press, Manchester & New York, 1998. 4. Gamble, Sarah, <i>Angela Carter: A Literary Life</i> , Palgrave Macmillan, London, 2006. 5. Gamble, Sarah, <i>The Fiction of Angela Carter</i> , Palgrave Macmillan, London, 2001. 6. Lee, Alison, <i>Angela Carter</i> , Twaine's English Authors Series, br. 540, Twayne Publishers, New York, 1997. 7. Munford, Rebecca, <i>Re-visiting Angela Carter: Texts, Contexts, Intertexts</i> , Palgrave Macmillan, London, 2006. 8. Муждека, Нина. Магијски реализам у романима Анцеле Картер. Нови Сад: Филозофски факултет. 2017. 9. Peach, Linden, <i>Angela Carter</i> , Macmillan Press, London, 1998. 10. Sage, Lorna, <i>Angela Carter: Writers and Their Work</i> , Northcote House, Plymouth, 1994. 11. Sage, Lorna, ur., <i>Flesh and the Mirror: Essays on the Art of Angela Carter</i> , Virago, London, 1994.

Назив предмета: Савремена космополитска проза
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Завршене мастер студије
Циљ предмета Упознавање са развојем и одликама савремене космополитске прозе и друштвено-историјским контекстом у ком је настала. Упознавање са релевантним интердисциплинарним теоријама: теорија о космополитизму, геокритика, теорија глобализације.
Исход предмета Стицање знања о неким од најактуелнијих праваца савременог прозног стваралаштва на енглеском, као и савремене теорије. Увид у одлике савремене космополитске прозе и разграничавање савременог космополитизма од његових ранијих видова.
Садржај предмета Космополитизам у књижевности некад и сад у светлу теорије о космополитизму, геокритике и теорије глобализације. Савремени космополитски роман: друштвено-историјски контекст, дефиниције и одлике. Фрагментарне, календоскопске форме. Редифинисање места, простора, времена и заједнице. Миграција и космополитизам: привилеговани и мање привилеговани облици миграције и космополитизма. Космополитизам и глобализација.
Препоручена литература Schoene, B. (2010). <i>The Cosmopolitan Novel</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press. Leonard, P. (2014). <i>Literature After Globalization</i> . London: Bloomsbury. Dharwadker, V. (ed.) (2001). <i>Cosmopolitan Geographies. New Locations in Literature and Culture</i> . New York and London: Routledge. Westphal, B. (2011). <i>Geocriticism: Real and Fictional Spaces</i> . New York: Palgrave Macmillan. Connell, L. & Marsh, N. (eds.) (2011). <i>Literature and Globalization: A Reader</i> . New York: Routledge. Boxall, P. (2013). <i>Twenty-First-Century Fiction: A Critical Introduction</i> . Cambridge: Cambridge University Press. David Mitchell, <i>Cloud Atlas</i> ; Jeanette Winterson, <i>The PowerBook</i> ; Salman Rushdie, <i>The Ground Beneath Her Feet</i> ; Hari Kunzru, <i>Transmission</i> ; Caryl Phillips, <i>The Nature of Blood</i> ; Ali Smith, <i>Hotel World</i> ; Shaun Tan, <i>The Arrival</i> .

Назив предмета: Критички приступи проучавању народних прича и бајки
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са различитим приступима изучавању народних прича и бајки; развијање вештина анализе при читању прича и критичких текстова, као и способности за продуковање разноликих интерпретација; упознавање са причама из различитих култура широм света.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да продукују оригиналне и аргументоване интерпретације прича у различитим теоријским оквирима, у усменој и писменој форми. Такође, стећи ће разумевање процеса усменог и писменог преношења прича, и развити познавање типова прича и разлика између националних варијанти.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Компаративистички приступ и историјско-географски метод (Крон Ј. и К., Бенфи, Т., Коскин, Е.); класификација, каталогизација и типологија прича и бајки (Арне, А., Томсон, С. и Утер, Х.Ј.) и индексирање и категоризација мотива народних прича (Томсон, С.); теорија моногенезе (Џејкобс, Џ.) и теорија полигенезе (Ланг, А.). Антрополошки приступи: структурализам (Проп, В., Штраус, К.Л.), етнопоетика (Тедлок, Д., Хајмс, Д.Х.), етнографски приступ (Дег, Л.). Друштвено-историјски приступи (Рорих, Л., Канепа, Н.Л., Дарнтон, Р., Татар, М., Зајпс, Џ., Шенда, Р.). Феминистички приступ (Лури, А. Либерман, М.Р., Стоун, К.Ф., Роу, К.Е., Ворнер, М.). Књижевни приступ (Олрик, А., Лути, М.). Лингвистички приступ (Леворато, А., Ботигхајмер, Р.Б.). Постмодернистички приступи (Бахилега, К.). Психолошки приступи: јунговски приступ (фон Франц, М.Л.), фројдовски приступ (Риклин, Ф., Ранк, О., Рохажм, Г.), нео-фројдовски приступ (Бетелхајм, Б.), психо-структуралистички приступ (Дандес, А., Џонс, С.С., Холбек, Б.). <i>Практична настава</i> Критичка анализа одабраних типова прича и њихових варијанти, као и садржаја одабраних антологија. Упоредна анализа путем различитих приступа.
Препоручена литература Green, T.A. (ed.). 2008. <i>The Greenwood library of world folktales: Stories from the great collections. Vol. 1 (Africa, The Middle East, Australia, and Oceania), Vol. 2 (Asia), Vol.3 (Europe), Vol. 4 (North and South America)</i> . Westport, Connecticut, London: Greenwood Press. Haase, D. (ed.) 2008. <i>The Greenwood encyclopaedia of folktales and fairy tales, Vols 1-3</i> . USA: Greenwood Publishing Group. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Faculty of Philosophy. Prošić-Santovac, Danijela. (2011). Critical Approaches to Fairy Tales from the Eighteenth Century to the Present. <i>English Language and Anglophone Literatures Today</i> . Ivana Đurić-Paunović and Maja Marković (eds). Novi Sad: Faculty of Philosophy, 555-567. Thompson, S. 1955–58. <i>Motif-Index of folk-literature: A classification of narrative elements in folktales, ballads, myths, fables, mediaeval romances, exempla, fabliaux, jest-books, and local legends. Vols 1-6</i> . Bloomington: Indiana University Press. Uther, H. J. 2004. <i>The types of international folktales. A classification and bibliography. Part I: Animal tales, tales of magic, religious tales, and realistic tales, with an introduction. Part II: Tales of the stupid ogre, anecdotes and jokes, and formula tales</i> . FF Communications 284/285. Helsinki: Academia Scientiarum Fennica. Zipes, J. (ed.), 2000. <i>The Oxford companion to fairy tales</i> . New York: Oxford University Press.

Назив предмета: Комедиографија Марина Држића у свом времену и данас
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема услова
Циљ предмета: Овладавање методама анализе драмских текстова које је написао Марин Држић, а који садрже све елементе доминантних врста у ренесансној епоси – ерудитне комедије, фарсе и комедије дел арте и преиспитивање њиховог функционисања током дијакхронијског низа до данас.
Исход предмета: Познавање метода анализе и интерпретације драмског говора и позоришних категорија од 16. до 21. века.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Кроз драмске текстове сагледавају се представе о књижевности и култури Старог Дубровник - слика о другима, о друштву у целини, о историји, странцима, о приватном животу. Захваљујући, пре свега, методама новог историзма, може се конституисати историја приватног живота шеснаестог века. Интерпретацијом Држићевих текстова, долазило би се до закључака колико су заправо драмска дела осликавала дубровачку стварност тога времена. Посебно питање било би како данас функционишу најпознатије Држићеве комедије. Јесу ли актуелне, шта је то савременено, а шта свевремено; и шта је то што је било блиско гледаоцу пре пола миленијума, а подједнако је живо и данас. <i>Студијски истраживачки рад:</i> Рад на одабраним драмским текстовима.
Препоручена литература 1. Човек ренесансе, приредио Еуђенио Гарен, Clío, Београд, 2005. 2. Злата Бојовић, Историја дубровачке књижевности, СКЗ, Београд, 2014. 3. Leksikon Marina Držića, ur. Slobodan P. Novak i dr., Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2009. 4. Marin Držić, Djela, Zagreb, 1979. 5. Хелмут Г. Кенигсберг, Џери К. Боулер, Џорџ Л. Моуз, Европа у шеснаестом веку, Clío, Београд, 2002. 6. Петар Марјановић, Мала историја српског позоришта, Позоришни музеј, Нови Сад, 2009. 7. Хелмут Г. Кенигсберг, Џери К. Боулер, Џорџ Л. Моуз, Европа у шеснаестом веку, Clío, Београд, 2002. 8. Franjo Švelec, Komički teatar Marina Držića, Matica hrvatska, Zagreb, 1968. 9. Ирена Арсић, Срби у Дубровнику, Арс либри, Београд, 2019. 10. Ликови барока, приредио Розарио Вилари, Clío, Београд, 2004.

Назив предмета: Рефлекси усмене књижевности у српској писаној књижевности 19. и .20.
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 10
Услов: –
Циљ предмета Уочавање и тумачење заступљености, значења и типа рефлекса усмене књижевности и традиционалне културеу делима српске писане књижевности 19. и 20. века.
Исход предмета Развијена способност за уочавање рефлекса усмене књижевности на нивоу садржине, стила, композиције и значења. Оспособљеност за анализу конкретних дела у којима се сустичу одлике писане и усмене књижевности. Уочавање типа рефлектовања усмене књижевности у различитим стилским формацијама и различитим жанровима.
Садржај предмета Садржај предмета: Теоријска настава: Садржала би сажет увид у помене о постојању усмене књижевности и у бележења усмене књижевности, као увид у дијахронијску перспективу односа писане и усмене књижевности. Указивало би се на дистинктивна својства усмене књижевности у односу на писану. Разматрала би се историјска перспектива овог односа, од дела српског романтизма до постмодерне. Указивало би се на типологију рефлекса с обзиром на природу жанрова у којима се рефлектују дела усмене књижевности. Студијски истраживачки рад: На конкретним делима (<i>Горски вијенац</i> П.П. Његоша; <i>Поп Тица и поп Спира</i> С. Сремца; <i>Госпођа министарка</i> Б. Нушића; <i>Божји људи</i> и <i>Нечиста крв</i> Б. Станковића; <i>Бановић Страхиња</i> Б. Михајловића-Михиза; ране фарсе А. Поповића; <i>Ничија земља</i> Д. Максимовић; <i>Хасанагиница</i> и <i>Чудо у Шаргану</i> Љ. Симовића; <i>Ружење народа</i> у два дела С. Селенића; <i>Професионалац</i> Д. Ковачевића; <i>Је ли било кнежеве вечере?</i> и <i>Мај нејм из Митар</i> Виде Огњеновић и <i>Страх и његов слуга</i> М.Новаковић) испитивала би се заступљеност, функција и значење рефлекса усмене књижевности.
Препоручена литература: Ерор, Гвозден. Генетички видови (интер)текстуалности Бг. 2002; Мелетински, Е. М. Поетика мита. Бг. 1983; Чајкановић, Веселин. Мит и религија у Срба. Бг. 1973; Клеут, Марија. Српска народна књижевност. НС, 2000; Милошевић-Ђорђевић, Нада. Од бајке до изреке. Бг. 2000; Пешикан-Љуштановић, Љиљана. Усмено у писаном. Бг., 2009, <i>Кад је била кнежева вечера? Усмена књижевност и традиционална култура у српској драми 20. века</i> . НС 2009, „Ђаво ироније, љубитељ приче. Нечастиви у роману Мирјане Новаковић „Страх и његов слуга“. <i>Књижевна историја. Часопис за науку о књижевности</i> , год. XLVII, 2015, бр. 157, 123–142.

Назив предмета: Докторска дисертација – избор и образложење теме са прегледом литературе
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Одабир теме и припрема тематског оквира за израду докторске дисертације; прецизирање тематског подручја и конкретних истраживачких задатака на докторској дисертацији; селекција и тумачење основне литературе. Упућивање студената у информацијске системе и базе података релевантне за проблематику и тему дисертације.
Исход предмета Студент је способен да одреди истраживачке координате изабране теме, као и да конкретизује мања тематска поља у оквиру ње; зна да уочи, дефинише и објасни главне фазе свога истраживања; у стању је да образложи и формулише главне истраживачке задатке и циљеве у контексту припрема за израду докторске дисертације; критички се односи према литератури, познаје историју истраживачког проблема, зна да одреди и формулише допринос свога истраживања; налази се у информацијским системима и успешно користи различите базе података релевантне за проблематику докторске дисертације.
Садржај предмета Садржај предмета је одређен научним подручјем којем планирана тема докторске дисертације припада, као и конкретним потребама и могућностима које се налазе у истраживачком пољу теме дисертације. Студент, заједно са саветником или ментором, најпре формулише оквирну тему докторске дисертације, а потом приступа прикупљању емпиријске грађе на којој ће спровести истраживање као и избору литературе која ће му обезбедити теоријску и методолошку основу за анализу грађе. Студент, у виду и за потребе пилот-пројекта, формира поуздан узорак емпиријске грађе, прави критички избор литературе и упућује се у историју истраживачког проблема, опредељује се за одређени теоријски и методолошки поступак анализе, формулише главне истраживачке фазе, задатке и циљеве, конципира оквирну структуру докторске дисертације, уочава и образлаже могући допринос свога истраживања. Све налазе до којих је у досадашњој фази елаборације теме докторске дисертације дошао студент излаже у форми академског рада, не краћем од 30000 карактера (без литературе). Овај рад има све одлике научног рада, како у погледу садржине и структуре тако и у погледу начина презентације и коментарисања научних резултата. Након што саветник или ментор процени да рад у формалном и садржинском смислу испуњава све норме научног рада, заказује се одбрана рада. За потребе одбране рада формира се комисија, коју чине најмање три наставника из одговарајуће научне области. Саветник или ментор није члан комисије за одбрану рада, али одбрани може да присуствује. Први део одбране чини експозе студента, а други део је дискусија у којој, поред студента, учествују и чланови комисије.
Препоручена литература Докторанд, у сарадњи са саветником или ментором, прави избор шире литературе која ће омогућити оквирно профилисање теме докторске дисертације, а потом и литературе која непосредно одговара конкретним истраживачким задацима.

Назив предмета: Учешће на домаћем научном скупу са рефератом
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање за самосталан научно-истраживачки и ауторски рад те за презентовање рада.
Исход предмета Презентовање израђеног научног рада/реферата на домаћем научном скупу.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад: овладавање компетенцијама за презентовање рада/реферата на домаћем научном скупу, при чему је акценат на излагању смисла и суштине рада уз позиционирање властитог критичког мишљења или односа према представљеној теми у контексту историје проблема. Припрељени научни рад/реферат треба да је у тесној вези са пријављеном темом докторске дисертације. Након учешћа на одговарајућем скупу, студент пријављује испит. Пред трочланом комисијом, у чијем саставу јесте и саветник/ментор, студент презентује садржај рада/реферата. Након дискусије о добијеним резултатима истраживања изводи се коначна оцена.
Препоручена литература Целокупна литература предвиђена концепцијом докторске дисертације.

Назив предмета: Објављивање приказа, научне критике или полемике
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Припрема за самосталан научно-истраживачки и ауторски рад, критички осврт на научни допринос других аутора.
Исход предмета Презентовање резултата критичког промишљања о научном доприносу других аутора.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад. Овладавање компетенцијама за критичко вредновање научног доприноса других аутора, усвајање техника за обликовање критичких ставова у писаној форми, изграђивање властитог односа према анализираној теми и историји проблема.
Препоручена литература Литература предвиђена концепцијом докторске дисертације.

Назив предмета: Објављивање лексикографских јединица
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски рад, усвајање техника лексикографске обраде речничких јединица.
Исход предмета Изграђене способности и вештине за самосталну лексикографску обраду речничких јединица.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад: овладавање компетенцијама за самосталан лексикографски рад, што подразумева усвајање свих техника и поступака за обраду речничких јединица као и за њихову припрему за објављивање у форми речничког чланка. Број лексикографских јединица треба да одговара најмање једном ауторском табаку. Овај вид научно-истраживачког рада треба да је у тесној вези са пријављеном темом докторске дисертације. По објављивању лексикографских јединица у одговарајућој публикацији, и евентуално прибављању доказа о њиховом броју у публикацији, студент пријављује испит. Пред трочланом комисијом, у чијем саставу јесте и саветник/ментор, студент презентује садржај објављеног научно-истраживачког резултата. Након дискусије о добијеним резултатима истраживања изводи се коначна оцена.
Препоручена литература Литература предвиђена концепцијом докторске дисертације и одговарајући лексикографски приручници.

Назив предмета: Учешће на међународном научном скупу са рефератом
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање за самосталан научно-истраживачки и ауторски рад те за презентовање рада.
Исход предмета Презентовање израђеног научног рада/реферата на међународном научном скупу.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад: овладавање компетенцијама за презентовање рада/реферата на међународном научном скупу, при чему је акценат на излагању смисла и суштине рада уз позиционирање властитог критичког мишљења или односа према представљеној теми у контексту историје проблема. Припрељени научни рад/реферат треба да је у тесној вези са пријављеном темом докторске дисертације. Након учешћа на одговарајућем скупу, студент пријављује испит. Пред трочланом комисијом, у чијем саставу јесте и саветник/ментор, студент презентује садржај рада/реферата. Након дискусије о добијеним резултатима истраживања изводи се коначна оцена.
Препоручена литература Целокупна литература предвиђена концепцијом докторске дисертације.

Назив предмета: Израда и објављивање првог научног рада
Статус предмета: обавезан предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски рад. Развој компетенција за имплементацију и креативну примену истраживачких резултата, способност критичког и етичког праћења научне и стручне литературе.
Исход предмета Упознавање класификације научних часописа, импакт фактора, цитата, рангирања, избора часописа, услова (квалитета), организације часописа, рада рецензената. Објављивање припремљеног научног рада у часописима или зборницима националног или међународног научног ранга, који захтевају две анонимне рецензије.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад: избор и образложење одговарајуће истраживачке теме, анализа емпиријске грађе и рецентне литературе, самостална израда научног рада. Примена принципа етике истраживачког процеса и академског писања. Припрељени научни рад треба да је у тесној вези са пријављеном темом докторске дисертације. По објављивању рада у одговарајућој публикацији, студент пријављује испит. Пред трочланом комисијом, у чијем саставу јесте и саветник/ментор, студент презентује садржај објављеног рада. Након дискусије о добијеним резултатима истраживања изводи се коначна оцена.
Препоручена литература Релевантна литература за истраживачки задатак на чијој је изради конципиран научни рад.

Назив предмета: Докторска дисертација – израда плана истраживања и пријава теме
Статус предмета: обавезан предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Израда студијског пројекта истраживања докторске дисертације на дефинисану тему у зависности од метатеоријске концепције и парадигме истраживања. Пројекат подразумева креирање детаљног нацрта истраживања у складу са постављеним референтним оквиром. Истраживачки рад докторанда на конципирању основне структуре докторске дисертације, на профилисању посебних одељака и тематских целина дисертације, као и писање појединих текстова у складу са тематским задацима дисертације. Оспособљавање студената за критички и етички приступ научној и стручној литератури.
Исход предмета Студенти на крају курса треба да су способни да: – самостално конципирају структуру докторске дисертације, осмисле њену унутрашњу организацију, тј. одреде посебна истраживачка подручја и тематске задатке; – самостално претражују литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду пројекта истраживања; – конципирају пројекат истраживања у складу са теоријским и методолошким принципима; – направе инструмент адекватан за истраживање које ће спровести у оквиру своје докторске дисертације; – самостално трагају за адекватним референтним оквирима у контексту истраживања; – самостално проналазе досадашња истраживања која су у вези са темом докторске дисертације; – у одговарајућој форми припреме и одбране пријаву теме докторске дисертације.
Садржај предмета Сагледавање и утврђивање истраживачке теме путем елемената студијског пројекта истраживања као и конципирање инструмената за истраживање дефинисане теме дисертације. Утврђивање структуре студијског пројекта и инструмента за истраживање на дефинисану тему докторске дисертације. У форми елабората, састављеног од засебних али међусобно повезаних текстова (дужине не мање од два ауторска табака или 60000 карактера, без литературе), као саставних делова докторске дисертације, износи се: разрада основне истраживачке идеје докторске дисертације; рашчлањивање истраживачке идеје на посебне истраживачке темате; рашчлањивање истраживачких темата на посебне текстуалне целине; образложење основне структуре докторске дисертације и њене унутрашње организације – прецизирање посебних истраживачких подручја и тематских задатака; листа литературе релевантне за тему дисертације. За потребе овога предмета студент припрема и пријаву теме докторске дисертације. Испит укључује две фазе: излагање елабората теме пред двочланом испитном комисијом, у чијем је саставу и саветник/ментор, и одбрана пријаве теме пред Већем докторских студија
Препоручена литература У сагласности са саветником/ментором утврђује се општи списак литературе која је релевантна за целину докторске дисертације.

Назив предмета: Писање докторске дисертације 1
Статус предмета: обавезан предмет
Број ЕСПБ: 20
Услов:
Циљ предмета Применом основних, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања, метода и најновијих знања из рецентне научне и стручне литературе (монографија и периодике) докторанд приступа решавању конкретних проблема у оквиру теме докторске дисертације чији је циљ писање и одбрана завршног рада.
Исход предмета Оспособљеност докторанда да, применом одговарајуће методологије, самостално повезује стечена знања из предмета докторских студија, примењује стечена знања и усваја нова, ради постављања проблема истраживања у оквиру теме докторске дисертације и сагледавања структуре задатог проблема, те његове систематске анализе у сврху извођења закључака о могућим начинима и правцима његовог решавања. Оспособљеношћу да се самостално служи релевантном литературом, докторанд проширује своја знања, а коришћењем нове методологије и нових метода самостално и креативно примењује стечена и нова сазнања у решавању задатих проблема у раду на докторској дисертацији.
Садржај предмета Садржај односно структура докторске дисертације формира се појединачно у складу са темом и потребама даљег рада. Докторанд проучава стручну и теоријску литературу, врши анализу у циљу изналажења решења конкретног задатка који му је поставио ментор и приступио писању завршног рада. Ваљане теоријске основе представљају услов за успешан рад на писању докторске дисертације.
Препоручена литература Литература у ужој или широј вези са темом докторске дисертације

Назив предмета: Израда и објављивање другог научног рада
Статус предмета: обавезан предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Оспособљавање студената за самосталан научно-истраживачки и ауторски рад.
Исход предмета Објављивање припремљеног научног рада у часописима или зборницима националног или међународног научног ранга, који захтевају две анонимне рецензије.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад: избор и образложење одговарајуће истраживачке теме, анализа емпиријске грађе и рецентне литературе, самостална израда научног рада. Примена принципа етике истраживачког процеса и академског писања. Припрељени научни рад треба да је у тесној вези са пријављеном темом докторске дисертације. По објављивању рада у одговарајућој публикацији, студент пријављује испит. Пред трочланом комисијом, у чијем саставу јесте и саветник/ментор, студент презентује садржај објављеног рада. Након дискусије о добијеним резултатима истраживања изводи се коначна оцена.
Препоручена литература Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак на чијој је изради конципиран научни рад.

Назив предмета: Писање докторске дисертације 2
Статус предмета: обавезан предмет
Број ЕСПБ: 20
Услов:
Циљ предмета Применом основних, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања, метода и најновијих знања из рецентне научне и стручне литературе (монографије и периодика) докторанд приступа решавању конкретних проблема у оквиру теме докторске дисертације чији је циљ писање и одбрана завршног рада.
Исход предмета Оспособљеност докторанда да, применом одговарајуће методологије, самостално повезује стечена знања из предмета докторских студија, примењује стечена знања и усваја нова, ради постављања проблема истраживања у оквиру теме докторске дисертације и сагледавања структуре задатог проблема, те његове систематске анализе у сврху извођења закључака о могућим начинима и правцима његовог решавања. Оспособљеношћу да се самостално служи релевантном литературом, докторанд проширује своја знања, а коришћењем нове методологије и нових метода самостално и креативно примењује стечена и нова сазнања у решавању задатих проблема у раду на докторској дисертацији.
Садржај предмета Садржај односно структура докторске дисертације формира се појединачно у складу са темом и потребама даљег рада. Докторанд проучава стручну и теоријску литературу, врши анализу у циљу изналажења решења конкретног задатка који му је поставио ментор и приступио писању завршног рада. Ваљане теоријске основе представљају услов за успешан рад на писању докторске дисертације.
Препоручена литература Литература у ужој и даљој вези са темом докторске дисертације.

Назив предмета: Одбрана докторске дисертације
Статус предмета: обавезан предмет
Број ЕСПБ: 10
Услов:
Циљ предмета Јавно усмено, односно мултимедијално представљање докторандовог познавања и систематског разумевања одабране и писмено обрађене теме докторске дисертације; способност самосталног и аргументованог образлагања примењене методологије и резултата оригиналног научног истраживања у области методике, уз неопходан степен академског интегритета; давање концизних, јасних и аргументованих одговора на сва питања која постављају чланови комисије за одбрану докторске дисертације.
Исход предмета Способност да се оригиналним истраживањем постигну научно-истраживачки резултати којима се проширују границе досадашњих знања у области методике наставе. Јавна потврда докторандовог познавања и систематског разумевања одабране теме докторске дисертације; способност да се научној јавности самостално и аргументовано образлаже примењена методологија и резултати оригиналног научног истраживања у области методике наставе.
Садржај предмет Јавна одбрана докторске дисертације у складу је са Правилником о докторским студијама Филозофског факултета у Новом Саду. Пошто је завршио писање докторске дисертације, и у договору с ментором, докторанд предаје најмање 8 примерака дисертације Наставно-научном већу Факултета, које формира Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације од најмање 3 члана. Комисија (позитиван) извештај о оцени доставља Наставно-научном већу Факултета које тај извештај разматра и прослеђује Сенату Универзитета на усвајање. Позитиван, а од стране Сената Универзитета усвојен, извештај о оцени докторске дисертације доставља се Факултету и Комисији која, заједно са деканом и кандидатом, заказује термин усмене одбране докторске дисертације. На усменој одбрани докторске дисертације докторанд најпре излаже кратак експозе о својој тези, резултатима својих истраживања и доприносу своје дисертације области из које је теза писана, а затим одговара на питања која му постављају чланови Комисије. Одбрана се сматра завршеном кад сви чланови Комисије истрпе предвиђена питања и докторанд на њих да задовољавајуће одговоре. После повлачења Комисије и састављања записника са одбране, Комисија докторанду саопштава резултат одбране. Записник са одбране прослеђује се администрацији Факултета и Универзитета. Позитиван исход одбране докторске дисертације води ка свечаном промовисању докторанда у доктора наука, што се уприличује за све нове докторе наука на Универзитету у Новом Саду.
Препоручена литература У складу са проблемским и хронолошким оквиром теме докторске дисертације и утврђеном методологијом истраживања.